



Haapajärven kaupunki

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2016



TASEKIRJA

1. Toimintakertomus

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	2
1.2 Yleistietoja	4
1.3 Henkilöstötilinpäätös	9
1.4 Toiminnan ja talouden kehitys	
* Yleinen talouden kehitys	17
* Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	18
* Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon	19
* Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
1.5 Konsernitarkastelu	21
* Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilat	
* Haapajärven Yrityspalvelut Oy	
* Haapajärven Lämpö Oy	
* Haapajärven Vesi Oy	
* Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	
1.6 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	26
1.7 Konsernivalvonnan järjestäminen	28
1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	31
2. Toteutumisvertailut	
2.1 Käyttötalouden ja toiminnan toteutuminen	32
* Vaalit	
* Tarkastuslautakunta	35
* Hallintopalvelut	36
* Sivistyspalvelut	42
* Tekniset palvelut	58
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	66
2.3 Investointien toteutuminen	71
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	75
2.5 Toteutumayhteenveto	78
3. Tilinpäätöslaskelmat	
* Tuloslaskelma	80
* Rahoituslaskelma	81
* Tase	82
* Kokonaistulot ja -menot	85
4. Konsernitilinpäätös	
* Konsernituloslaskelma	86
* Konsernirahoituslaskelma	87
* Konsernitase	88

5. Liitetiedot	90
5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	
5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	
5.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	
5.4 Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot	
5.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	
5.7 Ympäristöä koskevat liitetiedot	
5.8 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	
5.9 Liitetietojen erittelyt	
6. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	
* Tilinpäätöksen allekirjoitus	111
* Tilinpäätösmerkintä	111
7. Luettelot ja selvitykset	
* Luettelo käytetyistä tilikirjoista	112
* Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	112
* Luettelo käytetyistä tositelajeista	113

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin 40 -vuotisjuhlavuoden aattovuonna kaupunki teki useita päätöksiä elinvoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi.

Kaavamuutoksia tehtiin mm. vähittäiskaupan uusia toimitiloja varten. Valokuituverkon rakentamista varten valtuusto hyväksyi Pyhänet Oy:n lainojen takauksen. Päätettiin myös uuden torin rakentamisesta ja tavoitteena on saada liike-elämän keskeiselle paikalle myös torielämän mukanaan tuomaan vireyttä. Koulutuskuntayhtymän kanssa tehtiin maanvaihto teollisuuden tulevaisuuden tarpeita varten.

Yrittäjähdistyksen 70 -vuotisjuhlavuonna kaupungin kehitysyhtiölle haettiin uusia tuulia mm. lisäämällä työntekijäresurssia, uusimalla liiketoimintasuunnitelma ja aloittamalla Tulevaisuusfoorumin toiminta, jossa kaupunki ja yrittäjät käyvät vuoropuhelua paikkakunnan kehittämisestä. Paikkakunnan elinkeinopalveluja lisättiin myös Nihakin kokoaikaisella yritysasiainmiehellä ja osa-aikaisella laatuasiantuntijalla.

Tuulivoiman rakentamista varten hyväksyttiin osayleiskaavat Välikankaan ja Ristiniityn alueille. Haapajärven ensimmäiset tuulimyllyt alkoivat pyöriä kesällä Sauviinmäellä. Kumi-sevan entinen koulu maa-alueineen myytiin kyläläisten perustamalle osuuskunnalle.

Rakentaminen oli vuoden aikana vilkasta. Uuden uimahallin rakennustyöt alkoivat keväällä. Yrityspalvelujen uuden Sepänkujan teollisuushallin ja uuden S-Marketin rakennustyöt alkoivat kesällä. Uutta Stilettoa alettiin rakentamaan syksyllä. Kauppakeskus Stoolperin avajaisia juhliittiin lokakuussa. Kaupungin muita päätöksenteossa käsiteltyjä investointikohteita olivat vanhusten palvelukeskus ja paloasema, joiden lopulliset investointipäätökset siirtyivät seuraavaan vuoteen.

Kaupunki teki aktiivisesti eri hankkeiden edunvalvontaa mm. tekemällä aloitteita Elämäjärven tien ja Jyväskylä-Haapajarvi -radan

kunnostamisesta. Koulutuskuntayhtymän ammattiopistolla aloitti myös agrologien amk-koulutuksen monimuotokoulutusryhmä.

Valtakunnalliset hallinnolliset ja toiminnalliset uudistukset leimasivat kertomusvuottakin. Alkuvuonna puhuttiin itsehallintoalueista, joiden osalta valtuusto päätti Haapajärven kuuluvan Pohjois-Pohjanmaahan. Vuoden mittaan uudistuksen nimi vaihtui maakuntaudistukseksi, johon suurimpana toiminnallisena osiona kuuluvista sote -palveluista järjestettiin Haapajärvellä oma esittelytilaisuus valmistelua tekevän Popster -hankeen toimesta. Uusien maakuntien on tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2019 alusta.

Kaupungin omassa toiminnassa tapahtui muutoksia vuoden alussa, kun varhaiskasvatustalvet siirtyivät takaisin kaupungille. Kaupunki vauhditti omaa markkinointiaan somen maailmassa ja jopa valtakunnallista huomiota sai nuorten ideoima # -kilpailu, jonka voitti #haapajarvirulaa ja, jolla julkaistiin mm. nuorten ottamia kuvia Instagramissa ja facebookissa. Kesällä avattiin valtuustosalin Erkki-Sakari Heinosen pysyvä näyttely, joka täydentää osaltaan valtuustosalissa olevaa taiteilijan tekemää neliosaista teosta.

Uutta paikkakunnalla oli myös, että alkuvuonna perustettiin yksin maahan tulleiden alaikäisten turvapaikan hakijoiden vastaanotto-keskus ja myöhemmin kesällä päätettiin kuntapaikoista kyseisille nuorille. Oleskeluluvan saaneet nuoret asuvat perheryhmäkodissa, jonka toimintaa pyörittää Sos-Lapsikyläsäätiö.

Kaupungin taloudellinen tilanne heikkeni edellisvuodesta. Toimintakate oli 46,2 m€, mikä on 1,6 m€ ja 3,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintakateen kasvu aiheutui pääosin peruspalvelukuntayhtymä Selänteen maksuosuudesta, joka kasvoi 4,2 % edellisvuodesta. Vuosikate oli 1,1 m€, mikä on 2,0 m€ euroa ja 64 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tilikauden alijäämä oli

noin 744.000 euroa, kun alkuperäisessä talousarviossa arvioitiin olevan ylijäämää noin 878 000 euroa. Verotulot ja rahoitustuotot vähenivät edellisvuodesta, mutta valtionosuudet lisääntyivät. Nettoinvestoinnit olivat 3,6 m€, jonka takia lainakanta kasvoi 2,7 m€.

Kiitokset kaupungin henkilökunnalle toimintavuoden aherruksesta kaupunkilaisten palvelu-

jen tuottamiseksi. Samoin kiitokset kuuluvat tytäryhtiöiden johdolle ja työntekijöille ensiluokkaisten palvelujen tuottamisesta. Kaupungin luottamushenkilöille kiitos hyvästä yhteistyöstä ja paikkakunnan kehittämismyönteisestä ilmapiiristä ja päätöksenteosta.

Kaupunginjohtaja

Juha Uusivirta

1.2 Yleistietoja
Tilastotietoja

Perustettu 1838

Kauppalaksi 1967
Kaupungiksi 1977

Pinta-ala;
maata 790 km²
vettä 24 km²

Veroprosentti 22 %

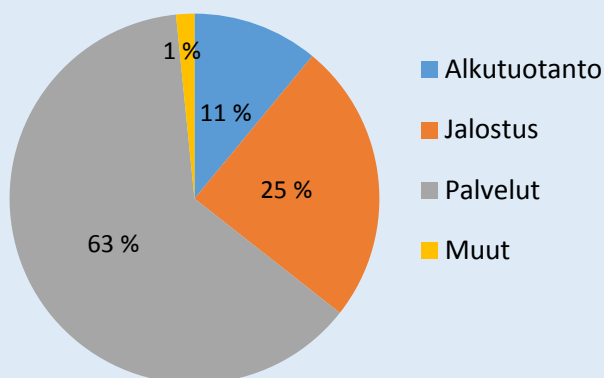
Toimintatuotot 9,6
milj.€

Toimintamenot
55,9 milj.€

Asukasluku

1996	8487
1997	8482
1998	8429
1999	8300
2000	8236
2001	8179
2002	8148
2003	8083
2004	8013
2005	7888
2006	7848
2007	7846
2008	7771
2009	7715
2010	7638
2011	7609
2012	7641
2013	7616
2014	7479
2015	7440
2016	7331
Työttömyys% 11,8	
Työvoima 3149	

Elinkeinorakenne



Valtuutettujen paikkajakauma puolueittain

	1997-2000	2001-2004	2005-2008	2009-2012	2013-2016
KOK	2	3	3	3	2
KESK	19	23	22	16	14
VAS	2	2	2	1	1
PS	4	0	0	1	3
KD	0	1	0		
SDP	8	6	8	6	6
Valitsijayhdistys E58					1
YHT.	35	35	35	27	27

Kaupunginvaltuuston jäsenet valtuustokaudella 2013-2016

Puheenjohtaja Isola Sanna, Kesk.
I varapuheenjohtaja Hjelm Jukka-Pekka Kok
II varapuheenjohtaja Finnilä Veikko, Kesk.

Ahola Samuli, Kok., myönnetty ero 29.9.2014
Ampula Hanna, Kesk, myönnetty ero 12.12.2016
Ekman Veikko, Kesk.
Hautakangas Risto, Kesk.
Isoniemi Esko, Kesk
Jyrinki Klaus, Kesk
Kananen Unto, Kesk.
Kärkkäinen Anniina, Kesk, myönnetty ero 25.4.2016
Lapinoja Esko, Kesk.
Maijala Juha, Kesk., varsin. valtuutetuksi 12.12.2016
Myllylä Teija, Kesk.
Mäntylä Mauri, PS
Nahkanen Jari, SDP
Nevasaari Anne, SDP
Nikula Maarit, SDP
Niska Maritta, SDP
Olkkonen Matti, varsin. valtuutetuksi 25.4.2016
Paananen Teijo, SDP
Puputti Vesa E58
Puranen Reijo, SDP
Ranua Paavo, Kesk
Reponen Terttu, Vas.
Ristolainen Matti, PS
Vainio Mikko, Kesk
Viitala Matti, PS
Vihantola Jussi, Kok, varsinaiseksi 26.9.2016
Vitakoski Ari, Kesk
Välakangas Aleks, Kok, varsinaiseksi valtuutetuksi 29.9.2014, ero 26.9.2016

Kaupunginhallituksen jäsenet

Puheenjohtaja Myllylä Teija, Kesk.
I varapuheenjohtaja Nahkanen Jari, SDP
II varapuheenjohtaja Jyrinki Klaus, Kesk.
Jäsenet Ampula Hanna Kesk, ero 12.12.2016
Ekman Veikko, Kesk
Hautakangas Risto, Kesk.
Mäntylä Mauri, PS
Nikula Maarit, SDP
Niska Maritta, SDP
Torkkola Kaarina 12.12.2016 lukien

Lautakuntien puheenjohtajia

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Teijo Paananen, SDP
Teknisen lautakunnan puheenjohtaja Unto Kananen, Kesk.
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Reijo Puranen, SDP
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Helka Pekonen, Kesk.

Tilivelvolliset

Kaupunginhallitus
Lautakunnat
Kaupunginjohtaja
Talous- ja hallintojohtaja
Päävastuualueiden johtajat

Kaupunginvaltuuston päätöksiä vuonna 2016

Kaupunginvaltuusto 22.2.2016

- Päätettiin, että paloaseman hankesuunnitelma laaditaan 30.9.2016 mennessä. Tekniset palvelut oikeutettiin hankkimaan henkilöstön tilapäistilat.
- Hyväksyttiin sosiaali- ja terveysministeriölle annettava lausunto hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteriksi ja soteuudistuksen askelmerkeiksi.
- Vuoden 2017 kuntavaaleissa valitaan 27 valtuutettua.
- Hyväksyttiin Roikolan kaupunginosan, kortteli 207, tontin 1 asemakaavamuutos.
- Myönnettiin omavelkainen takaus Vesikolmio Oy:lle 305.000 euron kuntayritystodistuksen limiitin korotuksesta

Kaupunginvaltuusto 25.4.2016

- Päätettiin myydä Kumisevan koulu Kumisevan Kyläyhdistys ry:lle.
- Hyväksyttiin vaihtokirja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän kanssa metsäalueista.
- Hyväksyttiin Vestia Oy:n osakassopimus.
- Myönnettiin ero Anniina Kärkkäiselle kaupungin luottamustehtävistä, valtuuteksi hänen tilalleen nousi Matti Oikonen.
- Investointiohjelmaa tarkistettiin uimahallin rakennushankkeen osalta lisäämällä määräraha 725.000 eurolla vuodelle 2017
- Muutettiin Vesikolmio Oy:lle myönnettyä takauspäätöstä, takaus maksimissaan 205.000 euroa.
- Hyväksyttiin Ppky Selänteen investointimäärärahan lisäys 104.450 euroa
- Hyväksyttiin asemakaavanmuutos Roikolan kaupunginosassa kortteli 215.
- Hyväksyttiin yleissopimus Pohjois- Pohjanmaan ely-keskuksen kanssa kotouttamisen edistämisestä.

Kaupunginvaltuusto 13.6.2016

- Vuoden 2016 talousarvioon lisättiin 120 000 euroa Oksavan-Siiponkosken yksityistien välisen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen.
- Varattiin 326.000 euron lisämääräraha tori vuodelle 2016 ja vuodelle 2017 153.000 euroa, valtuusto päätti lisäksi, että tori pidetään sulana.
- Käsiteltiin vuoden 2015 arviointikertomus ja hyväksyttiin kaupungin sekä Ppky Selänteen vuoden 2015 tilinpäätös ja toimintakertomus

- Merkiittiin tiedoksi talouskatsaus ajalta 1.1.- 30.4.
- Hyväksyttiin vuoden 2017 talousarviooraami.
- Päätettiin, että kuntapaikkoja myönnetään 14 alaikäiselle nuorelle ja tekee sopimuksen P-P:n ely-keskuksen kanssa Hyväksyttiin hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2015-2016
- Myönnettiin omavelkainen takaus Pyhänet Oy:n lainalle
- Hyväksyttiin Välikankaan ja Ristiniityn tuulivoimapuistojen osayleiskaavat
- Käsiteltiin aloiteluettelo, jossa on sekä valtuusto- että kuntalaisaloitteet.

Kaupunginvaltuusto 26.9.2016

- Myönnettiin ero Aleksi Välikankaalle luottamustoimista, valtuutetuksi hänen tilalleen nousi Jussi Vihantola ja tehtiin luottamushenkilövalintoja edesmenneen Helena Lehtosen tilalle
- Todettiin, että luottamushenkilöiden toimikausi jatkuu 31.5.2017 saakka

Kaupunginvaltuusto 14.11.2016

- Hyväksyttiin Ppky Selänteen investointimäärärahan lisäys 56.490 euroa vuodelle 2016
- Hyväksyttiin kotouttamisohjelman päivitys
- Merkittiin tiedoksi talouskatsaus 1.5.- 1.12.2016.
- Vahvistettiin hulevesimaksutaksa vuodelle 2016
- Määrättiin kiinteistöveroprosentit vuodelle 2016:
 - yleinen 1,35%
 - vakituiset asuinrakennukset 0,75%
 - muut asuinrakennukset 1,35%
 - rakentamattomat rakennuspaikat 3,00 %
 - voimalaitokset 2,85%
 - yleishyödylliset yhteisöt 0,30 %
- Määrättiin tuloveroprosentiksi vuodelle 2016 22,00 %.

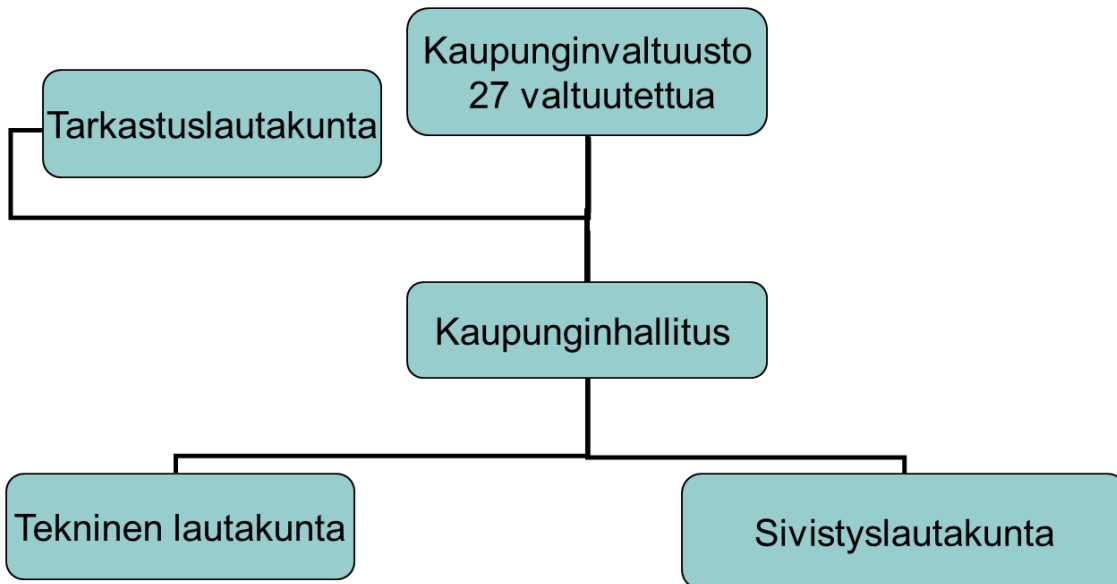
Kaupunginvaltuusto 12.12.2016

- Hyväksyttiin kaupungin ja Ppky Selänteen talousarviomuutokset vuodelle 2016
- Myönnettiin ero Hanna Ampulalle luottamustoimista, valtuutetuksi nousi hänen tilalleen Juha Maijala
- Päätettiin, että kaupunki sanoo irti 1.1.2018 alkaen elinkeinopalvelujen osalta Nivala- Haapajärven seudun yhteis-

työsopimuksen aluekehitys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä.

- Hyväksyttiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimus ja talousarvio vuodelle 2017
- Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2017 ja taloussuunnitelma vuosille 2018- 2020
- Käsiteltiin aloiteluettelo, jossa on sekä valtuusto- että kuntalaisaloitteet

Haapajärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio



Haapajärven kaupungin hallinto-organisaatio



1.3 Henkilöstötilinpäätös 2016

1. Käsitteitä

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä tilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä / viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo- ja koulutustiedot ovat koko vuodelta.

Henkilöstön määrä 31.12.2016

Kaupungin henkilökunnan määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, kun vuoden alusta varhaiskasvatus siirtyi Ppky Selänteeltä kaupungille. Henkilökuntaa siirtyi noin 60 henkilöä. Kaupungin henkilökunnan määrä oli 31.12.2016 yhteensä 385. Vakinaista henkilökuntaa 240, naisia 193 ja miehiä 47. Koko kaupungin henkilökunnasta toimi sijaisena tai projektissa 32, määräaikaisena 110, työllistettynä 3 eli yhteensä 145. Luvusta puuttuvat kaupungin kesätyöntekijät, joita viime vuonna työllistettiin 71.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä 2014-2016

	2016	2015	2014
HALLINTO			
Vakinaiset	6	4	4
Määräaikainen		2	1
Työllistetyt	3	2	6
Yhteensä	9	8	11
SIVISTYSTOIMI			
Vakinaiset	192	137	142
Sijaiset ja määräaikaiset	137	128	132
Työllistetyt			
Yhteensä	329	265	274
TEKNINEN TOIMI			
Vakinaiset	42	46	49
Sijaiset ja määräaikaiset	5	11	8
Työllistetyt			
Yhteensä	47	57	57
Kaikki Yhteensä	385	330	342

Vakinaisen henkilökunnan ikä- ja sukupuolijakautuma

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 49,2 vuotta (miehet 50,0 ja naiset 49,2). Vakinaista henkilökuntaa on 240, naisia 193 ja miehiä 47. Vakinaisesta henkilöstöstä 80,4 % on naisia ja 19,6 % miehiä.

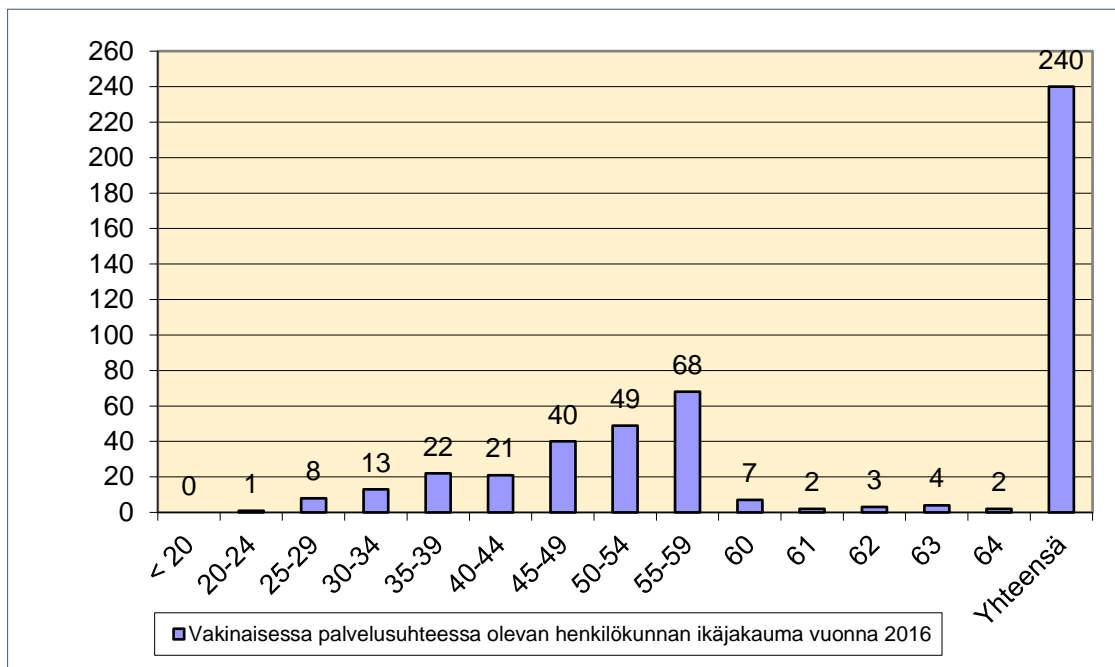
Vakinaista henkilökuntaa hallintopalveluissa 6, sivistyspalveluissa 192 ja teknisissä palveluissa 42.

Taulukko 2 lukumäärä keski-ikä

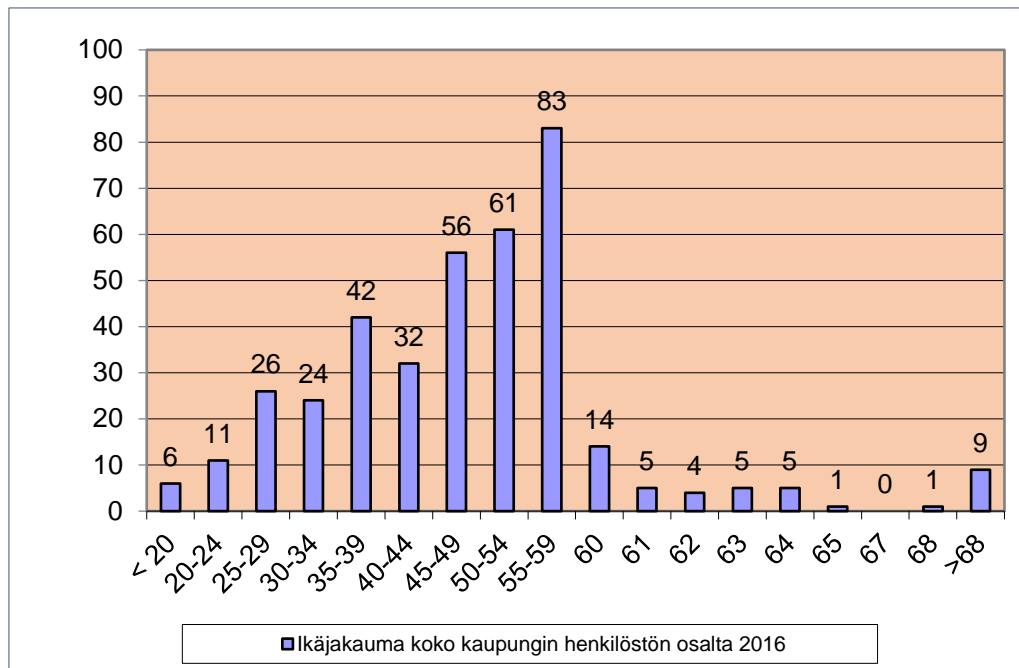
	lukumäärä	keski-ikä
HALLINTO		
Mies	4	
Nainen	2	
Yhteensä	6	55,7
SIVISTYSTOIMI		
Mies	28	
Nainen	164	
Yhteensä	192	48,7
TEKNINEN TOIMI		
Mies	16	
Nainen	26	
Yhteensä	42	50,7
Kaikki Yhteensä	240	49,2

Suurin ikäryhmä on 50-59 -vuotiaat, joihin kuuluu 117 työntekijää eli noin 48,8 % vakinaisesta henkilökunnasta. Alle 50-vuotaita on 105 eli 43,8 %, 60-63 vuotiaita 16 eli 6,7 % ja kaksi 64 vuotiasta. Yli 60-vuotiaiden osuus on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna viidellä henkilöllä.

Kuva 1: Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2016



Kuva 2; Ikäjakauma koko kaupungin henkilöstön osalta vuonna 2016, henkilökuntaa yhteensä 385



Koko kaupungin henkilökunnan osalta suurin ikäryhmä on 45-59 vuotiaat, joihin kuuluu 200 työntekijää eli 52 % koko kaupungin henkilökunnasta, alle 45- vuotiaita on 141 eli 36,6 % ja yli 60-vuotiaita 44 eli 11,4 %.

Ikääntyminen

Eläkejärjestelmää on uudistettu useampaan kertaan 2000-luvulla. Henkilöstössä suurimmalla osalla on eläkeikä 63-68 ikävuoden välillä. Uusilla työntekijöillä eläkeikä on aina vähintään 65 vuotta. Tämän hetken eläkejärjestelmän mukaan eläkkeelle jäädään viimeistään 68 ikäisenä. Taulukossa kolme on Kevan ilmoittamat henkilöt, jotka täyttävät vanhuuseläkkeensä vuoteen 2025 mennessä. Kertomusvuoden aikana vakinaisesta henkilökunnasta on neljä henkilöä osa-aikaeläkkeellä.

Taulukko 3. Vakinaisen henkilökunnan laskennallinen eläköityminen vuosina 2017-2025

Vuosi	Yhteensä
2017	4
2018	4
2019	1
2020	6
2021	10
2022	7
2023	11
2024	6
2025	3
	52

Henkilökunnan vaihtuvuus

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 12; seuraavista syistä:
- eläke 11
- toisen työnantajan palvelukseen 1

Osaamisen kehittäminen

Ammattiyhdistys- ja muihin koulutuksiin osallistui 73 henkilöä (101 v.2015) ja koulutuspäiviä yhteensä 295 (262 v.2015) sekä 5 henkilöä (6 v.2014) oli opintovapaalla.

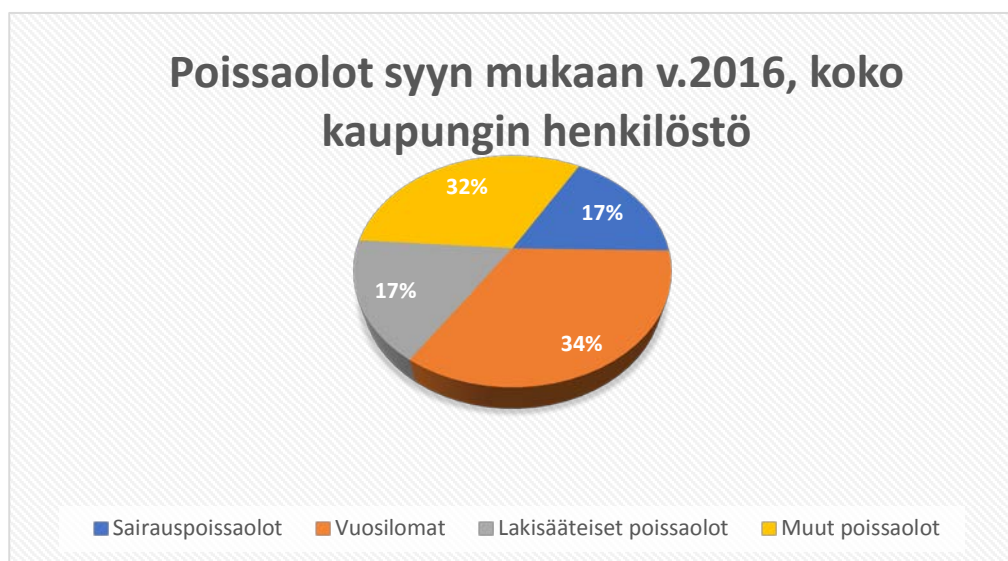
	Henkilöt	Päiviä
Ammattiyhdistyskoulutus	4	19
Koulutus	69	276
Opintovapaa	5	625

Poissaolot

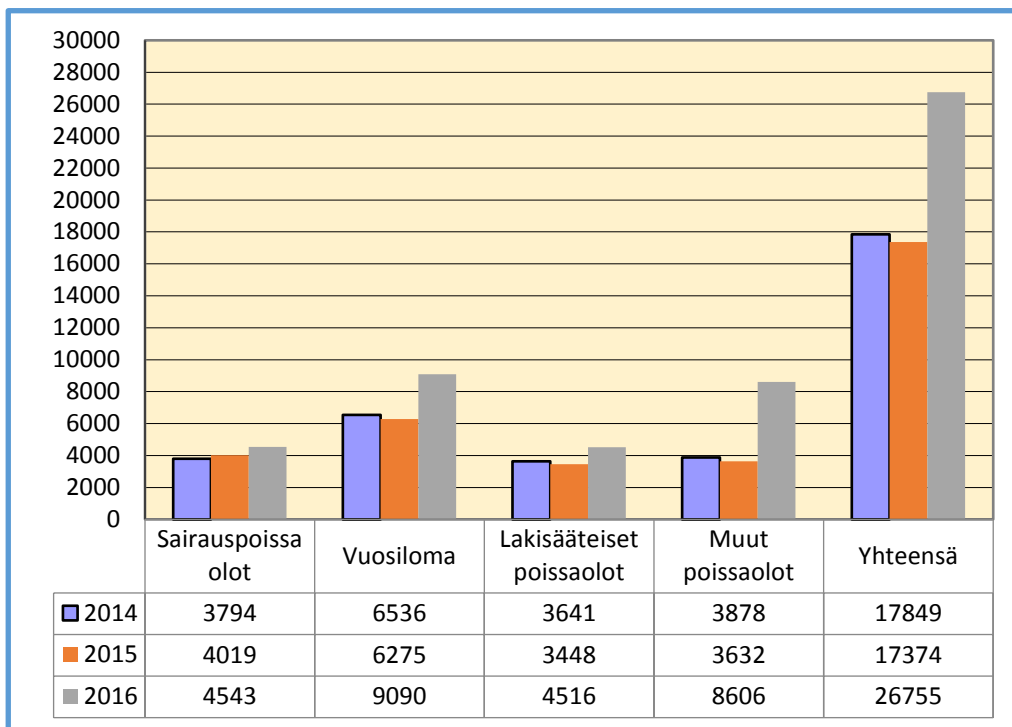
Koko henkilöstön poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvuonna 26755 kalenteripäivää, mikä laskennallisena virka-/työsuhteena on 73 virka-/työsuhdetta. Poissaoloista 34 % aiheutui vuosilomista, 17 % sairauslomista, 5,1 % palkattomista virka-/työvapaista sekä 16,9 % lakisääteisistä vapaista (mikä sisältää vuorotteluvapaat). Vuorotteluvapaat kaikista poissaoloista olivat 7,2 %.

Vuoteen 2015 verrattuna koko henkilökunnan sairauspoissaolot lisääntyivät 524 päivällä (13 %), pitkät sairauslomat (yli 11 pv) vähenivät 3,4 %. Lakisääteiset poissaolot sisältävät mm. hoito-, äitiys-, isyys-, opinto-, tilapäiset hoito- ja vuorotteluvapaat. Niiden määrä lisääntyi 1068 pv (31 %). Muut poissaolot sisältävät kuntoutus-, koulutus-, ylityö- ja muut palkattomat työ- ja virkavapaat, joiden osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Poissaolojen suuriin muutoksiin edelliseen vuoteen verrattuna vaikutti varhaiskasvatuksen siirtyminen kaupungille vuoden 2016 alussa.

Kuva 3: Poissaolot syyn mukaan koko kaupungin henkilöstöllä 2016



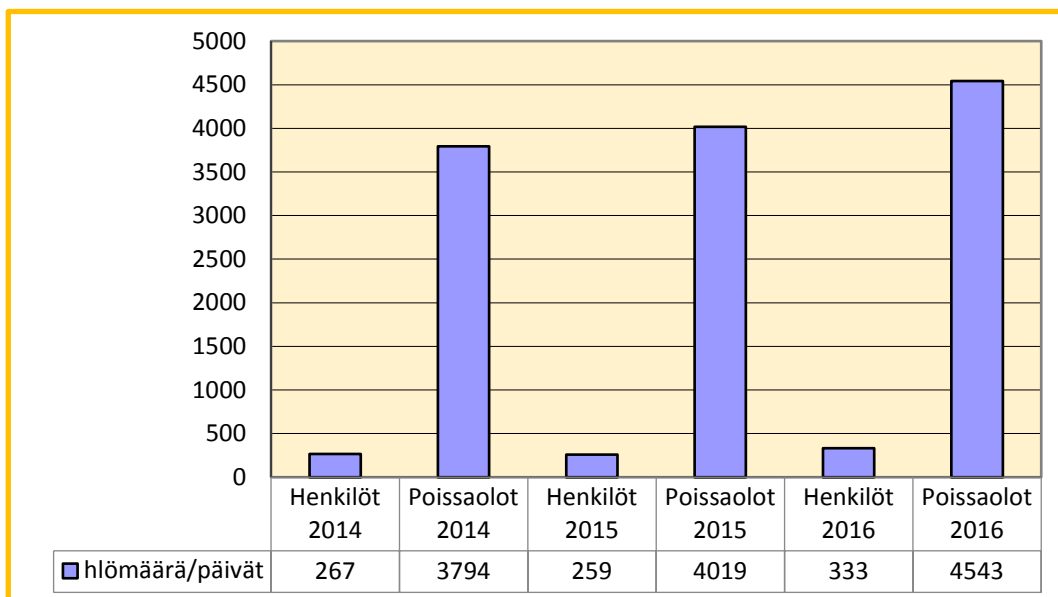
Kuva 4; Poissaolot koko kaupungin henkilöstö 2014-2016



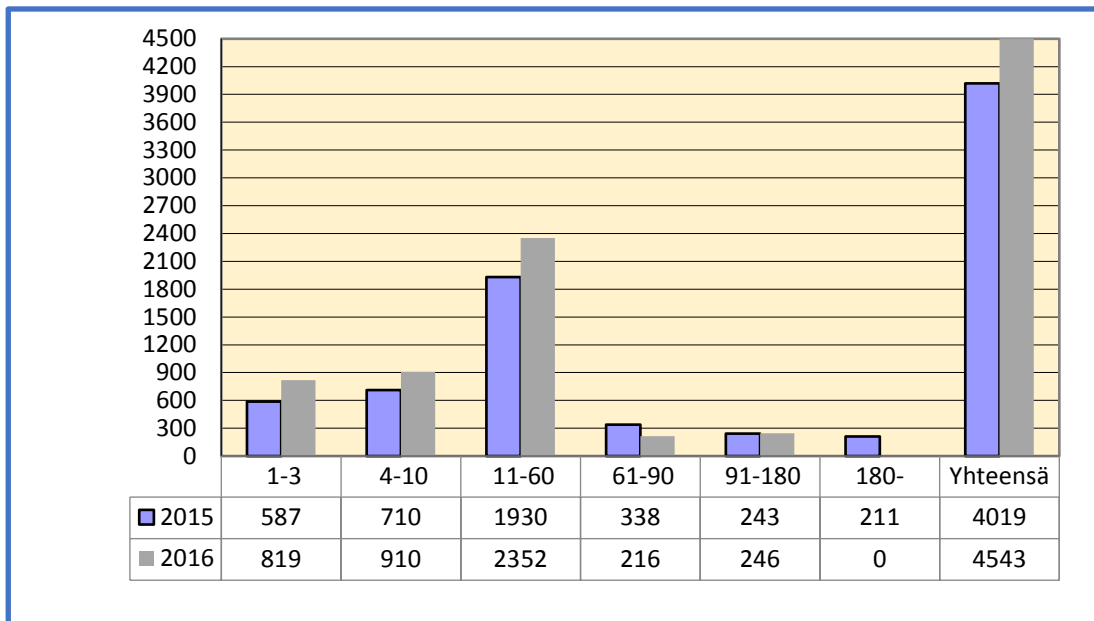
Henkilöstön sairastavuus koko henkilöstön sekä vakinaisen henkilöstön osalta

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 4543 päivää, edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot lisääntyivät 524 päivällä, mutta henkilöä kohden sairauspäiviä oli vähemmän. Sairauslomapäivien määrä / henkilö oli keskimäärin 8 päivää koko henkilöstöllä ja em. määrä vuonna 2015 oli 10,8 päivää koko henkilöstöllä. Kuivasta kuusi selviää, että pitkien sairauslomien (11-90 pv) määrä on lisääntynyt, kun taas kaikkein pisimpien sairauslomien (yli 91) on vähentynyt.

Kuva 5. Koko kaupungin henkilöstön sairauslomat 2014-2016



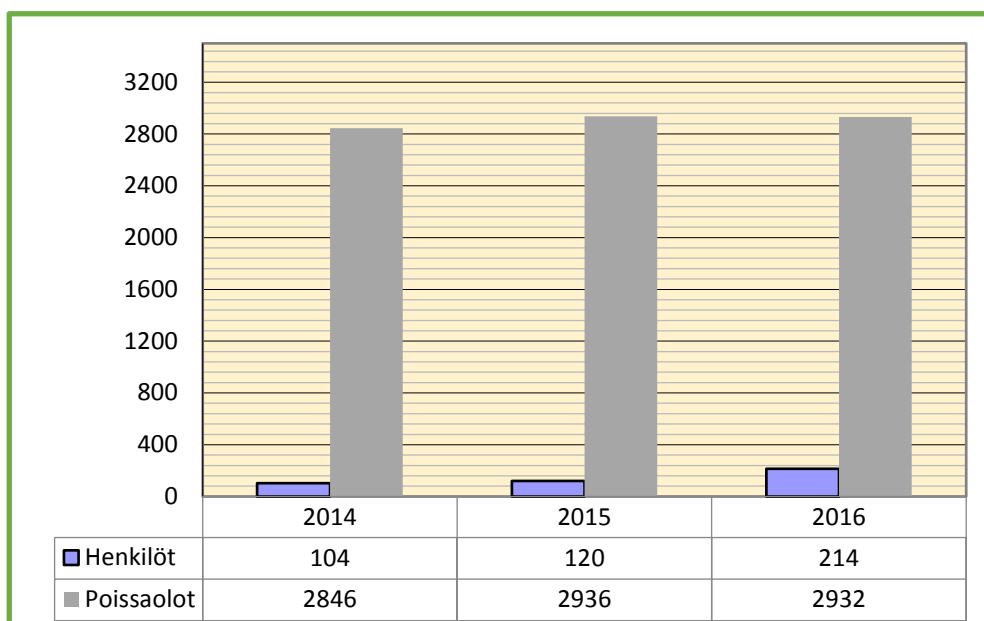
Kuva 6: Sairauspoissaolopäivien määrä piteuden mukaan 2016, koko henkilöstö



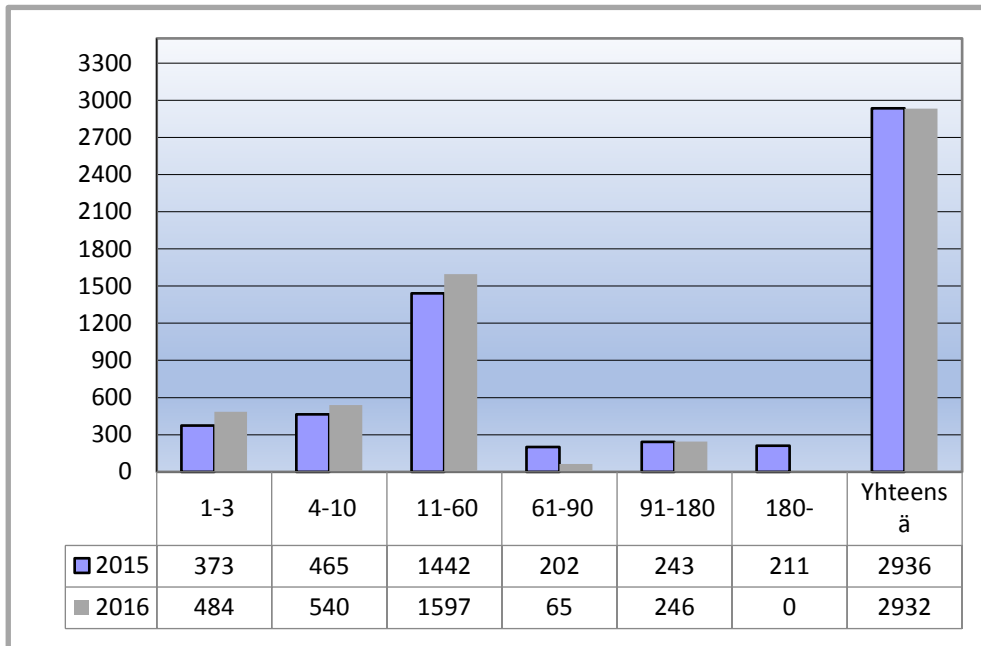
Kuva 7: Vakinaisen henkilöstön sairauslomat 2014-2016

Vakinaisen henkilöstön sairauslomat olivat vuonna 2014 yhteensä 2846 päivää, vuonna 2015 yhteensä 2936 päivää ja vuonna 2016 yhteensä 2932 päivää.

Sairauslomapäivien määrä / henkilö oli keskimäärin 12,2 päivää vakinaisella henkilöstöllä ja vuonna 2015 se oli 15,7 päivää vakinaisella henkilöstöllä. **Kuvasta 8** selviää, että pitkät sairauslomat (11-90 pv) ovat vakinaisella henkilöstöllä hieman lisääntyneet 18 pv (1,1 %). Kaikkein pisimmät sairauslomat (yli 90 pv) ovat vähentyneet 208 pv (45, %).



Kuva 8: Sairauspoissaolopäivien määrä pituuden mukaan vakinaisella henkilöstöllä



Palkkakustannukset	2016	2015
Rahapalkat yhteensä	11.101.765	9.385.655
Eläkkeet yhteensä	355	852
Eläkevakuutusmaksut yhteensä	3.082.787	2.935.848
Muut henkilösivukulut yhteensä	584.974	508.668
Sv-ym. korvaukset yhteensä	-146.924	- 87.570
Yhteensä	14.622.957	12.743.453
Luontaisedut yhteensä	80.232	67.922
Kaikki yhteensä	14.703.190	12.811.375

Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Kaupungilla on työterveydenhuollosta sopimus mikä kattaa myös sairaanhoidon. Kela maksoi työterveydenhuollon korvauksia kaupungille 77.552,88 euroa vuonna 2016. Kaupunki ostaa työterveydenhuollon palveluja Ppky Selänteeltä ja Ppky Kalliolta.

Henkilöstölle on tiedotettu pääsääntöisesti sähköpostilla ajankohtaisista asioista. Henkilöstön työhyvinvointia ja virkistäytymistä on tuettu, normaalien ilmaisten kuntosalivuorojen ja uimahallilippujen lisäksi, antamalla mahdollisuus ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin tai vaihtoehtoisesti ylimääräisiin uimahallilippuihin. Näitä mahdollisuuksia käytti yli 100 henkilöä. Henkilökunnalle suunniteltu työhyvinvointitapahtuma iltapäivä syksyllä ei toteutunut, koska ilmoittautuneita oli liian vähän. Yhteistyötoimikunta on nimennyt vuoden 2017 alussa työhyvinvointiryhmän jonka tehtävänä on suunnitella työhyvinvointitapahtumia henkilöstölle. Kaupungin henkilöstön pikkujoulu järjestettiin muualla kuin kaupungin omissa tiloissa, ja pikkujouluun osallistui noin 100 henkilöä.

Vuoden aikana toimintaan kuuluivat säännölliset kuntosalivuorot monitoimitalolla kaksi kertaa viikossa ja uimahallin 20 ilmaista käyttökertaa.

Lisäksi kaupungin työntekijöillä oli mahdollisuus osallistua Keski-Pohjanmaan Liikunnan ja Suomen Kuntoliikuntaliiton organisoimaan liikunta kampanjaan.

Yhteistyötoimikunta on kokoontunut kertomusvuoden aikana neljä kertaa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö siirtyi Selänteeltä kuntien organisaatioihin vuoden 2016 alussa, jolloin kaupungin henkilökunnan määrä kasvoi noin 60 henkilöllä. Työsuojelutoimikunta on kiinnittänyt huomiota kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmiin. Kiinteistöjen ilmastointiin on kiinnitetty huomiota ja käyttöaikaa on jatkettu myös yöaikaan. Kiinteistöjen ilmastointilaitteiden käytöstä ja käyttöajoista on sovittu alkuvuodesta 2016. Harkinnanvaraista palkattomien virka- ja työvapaiden periaatteiden käytäntöä jatkettiin. Kaupungilla on voimassa erilaisiin kuntoutuksiin ja virka-/työvapaisiin liittyvät periaatteet.

1.4. TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouden kehitys

Maailmantalouden kasvu nousee vuonna 2017 lähelle pitkän ajan keskiarvoa. Länsimaissa inflaation nousu rasittaa kuluttajien ostovoimaa ja talouskasvun vetovastuu siirtyy kuluttajalta enemmän yritysten investointien ja julkisen sektorin suuntaan. Kehittyvät markkinat pääsevät parempaan vauhtiin Venäjän ja Brasilian taantumien loppuessa.

USA:n kasvunäkymät ovat pääpiirteiltään myönteiset. Uusi presidentti lisää investointeja ja keventää verotusta, joten myös velka uhkaa lähteä kasvuun. USA:n keskuspankki nostaa näkemyksemme mukaan ohjauskorkoa lisää vuonna 2017.

Euroalueen talous jatkaa maltillista, joskin aikavaihe elpymistään. Euroopan keskuspankki jatkaa elvyttävällä linjalla eikä uusia rahapolitiittisia toimia välttämättä nähdä vuonna 2017. Korkotaso tulee pysymään matalana vielä pitkään. Vaalit aiheuttavat lievää epävarmuutta tulevasta.

Suomikin on vihdoin päässyt mukaan globaaliin elpymiseen ja tilastot talouden aktiviteetista ovat piristyneet kuluvaan vuoteen aikana. Kirittäväksi toki riittää, sillä BKT on edelleen noin 5 prosenttia alle vuoden 2008 tason.

Jatkossa kasvun painopiste siirtyy yksityisestä kulutuksesta viennin ja teollisten investointien puolelle. Julkisen sektorin paineet hieman hellittävät talouden kasvaessa, mutta rakenteelliset haasteet säilyvät.

Vaikka yksityisen kulutuksen kasvu hiipuu, on kotitalouksien tilanne monin tavoin vakaa. Työllisyys jatkaa kohenemistään ja työttömyysaste lähenee jo 8 prosenttia. Inflaatio sen sijaan tekee paluutaan ja nakertaa kuluttajien ostovoiman kasvun vain hieman plusmerkkiseksi. Matalat korot helpottavat edelleen velallisten kotitalouksien asemaa.

USA nosti odotetusti loppuvuodesta 0,25 prosenttiyksikköä ohjauskorkoaan, mikä vahvisti heti valuuttakurssia. Nyt USD lähenee ns. pariteettia, missä yksi euro vastaa yhtä dollaria. USA:ssa odotukset voivat vahvistua, jos Trump tekee kotimarkkinayrityksiä avittavia päätöksiä.

USA:n bruttokansantuotteen kasvu voimistui syksyllä, ja teollisuustuotantokin lisääntyi hiukan.

Viennin kasvu oli yllätys, dollarin arvo on viime aikoina vahvistunut. Niin Brexit kuin Trumpin valinta USA:n presidentiksi voivat heikentää taloudellista kasvua pidemmällä aikavälillä, koska epävarmuus haittaa päätöksentekoa.

Euroalueella rahapolitiikan varsinainen tiukentaminen ei ole vielä ajankohtaista. Inflaatio on edelleen alhainen. Monien suurien pankkien kohdalla epävarmoja lainoja on paljon.

Venäjän elpymistä pidetään epävarmana. Kotimarkkinat taantuvat, mutta öljyn kallistuminen tuo lisää vientituloja.

Kiinan yritysten velat ja maksuviiveet lisääntyvät. Kasvu jatkaa IMF:n mukaan n. 6 % vauhtia. Suomen Pankki ennustaa 5 % kasvua vuodelle 2018.

Kokonaistuotannossa on nousutrendiä rakentamisen ja palveluiden lisääntymisen myötä. Kaupan kasvu on jäänyt muita palveluja heikommaksi. Teollisuudesta saataneen vähitellen kasvuun avustusta. Vienti kokonaisuudessaan ei vielä nouse, mutta siellä täällä on merkkejä paremmasta. Työttömyys näyttää edelleen vähentyvän. Inflaatio on kuluneen vuoden aikana hieman kohonnut, lokaaluku luku oli 0,5 %. Inflaatio on lähes samaa tasoa kuin EU:ssa tai euroalueella keskimäärin.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2016 tilinpäätösarvot osoittavat kuntatalouden etenevän hyvään suuntaan, arvioidaan Kuntaliiton analyysissä tilinpäätösten ennakkotiedoista. Samalla lähivuosien tulopohjamuutokset kuntataloudessa vaativat tarkkaa taloudenpitoa jo vuoden 2017 aikana.

Kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 prosenttiyksikköä. Vuoden 2016 tilikauden tulos parani ennakoarvion mukaan lähes puoli miljardia euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen 111 kunnassa. Lainakanta nousi ja velkaantumisen kasvu hidastui 3,6 prosenttiin. Negatiivisen vuosikatteen, eli ns. "syömävelan" osuus kuntien lainakannan muutoksesta on erittäin pieni, vuosina 2000-2016 se on ollut viiden prosentin luokkaa. Edessä on kuitenkin tiukempi taloustilanne johtuen valtionosuuksien ja verotulojen heikkenemisestä jo tänä vuonna.

Tasapainoisen talouden taustalla on maltillinen menokehitys ja parantuneet tulot. Kuntatalouden parantumisen taustalla löytyy maltillinen menokehitys, joka johtuu muun muassa kuntien ja kuntayhtymien henkilöstökulujen sopeuttamisesta, sekä vähäisestä kustannustason kasvusta kunta-palveluissa.

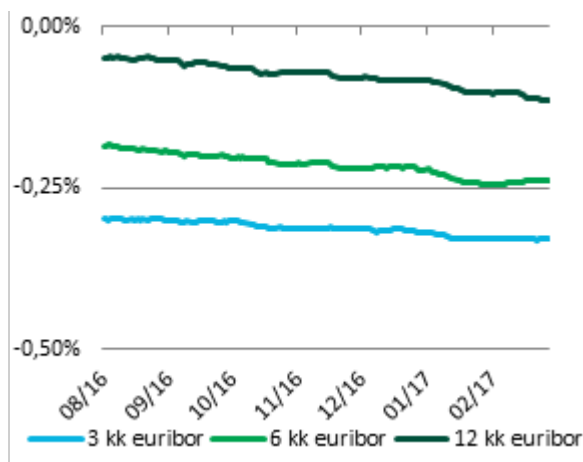
Kuntien ja kuntayhtymien tulot lisääntyivät erityisesti kasvaneiden valtionosuuksien kautta. Vuoden 2016 valtionosuuksissa kompensoitiin kuntien veroperustemuutoksista johtuvia veromenetyksiä 260 miljoonaa euroa ja lisäksi kunnat saivat 270

miljoonaa euroa valtionosuuksia kuntien ja valtion välisen kustannustenjaon tarkistuksen seurauksena.

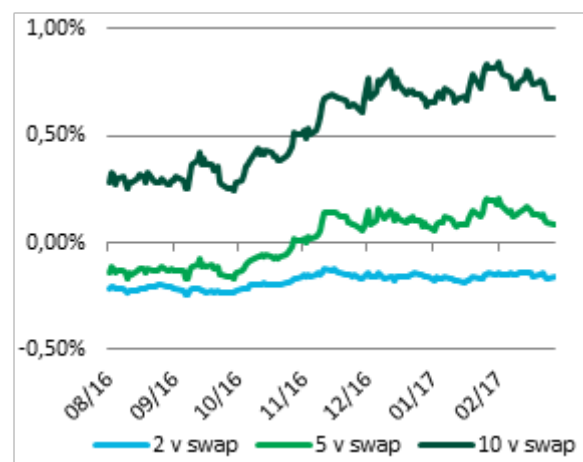
Kuntarahoituksen laatima toteutuma päättyneen vuoden ja ennuste kuluvaan vuoden euroalueen korkokehityksestä on alla olevassa kuvassa. Toteutuma ja ennuste on helmikuun 2017 viimeiseltä viikolta.

(lähteet: EK:n ja Danske Bankin talouskatsaukset sekä Suomen Kuntaliiton ja Kuntarahoituksen tiedotteet)

Euroalueen lyhyet korot



Euroalueen pitkät korot



Markkinaodotukset euroalueen lyhyille koroille

	24.2.	24.3.	24.5.	24.8.
3 kk euribor	-0,33 %	-0,33 %	-0,30 %	-0,28 %
6 kk euribor	-0,24 %	-0,23 %	-0,21 %	-0,18 %

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Haapajärven kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavia asioita on tapahtunut päättyneen tilikauden aikana ja sen jälkeen seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto päätti 22.2.2016, että vuoden 2017 kunnallisvaaleissa valitaan 27 valtuutettua.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.4.2016 sopimuksen Pohjois-Pohjanmaan Ely -keskuksen kanssa maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.4.2016 myös uimahallin rakennushankkeen osalta lisää määrärahaa 725.000 euroa vuodelle 2017 ja hyväksyi vaihtokirjan Jokilaaksojen koulutus-kuntayhtymän kanssa metsäalueista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.6.2016 Ristiniityn sekä Välikankaan tuulivoimapuistojen osayleiskaavat. Samoin valtuusto hyväksyi omavelkaisen takauksen myöntämisen PyhäNet Oy:n 1,9 mil-

joonan euron lainan vakuudeksi. Samassa kokouksessa valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2015 – 2016 ja myönsi 14 kuntapaikkaa oleskeluluvan saaneille alaikäisille nuorille maahanmuuttajille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.6.2016 lisämäärärahaa Oksava-Siiponkosken kevyenliikenteen väylään ja torialueen rakentamiseen sekä sen, että uusi torialue pidetään sulana. Samoin valtuusto hyväksyi talousarvioraamin vuodelle 2017 sekä kaupungin ja Ppky Selänteen tilinpäätökset ja toimintakertomukset vuodelta 2015.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2016, että luotamushenkilöiden toimikautta jatketaan 31.5.2017 saakka.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 14.11.2016 vuoden 2017 tuloveroprosentiksi 22,00 sekä päätti kiinteistöveroprosenttien suuruuden. Samassa kokouksessa valtuusto hyväksyi kotouttamisohjelman päivityksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.12.2016 Selänteen vuosisopimuksen ja talousarvion vuodelle 2017 sekä kaupungin talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2018 – 2020 ja myös Selänteen ja kaupungin talousarviomuutokset vuodelle 2016.

Kokouksessaan 12.12.2016 kaupunginvaltuusto irtisanoi 1.1.2018 alkaen elinkeinopalvelujen osalta Nivala-Haapajärven seudun yhteistyösopimuksen aluekehitys- ja elinkeinopalvelujen järjestämisestä. Kaupunki jatkaa Nivala-Haapajärvi seutuyhdistys ry:n jäsenenä aluekehityspalvelujen osalta yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi 16.8.2016 maahanmuuttajien kuntapaikkoja koskevat sopimukset Pohjois-Pohjanmaan Ely -keskuksen ja SOS-lapsikyläsäätiön kanssa.

Kaupunginhallitus päätti 29.11.2016 maksaa Lemminkäinen Oyj:lle sen 4.11.16 esittämän maksuvaatimuksen mukaisesti 259.248,33 euroa sekä päätti pyytää valitusluvan Helsingin hovioikeuden tuomiosta 20.10.16 Nro 1488.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Kaupunginhallituksen menot kokonaisuudessaan toteutuivat 99,91 % ja tulot toteutuivat 84,75 %. Nettona toteutuma oli 100,24 % eli nettoylitys oli 74.234 euroa. Ppky Selänteen maksuosuuden ylitys oli 61.893 euroa. Kaupunginhallituksen kohdalla muut hallintopalvelujen kustannukset kokonaisuudessaan olivat nettona arvioitua suuremmat yleishallinnon osalta n. 215.800 euroa (Kumisevan koulun myyntitappio n.168.000 euroa, työllistämisen nettokustannukset n. 21.000 euroa, maaseutupalveluissa menot ylittyivät n. 16.000 euroa). Elinkeinopalveluissa menot olivat arvioitua pienemmät n. 32.000 euroa.

Sivistyspalvelujen menot toteutuivat 99,68 % ja tulot toteutuivat 100,98 %. Nettona oli säästöä n. 94.000 euroa eli netto toteutuma oli 99,38 %. Nettosäästö johtui siitä, että tuloja kertyi n. 35.000 euroa yli arvion ja menoja n. 60.000 euroa alle arvion. Menojen ylitystä oli perusopetuksessa n. 295.000 euroa ja tulojen ylitystä n. 95.000 euroa. Lukio opetuksessa menoja säästyivät n. 43.000 euroa. Menot jäivät alle arvioidun Jokilatvan opistossa n. 35.000 euroa ja ruokapalveluissa n. 150.000 euroa. Varhaiskasvatuksessa menoja säästyivät n. 53.000 euroa ja tulot jäivät alle arvioidun n. 30.000 euroa. Kirjastossa menot jäivät alle arvioidun n. 17.000 euroa ja tulot ylittyivät n. 13.000

euroa.

Teknisten palvelujen menot toteutuivat 100,85 % ja tulot toteutuivat 102,14 %. Nettona syntyi säästöä n. 65.000 euroa eli netto toteutuma oli 86,89 %. Menoissa oli säästöä hallinnossa n. 38.000 euroa, liikenneväylissä ja yleisillä alueilla oli säästöä n. 40.000 euroa, varastot ja koneet menot ylittyivät n. 19.000 euroa ja tilapalveluissa menojen ylitystä n. 93.000 euroa. Tilapalveluissa oli tulojen ylitystä n. 31.000 euroa sekä varastot ja koneet tulosityksikössä oli tulojen ylitystä n. 76.000 euroa. Liikenneväylissä ja yleisillä alueilla oli tulojen alitusta n. 42.000 euroa.

Käyttötalouden kokonaismenot toteutuivat 99,91 % eli säästöä oli 50.178 euroa ja tulot toteutuivat 100,48 % eli 46.063 euroa yli arvioidun. Nettona syntyi kokonaissäästöä 96.240 euroa eli nettotooteutuma oli 99,79 %. Ulkoiset toimintakulut toteutuivat 99,34 % (säästöä 340.775 euroa) ja ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 95,53 % (244.534 euroa alle arvioidun). Yksityiskohtaisemmin päävastuualueiden toteutuminen on selvitetty kohdassa "Talousarvion toteutuminen".

Investoinneissa talonrakennuskohteissa uimahallin rakentamiseen oli varattu määrärahaa

1.650.000 euroa ja toteutuma oli 1.480.616 euroa. Muihin talonrakennushankkeisiin varattua 302.396 euron määrärahaa käytettiin 123.216 euroa.

Lujabetonin liittymän rakentamiseen oli varauduttu 65.000 euron määrärahalta ja toteutuma oli 27.031 euroa (liittymää ei rakennettu).

Ståhlberginkadun rakentamiseen oli varattu 140.000 euroa ja määrärahasta käytettiin 115.712 euroa. Torialueen rakentamiseen oli 476.000 euron määräraha ja sitä käytettiin 456.925 euroa. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden muihin hankkeisiin oli varattu määrärahaa 120.000 euroa ja toteutuma oli 87.915 euroa.

Investointien määräraha kokonaisuudessaan nettona oli 4.107.723 euroa ja toteutuma oli 3.642.634 euroa, eli yhteensä nettototeutuma jäi alle arvioidun 465.089 euroa eli nettoinvestointien toteutuma oli 88,68 %.

Verotulokertymä kokonaisuudessaan oli 98,87 % eli 264.152 euroa alle arvioidun. Korkokulut lainoista olivat 50.292 euroa alle arvioidun, muut rahoituskulut olivat 16.366 euroa alle arvioidun ja muita rahoitustuottoja kertyi 135.315 euroa arvioitua vähemmän.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi syyskuussa 2014 talousohjelman päivityksen, jolla talouden tasa-painottamistoimenpiteitä lisättiin vuoden 2013 ennätysellisen huonon tilinpäätöksen takia. Talousohjelman mukaiset tavoitteet ovat osin toteutuneet vuosien 2015 ja 2016 tilinpäätöksissä. Toiminnallisia muutoksia kaupungin omassa toiminnassa sekä erityisesti peruspalvelukuntayhtymä Selänteen järjestämissä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa on kyettävä tekemään jatkossakin.

Kaupungin on myös jatkettava kehittämistoimia yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi eli tonttitarjonnassa, toimitilojen rakentamisessa ja elinkeinoneuvonnassa sekä kehittämishankkeissa. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi yrityspalvelujen henkilöstöresurssia lisättiin ja toimintastrategiaa tarkistettiin. Myös kaupungin tarjoamat omakoti- ja rivitalotontit eri alueilla luovat pohjaa kehitykselle.

Uudet vähittäiskaupan investoinnit vahvistavat Haapajärven asemaa lähialueen kaupallisten palvelujen keskuksena. Vuoden 2016 loppu- ja 2017 alkupuoliskolla avaa yhteensä neljä myymälää tai liikekeskusta uuden liikkeen. Uutena toimijana valtakunnallinen tavarataloketju myymälän Haapajärvellä. Kertomusvuonna virisi suunnitelmia myös hoiva-alan yritysten investoinneista Haapa-

järvelle, mutta päätöksenteko ja suunnitelmien toteutuminen on kuluvan vuoden asiaa.

Kaupunki tukee myös omilla talonrakennus- ja kunnallistekniikan investoinneilla paikkakunnan kehittämistä. Lähivuosina valmistuvia kohteita ovat uimahalli ja katuinvestoinnit. Torialueen valmistuminen liikekeskuksen viereen lisää keskustan viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Myös keskustan ns. poikkikatujen peruskorjaussuunnitelmaa toteutetaan.

Kaikilla edellä mainituilla kehittämistoimenpiteillä on tavoitteena parantaa kuntakuvaa ja luoda edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle ja sitä kautta uusille työpaikoille, mikä osaltaan kääntää väestökehityksen suuntaa positiiviseksi.

Suunnitteilla oleva maakuntahallintouudistus, joka sisältää myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisen ja tuottamisen, voidaan nähdä kuntien kannalta myös mahdollisuutena. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten aiheuttama odottamaton menojen kasvu ei jatkossa vaikeuta kuntien toiminnan ja talouden suunnittelua ja siten voidaan suunnitella vakaammalla pohjalla paikkakunnan elinvoimaisuuteen liittyviä hankkeita.

1.5. KONSERNITARKASTELU

Toiminta

Kaupungin tytäryhtiöitä ovat mm. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralatot, Haapajärven Kehityskeskus Oy, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy.

Vuokralatoyhtiö huolehtii kaupungin vuokra-asunnoista ja niiden rakentamisesta. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Vuokra-asuntotoiminta pystytään hoitamaan toiminnasta saaduilla vuokratuloilla.

Myös kehityskeskuksella ja lämpö- sekä vesi-yhtiöillä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Toimialan asioiden hoitaminen yhtiöissä on nähty myös joustavaksi päätöksentekotavaksi. Etenkin kehityskeskuksen toiminnassa korostuu tarve pystyä valmistelemaan yritysasiakkaiden hankkeita luotamuksellisesti, ja se on katsottu voitavan hoitaa paremmin yhtiön toimesta kuin kaupungin omista päätöksentekoelementeistä. Lämpö- ja vesi-yhtiöt ovat itsenäisiä myös taloudellisesti; ne rahoittavat toimintansa käyttö- ja liittymämaksuilla.

Haapajärven muut elinkeinopalvelut tuottaa Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry, joka vastaa myös alueellisesta edunvalvonnasta sekä seutukuntamme elinkeinoelämää kehittävästä ja edistävästä hankkeista. Yksittäisen kunnan yritystoimintaa

Toteutuminen:

Kaupungin oma kehitysyhtiö oli vuoden 2016 alkuun asti Haapajärven Kehityskeskus Oy. Keväällä nimi muutettiin Haapajärven Yrityspalvelut Oy:ksi ja yhtiön resursseja lisättiin ja toimintastrategiaa tarkistettiin. Tavoitteena on oman paikkakunnan elin- ja vetovoimaisuuden entistä voimakkaampi kehittäminen. Kehitysyhtiön toimialaan kuuluvat edelleen myös yritysten toimitilapalvelut. Haapajärvi ostaa edelleen ainakin vuoden 2017 loppuun asti elinkeino- ja yritysneuvonnan palveluja myös Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry:ltä. Nihak vastaa myös alueellisesta edunvalvonnasta ja muista aluekehitykseen liittyvistä kehittämistoimista- ja hankkeista.

Konsernin yhteisissä tavoitteissa, velkamäärän pienentämisessä, ei ole onnistuttu. Kaupungin velkamäärä kasvoi 2,7 milj.euroa. Asukasta kohden kasvu oli 369 euroa. Koko konsernissa laina-

palvelevan infrastruktuurin (toimitilat, kunnallistekniikka jne.) tai muun kuntakohtaisen vetovoimatoiminnan rakentamiseen se ei kuitenkaan osallistu, vaan näiltä osin kunnilla tulee edelleenkin olla myös omat strategiansa ja tavoitteensa.

Yhteisenä tavoitteena konsernissa on konsernin koko velkamäärän pienentäminen. Kaupunki antaa edelleenkin takauksia tytäryhtiöiden lainojen vakuudeksi, mutta pienehköjä investointeja yhtiöiden tulee jatkossa toteuttaa myös omilla vakuusjärjestelyillä.

Tytäryhtiöiden toimintaa esitellään edelleen luottamushenkilöille vuosittain maaliskuun loppuun mennessä valtuuston iltakoulussa. Riittävän suurissa asioissa tullaan iltakouluja järjestämään erikseen.

Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan Kuntaliiton ohjeet siitä, että ainakin osalla hallitusten jäseniä on yhtiön toimialaan liittyvää kokemusta tai koulutusta.

Yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä hallinnollisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa kehitetään jatkuvasti. Säännöllistä konsernipalaverikäytäntöä jatketaan. Yhtiöiden hallinnollisten tukipalveluiden (esim. osto- ja myyntilaskutus sekä palkanlaskenta) yhteistyötä kehitetään edelleen.

määrä kasvoi n. 3,32 miljoonaa euroa (452 euroa/as.).

Konserniyhtiöistä Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralatot, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy, ovat esitelleet toimintaansa kaupunginvaltuustolle iltakoulussa keväällä 2016.

Kaupunginhallitus on antanut keväällä 2016 ohjeet suurimpien tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajille yhtiökokousta varten.

Tytäryhtiöillä kertynyttä alijäämää on Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n tilinpäätöksessä ja samoin Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratuloilla. Näiden alijäämien kattaminen on tulevina vuosina huomioitava. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratulojen taloustilanne on haasteellinen, koska asuntojen käyttöaste on alentunut viime vuosina.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot

Tavoitteet ja riskit:

Toimintatavoitteet:

- 1) käyttöaste yli 95 %
- 2) asukkaiden vaihtuvuus alle 38 %

Kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään korjausten PTS:n pohjalta vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja investointimäärärahojen puitteissa sekä lainarahoituksella. Kiinteistönpidon kehittämistä jatketaan suunnitelmallisesti mm. syventämällä konserniyhteistyötä, huoltokirjan hyödyntämistä sekä markkinointia.

Vajaakäytön vähentämiseen ja talouden tervehdyttämiseen tähtäviä toimia jatketaan. Yhtiö tarkastelee kiinteistöjen omistusta sekä peruskorjaustarpeita kunnon lisäksi myös kysyntätilanne huomioiden. Käyttöasteen muutoksiin vastataan ylläpidettävän asuntokannan sopeuttamisella kysyntää vastaavaksi.

Yhtiön toiminnan suurin riski on alle 95 % käyttöaste ja siitä aiheutuvan tulovajauksen negatiiviset vaikutukset talouteen, ylläpitokorjauksiin ja investointeihin (korjausvelan kasvu). Käyttöasteeseen vaikuttavat lähes välittömästi muutokset väestö-

määrän kehityksessä sekä työ- ja opiskelupaikkojen määrässä paikkakunnalla.

Toteutuminen:

Asuntojen käyttöastetavoite ei toteutunut. Käyttöaste oli 89,7 %.

Asukkaiden vaihtuvuus oli 34 % eli tavoite on toteutunut.

Kunnossapidossa tehtiin lähinnä vuokrausta edistäviä toimia sekä perheryhmäkotimuutoksia. Konserniyhteistyötä lisättiin, huoltokirja on käytössä sekä markkinointiin panostettiin mm. viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatimisella, somen käyttönotolla sekä nettisivujen uusimisella.

Vajaakäytön vähentämiseen tähtäviä monipuolisia toimia valmisteltiin ja niistä toteutui toimintavuonna yhden kerrostalon vuokraus purkamisen sijaan perheryhmäkotikäyttöön.

Käyttöasteriski sekä siitä aiheutuvat taloudelliset vaikutukset ovat toteutuneet. Väestön väheneminen jatkui voimakkaana.

Haapajärven Kehityskeskus Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Kehityskeskus Oy:n tehtävänä on Haapajärven elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen tuottamalla yrityksille erilaisia toimitalpalveluja, osallistumalla ja/tai rahoittamalla erilaisia kehittämishankkeita sekä tuottamalla muuta elinkeinotoimintaa edistävää palvelua. Ns. perinteiset elinkeinoneuvontapalvelut tuottaa Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry.

Toiminnallisina tavoitteina Kehityskeskuksella on pystyä tarjoamaan yrityksille toimitiloja sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä. Sen lisäksi yhtiön tavoitteena on edistää paikkakunnallamme jo olevien, tänne syntyvien ja tänne siirtyvien yritysten toimintaedellytyksiä, olemalla mukana erilaisien hankkeiden valmistelussa ja hallinnoinnissa.

Pitkään vireillä ollut kauppakeskushanke toteutuu

vuonna 2016. Entisen linja-autoaseman tilalle rakennetaan uusi liikekeskus liike-elämän toimijoiden hankkeena. Kehityskeskus ja kaupunki ovat olleet luomassa toimintaedellytyksiä hankkeen toteuttamiseksi. Ouluntien uuden teollisuusalueen infra on rakennettu kokonaan valmiiksi. Alueella on toistaiseksi yksi olemassa oleva teollisuushalli ja toista päästäneen rakentamaan siten, että se valmistuu käyttöön vuoden 2016 loppupuolella. Tavoitteena on, että tarkasteluvuotena käynnistyy myös kolmannen teollisuushallin rakentaminen.

Toiminnallisten tavoitteiden lisäksi yhtiön tavoitteena on talouden pitäminen tasapainossa.

Pääasiassa kiinteistöjen hallintaa harjoittavan yrityksen taloudelliset riskit aiheutuvat tulipalon tai

muun vahingon lisäksi myös tilanteesta, jossa yritystoimintaa varten rakennetut tilat jäävät syystä taikka toisesta tyhjiksi. Omaisuusvahinkojen varalta yrityksellä on kilpailutettu vakuutus, mutta tilojen ”tyhjillään oloon” ei ole olemassa järkevää vakuutusturvaa.

Toteutuminen:

Hallitilojen vuokrausaste vuoden alussa oli 82 %. Elega Oy:n siirryttyä omiin toimitiloihin syksyllä 2016 laski yhtiön tilojen vuokrausaste 36 %:iin, joten yhtiö pystyi tarjoamaan toimitiloja myös välitömään ja lyhytaikaiseen tarpeeseen.

Toimintavuoden aikana käytiin reilut 100 kehityskeskustelua eri yrityksen kanssa. Keskusteluissa selvitettiin yritysten kehittämishankkeita ja niiden rahoitusmahdollisuuksia. Kehittämisavustuksia vuoden aikana sai nelisenkymmentä Haapajärvis-tä yritystä.

Vuoden aikana järjestettiin noin kaksikymmentä yrityksille suunnattua aamukahvi-, koulutus- ja verkostoitumistilaisuutta yhteistyössä Haapajärven kaupungin, -yrittäjien ja N-H seutu Nihak ry:n kanssa. Yhtiö oli mukana myös kaikissa yrittäjien vuosittain järjestämissä neljässä yleisötapahtumissa.

Toimintavuoden lopussa pitkään odotetun osakeyhtiöpohjaisen liikekeskuksen rakennustyöt saatiin loppuun. Kaupungin ydinkeskustaan, keskeiselle paikalle valmistuneen reilun 3.000 bruttoneliön suuruisen liikekeskuksen avajaisia vietettiin loka-kuussa. Kiinteistössä toimii tällä hetkellä viisi eri toimijaa: K-Supermarket, Aava-Sisustus, Sinikan

Muut elinkeinopalvelut tuottaa Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry. Sille on määritelty omat kunnittaiset tavoitteet, joita ovat mm. perustetut yritykset, yrityskontaktit, yrityskehityshankkeet, kehittämiseen liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat.

Lounaspalvelu, Haapajärven Apteekki ja Nimerkki.

Myös Ouluntien uudelle teollisuusalueelle suunnitellun Sepänkujan vastaanottohallin rakennustyöt aloitettiin toimintavuoden keväällä. Kuluvan vuoden huhtikuussa valmistuvasta noin 1000 m²:n suuruisesta teollisuushallista tulee modulaarinen, helposti jaettava ja eri toimialoille soveltuva nykyaikainen tuotantotila.

Tällä hetkellä yhtiöllä on olemassa olevaa hallitilaa reilut 4 000 m², josta vuokrattuna reilut 36 %.

Vuosikorjauksia toimintavuonna tehtiin noin 5.000 euron verran.

Kehityskeskuksen yhtenä pitkäaikaisena tavoitteena on ollut talouden tasapainottaminen. Kulu-neena vuotena ns. hallitoiminnan tulos oli edelleen positiivinen, mutta kokonaistulos tappiollinen. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin suunnitellun mukaisesti n. 41.000 euroa, mutta samaan aikaan vastaanottohallin rakentamiseen otettiin uutta lainaa 800.000 euroa.

Vuoden aikana yhtiön nimi muuttui. Uusi nimi on Haapajärven Yrityspalvelut Oy.

Haapajärven Lämpö Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Lämpö Oy tuottaa asiakkailleen kaukolämpöä uusiutuvalla energialla. Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan Haapajärven teollisuuslaitoksilta saatavilla polttoaineilla. Tällä hetkellä suurkuluttajien ryhmässä lämpöyhtiön tuottama energia on halvinta, pien- ja keskisuurten kuluttajien ryhmässä neljän edullisimman energiantuottajan joukossa koko maan mittapuutteissa.

Tavoitteena on, että kaukolämmön hinta on kaikissa kuluttajaryhmissä kilpailukykyisimpien joukossa, sekä valtakunnallisesti ja myös Haapajärvellä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Tavoitteena on myös kehittää Haapajärvellä bioenergia- ja biotuotetaloutta.

Verkoston laajentamista jatketaan kaava-alueella kannattavilta osin. Verkoston saneeraus keskittyy keskustan alueelle uuden uimahallin ja liikekeskus Haavikkaan myötä.

Valtioneuvoston asetus, koskien polttoainetehol-taan alle 50 megawatin energiatuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksia, lisäävät seuraavalle kahdelle vuodelle kustannuksia. Raskaanpolttoöljyn käyttö tulee loppumaan ja kaikki vara- ja huipputehokattiloiden polttoaine vaihdetaan kevyelle polttoöljylle. Nämä ja monet muut muutokset jaksottuvat seuraavalle kahdelle vuodelle. Asetus astuu voimaan 1.1.2018.

Yhtiö on osakkaana yhtiössä, joka osaltaan omis-

taa osakkeita yhtiöstä, joka rakentaa ydinvoimaloita Pyhäjoelle.

Kaukolämpöä tullaan markkinoimaan tulevaisuudessa niin vanhoille- kuin uusillekin asiakkaille lähilämpönä, ja samalla tutkitaan mahdollisuudet kylmän myyntiin, jonka työnimi tulee olemaan

Toteutuminen:

Vuonna 2016 lähes kaikki tavoitteet täyttyivät. Kaukolämmön energian hinta oli koko maahan verrattuna yksi halvimmista ja suurkuluttajissa halvin. Myös muihin lämmitysmuotoihin verrattuna säilyitimme hyvän kilpailukyvyyn. Tämä johtuu edullisesta energian hinnasta.

Verkostoon liitettiin uusia kuluttajia keskustan alueella ja saneeraaminen keskittyi pääasiassa keskustan alueelle ja siellä Hiljalankadun ja Ståhlberginkadun välille. Uutta kaukolämpölinjaa rakennettiin 256 m ja saneerattiin 363 m.

PIPO –asetuksen tuomaa muutosta toteutettiin 2016 kesällä muuttamalla yksi raskaanpolttoöljyn poltin kevyelle polttoöljylle ja samalla uusittiin yksi öljysäiliö.

”lähikylmä”. Nimillä tullaan korostamaan, että kaikki energia mitä Haapajärven Lämpö Oy tuottaa, tulee oikeasti läheltä.

Yhtiöllä on valmiussuunnitelma energian toimittamisesta häiriö- ja poikkeustilanteissa.

Lähilämpö ajattelua on viety eteenpäin ja nyt on saatu kuntalaiset ymmärtämään, että kaikki yhtiön tuottama energia tulee oikeasti läheltä. Kylmän myyntiä ei toteutettu liian suurien kustannuksien takia. Järkevään kylmän myyntiin tarvittaisiin isompi/isompia kohteita kerrallaan, jotta investoinnissa päästäisiin järkevälle tasolle. Uutena energian myyntinä tuli paluuenergian myynti. Tällä hetkellä paluulämmöllä sulana pidetään Haapajärven keskustan uusi tori.

17.10.2016 tapahtuneessa savukaasupesurin tulipalossa oli opettavaa se, että riski tiedettiin, mutta sitä pidettiin erittäin pienenä. Tulipalossa erittäin tärkeässä roolissa oli ns. palokatkot ja tämän takia palo ei levinnyt kattilahuoneen puolelle. Viikatetien laitoksen tuotantokatkos oli 17 vuorokautta. Tämä aika korvattiin vara- ja huipputehokattiloilla.

Haapajärven Vesi Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat seuraavat:

- asiakkaille myytävän veden mikrobiologinen laatu täyttää jatkuvasti viranomaisten talousveden laadulle asettamat normit
- veden laadusta ei tule asiakasvalituksia
- veden paine on riittävän korkea kaikilla verkoston osilla
- jätevesiverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 50 prosenttia jäteveden puhdistamolle toimitettavasta jätevedestä
- yhtiön tilinpäätöksen tulos varsinaisen liiketoiminnan osalta ei ole tappiollinen
- jatketaan tehdyn selvityksen pohjalta yhteistyössä kaupungin kanssa jätevesiverkoston vuotovesien vähentämistä.

Arvio yhtiön riskeistä on koottu Vesihuollon valmiussuunnitelmaan. Suurimmat riskit ovat vaikea häiriötilanne, suuronnettomuus ja poikkeusolot. Riskeihin varaudutaan mm. verkostojen saneerauksella sekä kaukovalvonnan ja –ohjauksen kehittämisellä.

Toteutuminen:

Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Mitään riskejä ei ole toteutunut.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Haapajärven kaupunkikonsernin yhtiöiden toimintaan vaikuttaa paikkakunnan yleinen kehitys. Väestökehitys sekä teollisuus- ja omakotirakentaminen heijastuvat suoraan yhtiöidenkin kehitykseen.

Yrityspalvelujen laajennettu toimiala myös elinkeino ja yritysneuvontapalveluihin parantaa paikkakunnan yritysten palveluja ja yritystoiminnan kehittymisen kautta luodaan uusia työpaikkoja paikkakunnalle. Toimitilapalveluja tarjotaan edelleen niin tuotannollisille kuin palveluyrityksillekin. Ouluntien uudella teollisuusalueella on hyviä tontteja erikoisille yrityksille. Pitkän aikavälin strategisena toimintana tehdyt maa-alueiden hankinnat luovat pohjaa mahdollisille uusille isommillekin tuotannollisille yrityksille.

Vuokratulojen asuntojen kysyntä ja vuokrausaste tulisi saada pysymään riittävänä, koska yhtiön tulot ovat pääsääntöisesti asukkailta perittäviä vuokratuloja. Rakennukset vaativat edelleen suunnitelmallisia perus- ja vuosikorjauksia, koska rakennukset on pääosin rakennettu 1980- ja 1990- luvuilla.

Lämpö- ja vesiyhtiöiden toimintojen perusta ja asiakaskunta pysyvät pääosin nykyisellään, mutta elinkeinojen kehittämistyöllä on tavoitteena lisätä yritysten ja työpaikkojen määrää. Lisääntynyt rakentaminen heijastuu kummankin yhtiön toimintaan lämmön ja veden kulutuksen lisääntymisenä ja verkoston laajentumisena.

1.6 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuonna 2016

1. Kuvaus järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet päävastuualueille vuosittain talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kolme kertaa vuodessa, joista viimeinen on toimintakertomus kuluneelta vuodelta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.11.2011 sisäisen valvonnan ohjeen liitteineen. Päävastuu-

alueet tekevät valvontasuunnitelman kahdeksi vuodeksi ja siitä raportoidaan vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 24.2.2014. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 3.9.2013 § 218 kaupungin riskienhallintasuunnitelman.

2. Arvio merkittävimmistä riskeistä

Riskienhallintasuunnitelman mukaan strategisia riskejä ovat esimerkiksi toimintaympäristön merkittävät muutokset, mm. väestö- ja elinkeinorakenteen muutokset. Myös suuronnettomuudet, asukkaiden terveyteen laajasti vaikuttavat asiat sekä ympäristöuhat voivat olla strategisia uhkia.

Muita merkittäviä riskejä ovat mm.:

- tietoturvallisuusriskit
- suurimpien rakennusten aineelliset vahingot (taloudellisesti merkittävien), kuten esim. tulipalo, vesivahinko tai ilkivalta
- tapaturmat, joita sattuu henkilöstölle ja asiakkaille (todennäköisimpiä, mutta eivät taloudellisesti niin suuria)

- toiminnan keskeytysriskit suurimmissa toimipisteissä

Näihin riskeihin on varauduttu mm. seuraavilla vakuutuksilla: kiinteistöjen täysarvovakuutus, lakisääteinen tapaturmavakuutus, julkisyhteisön vastuuvakuutus, toiminnan keskeytyksen lisäkuluvaakuutus koulutoimessa sekä kunnantoimessa ja kaupunginviraston tiedostojen uudelleenluontivaakuutus.

Riskienkartoituksen päivitys on tehty päävastuualueittain vuonna 2016 ja kaupunginhallitus on merkinnyt riskienhallinnasta tehdyn yhteenvedon vuodelta 2016 tiedoksi 14.3.2017.

3. Sisäisen valvonnan valvontasuunnitelmien toteutuminen

a. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi vuoden 2016 aikana viisi päätöstä kaupunginvaltuuston tai -hallituksen päätöksistä tehdyistä valituksista. Valitukset on hylätty. Korkein hallinto-oikeus antoi

kahteen valitukseen päätökset, joilla valitukset hylättiin. Kaksi valitusta on Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa käsittelyssä ja päätökset koskevat asemakaavan muutosta

b. Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu päävastuualueittain toimintakertomuksessa.

Talousarvion mukaisten määrärahojen ylitykset ja säästöt on selvitetty toimintakertomuksessa. Päävastuualueittain tarkasteltuna määrärahat ylittyivät nettona kaupunginhallituksen päävastuualueella mikä johtuu mm. Kumisevan koulun myyntitappiosta ja Ppky Selänteen maksuosuuden ylityksestä. Kokonaisuutena hallintopalveluissa oli nettoylitystä n. 74.000 €. Sivistyspalveluissa syntyi kokonaisuutena nettosäästöä n. 94.000 € teknisissä

palveluissa syntyi nettosäästöä n. 65.000 €. Kokonaisuutena toimintakatteessa tuli nettosäästöä n. 96.000 € (0,21 %). Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate kasvoi n. 1,6 milj. € (3,6 %).

Käyttötaloudessa kokonaisuutena suurimpana taloudellisena riskinä on Ppky Selänteen kustannusten hallinta. Selänteen kustannusten nousun pysäyttämisen kannalta on ensisijaisen tärkeää saada toiminnallisissa rakenteissa aikaan riittävästi muutoksia. Riskiksi on osoittautunut kuitenkin se, että kaikilta kunnilta ei saada yhtenäisiä päätöksiä rakenteiden muutoksiin.

c. Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelman mukainen riskienkartoitustyötä on tehty vuosittain. Riskienhallinnasta tehdyt yhteenvedot on kaupunginhallitus merkinnyt tiedoksi.

Vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2013. Kilpailutuksen suoritti Marsh Oy ja kilpailutus käytiin yhtä aikaa Ppky Selänteen vakuutusten kilpailutusten kanssa. Vakuutuskilpailutuksen voitti Pohjola Vakuutus. If vakuutusyhtiö valitti päätöksestä, mutta syksyllä 2014 markkinaoikeus hylkäsi vali-

tuksen.

Suurimmissa kiinteistöissä on käytössä murtohälytys- ja palohälytysjärjestelmät. Rakennusautomaatiojärjestelmien käyttöönottoa jatketaan.

Merkittäviä rahoitusriskejä sijoitustoiminnassa ei toteutunut. Sijoitusten myyntivoittoja ja arvonalentumisten palautuksia kirjattiin arvioitua vähemmän. Korkotason ollessa alhaalla koko vuoden syntyi huomattava säästö lainojen korkokuluissa. Myös käytössä olevilla korkosuojausinstrumenteilla on varauduttu korkoriskeihin.

d. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Käyttöomaisuuden myynneistä tuli myyntivoittoja n. 50.000 euroa ja myyntitappioita n. 169.000 euroa. Kaupunki osti PyhäNet Oy:n osakkeita ja

osallistui valokuituverkon rakentamiskustannuksiin n. 327.000 eurolla sekä korotti Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n osakepääomaa 300.000 eurolla.

e. Sopimustoiminta

Kaupungilla on käytössä asiakirjanhallintaohjelmistoon liittyvä sopimuksenhallintajärjestelmä, jolla voidaan seurata mm. sopimusten voimassa-

olon päättymistä. Vanhojen sopimusten tallentaminen sopimuksenhallintajärjestelmään on osittain vielä kesken.

f. Arvio sisäinen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti kaupunginjohtaja voi määrätä päävastuualueen ulkopuolisen

henkilön suorittamaan sisäistä tarkastusta. Kulu-neena vuonna sisäistä tarkastajaa ei ole määrätty.

4. Riskienhallinnan kehittäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman vuonna 2013. Riskienhallintasuunnitelmassa on todettu eri riskilajit, joita ovat: strategiset-, toiminta-, henkilö-, toimitila-, sopimus- ja vastuuriskit sekä omaisuusriskit. Riskienkartoituksessa käydään läpi kaikki riskilajit ja kartoitetaan niiden suuruus ja todennäköisyys sekä selvitetään torjuntaperiaatteet.

Riskienkartoitusta on tehty päävastuualueittain ja siitä on tehty riskienhallinnan yhteenvedo. Yhteenvedo vuodelta 2016 on merkitty tiedoksi kaupunginhallituksessa maaliskuussa 2017.

Taloudellisten riskien toteutuminen ja niihin varautuminen on ollut seuraavanlaista:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyllä 2013 uuden talousohjelman vuosille 2013 – 2016. Kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyllä 2014 talousohjelman päivityksen vuosille 2014 – 2017. Talousohjelman

mukaiset toimenpiteet on huomioitu talousarviossa ja –suunnitelmassa.

Ppky Selänteen maksuosuus ylittyi nettona n. 62.000 € vuonna 2016. Suurimmat ylitykset olivat erikoissairaanhoidossa, kotiin annettavissa palveluissa, asumispalveluissa, päivä- ja vuorohoidossa, laboratoriossa ja työterveyshuollossa. Selänteen kustannukset Haapajärven kaupungille olivat 4,16 % suuremmat vuonna 2016 kuin edellisellä vuonna.

Selänteen palvelurakennetta ei ole saatu muutettua kustannustehokkaammaksi, koska kuntayhtymän jäsenkunnat eivät ole pystyneet tekemään päätöksiä tehtyjen esitysten pohjalta. Haapajärven kaupungin keskeinen ja suuri riski on siis talouden epävarmuus ja suurimpana syynä tähän on Selänteen kustannusten huono ennustettavuus.

1.7 Konsernijohdon selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2016

1. Konsernin toiminnan ohjaus ja vastuunjako

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2015 uuden kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian. Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2011 Haapajärven kaupungin konserniohjeet, joissa on määrätty, että kaupunginhallitus johtaa konsernia. Kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta ja seuraa omistajapolitiikan sekä konsernin tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset.

Kaupunginhallitus valitsee tytä- ja osakkuusyhti-

öiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallituksen jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa.

Tiedonkulku suurimmista tytäryhtiöistä omistajalle on ollut riittävää, sillä edellä mainitun ohjauksen lisäksi on järjestetty kaupunginvaltuuston iltakoulu neljän suurimman tytäryhtiön (Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralat) toiminnasta, sekä yhtiöiden hallitusten kokousten esityslistat on toimitettu kaupunginjohtajalle.

Neljässä suurimmassa tytäryhtiössä toimii tilintarkastajana kaupungin tilintarkastaja.

2. Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus on ohjeistanut kirjallisesti kaikkien tytäryhtiöiden (Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralat ja Haapajärven Yrityspalvelut Oy) yhtiökokousedustajaa kokouksessaan 12.4.2016. Muiden yhteisöjen yhtiökokous- ja muiden kokousten edustajia on kaupunginjohtaja ohjeistanut suullisesti.

Pääsääntöisesti suurimpien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet ovat kaupunginhallituksen jäseniä.

Ohjeiden anto on ollut riittävää ja tarkoituksenmukaista.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konserniohjeiden mukaisesti talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on hyväksytty suurimpien tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu toimintakertomuksen kohdassa konsernitarkastelu. Haapajärven Vesi Oy:n konsernitavoitteiden raportointi on ollut muita yhtiötä niukempaa.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Neljän suurimman tytäryhtiön osalta toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi tapahtuu edellä olevien kohtien mukaisesti. Vuonna 2013 on ryhdytty pitämään säännöllisiä konsernipalavereita joissa

käydään läpi myös yhtiöiden talouteen ja toimintaan liittyviä kehittämissasioita. Näiden palavereiden pitoa on jatkettu vuosittain. Muiden yhtiöiden ja kuntayhtymien osalta seuranta ja raportointi on ollut vähäistä.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniohjeissa määrätään, että kaupunki ja suurimmat tytäryhtiöt tekevät yhteistyötä rahoituksen hankinnassa ja sijoitustoiminnassa.

Myös vakuutukset voidaan kilpailuttaa yhteistyössä säännöllisin väliajoin. Yhtiöt huomioivat toiminnassaan kaupungin vastaavan toiminnan ja yhteistyötä harjoitetaan aina kun se on mahdollista. Esimerkiksi suurimpien palvelujen ja tarvikkeiden hankinnassa järjestetään yhteisiä kilpailutuksia.

Yhtiöt vastaavat omasta tiedotustoiminnastaan. Konsernia koskevasta tiedotustoiminnasta vastaa kaupunginjohtaja. Yhtiöt noudattavat toiminnassaan kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöhankinnassa otetaan huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet. Osa yhti-

öistä on jäsenenä Kunnallisessa työmarkkinalaitoksessa ja Kuntien eläkevakuutuksessa.

Tytäryhtiöiden toimistohenkilöstöä on alettu käyttää yhteisesti eri yhtiöissä ja yhteinen toimisto on toteutunut vuonna 2014 vuokratalojen, kehityskeskuksen ja lämpöyhtiön kesken. Haapajärven Vesi Oy pyritään saamaan myös mukaan yhteiseen toimistoon.

Kaupunki on myöntänyt omavelkaisia takauksia tytäryhtiöiden lainoille.

Yhteisiä kilpailutuksia ja yhteistyötä on järjestetty kaupungin ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen kesken sähkönhankinnassa ja kiinteistön- ja ulkoalueiden hoidossa.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Haapajärven Yrityspalvelut Oy:llä on hallitilaa reilut 4 000 m², josta vuokrattuna oli vuoden lopussa vain n. 36 %. Kuluneena vuotena ns. hallitoinnin tulos oli positiivinen, mutta kokonaistulos oli tappiollinen. Yrityspalvelujen pitkäaikaisten lainojen määrä pieneni suunnitellusti n. 41.000 eurolla, mutta vuoden aikana yhtiö otti uutta lainaa vastaanottohallin rakentamiseen 800.000 euroa, joten kokonaislainamäärä kasvoi.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen asuntojen käyttöaste on laskenut vuonna 2016 ja oli 89,7 % (91,7 % ed.vuonna). Käyttöasteen ovat vaikuttaneet muutokset väestömäärän kehityksessä sekä työ- ja opiskelupaikkojen määrässä paikkakunnalla. Käyttöasteen pieneneminen aiheuttaa tulovajauksen negatiivisia vaikutuksia talouteen, ylläpitokorjauksiin ja investointeihin. Rahoituskulujen riskejä on vähennetty suojaamalla isoimpia vaihtuvakorkoisia rahoituslaitoslainoja kiinteäkor-

koisella korkosuojauskella, jotka ovat voimassa vielä 1-2 vuotta. Aravalainojen lainahtomuutos on saatu vuodesta 2016 alkaen.

Haapajärven Lämpö Oy:n toiminta on mennyt vuonna 2016 suunnitelmien mukaisesti. Verkoston liitettiin uusia kuluttajia keskustan alueella ja verkoston saneeraaminen keskittyi lähinnä keskustan alueelle. PIPO –asetuksen tuomasta muutoksesta toteutettiin 2016 kesällä, muuttamalla yksi raskaanpolttoöljyn poltin kevyelle polttoöljylle ja samalla uusittiin yksi öljysäiliö. Savukaasusurin tulipalossa tärkeässä roolissa oli ns. palokatkat ja tämän takia palo ei levinnyt kattilahuoneen puolelle. Viikatetien laitoksen tuotantokatkos oli 17 vuorokautta. Tämä aika korvattiin vara- ja huipputehokattiloilla. Haapajärven Vesi Oy on pääosin saavuttanut tavoitteensa. Vesi –yhtiöllä ei ole riskejä realisoitunut.

7. Riskienhallinnan kehittäminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Haapajärven kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian kesäkuussa 2015. Haapajärven kaupungin konserniohjeet kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2011.

Kaupungin riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 3.9.2013. Tytäryhtiöt tekevät omaa riskienhallintatyötään toimitusjohtajan ja hallituksen johdolla.

Tytäryhtiöiden konsernipalavereissa suunnitellaan kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteiden yhteensovittamista tytäryhtiöiden kesken sekä kaupungin ja tytäryhtiöiden välillä. Konsernin yhteistyötä on kehitetty mm.

yhteistoimiston perustamisella, mikä on vähentänyt osaltaan tytäryhtiöiden henkilöriskejä.

Konsernipalaverikäytäntöä jatketaan edelleen. Vuoden 2015 yhteisissä strategiaseminaareissa ovat valtuutettujen lisäksi olleet mukana myös tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja kaupungin keskeisten sidosryhmien edustajat. Enemmistö tytäryhtiöiden hallituksen jäsenistä on myös valtuutettuja, joten strategian mukaiset kehittämistavoitteet ovat heille tuttuja asioita.

Valtuustolle järjestetään edelleen vuosittain myös iltakoulu, jossa esitellään tytäryhtiöiden edellisen vuoden toiminta ja keskeisimmät toiminnalliset muutokset kuluvalle vuodelle ja lähivuosille.

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Haapajärven kaupungin vuosikate vuodelta 2016 on 1.162.407,86 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvon alentumiset ovat yhteensä 1.732.423,14 euroa. Satunnaisia kuluja on 259.248,33 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostuu -829.263,61 euroa. Kertynyttä poistoeroa (ST-tuote/työkeskus, Oksavan koulu ja yläaste) tuloutetaan 85.466,04 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt syyskuussa 2014 Talousohjelman päivityksen vuosille 2014 - 2017. Talousohjelman mukaisesti käyttötalouden menojen vähennysten ja tulojen lisäysten vaikutus talouteen on vuoteen 2017 mennessä n. 10,298 miljoonaa euroa. Kyseinen summa sisältää myös tuloveroprosentin noston 22,00 %:iin vuodelle 2015, mikä on toteutettu, sekä Ppky Selänteeltä rakenteellisia muutoksia.

Investoinnit olivat vuonna 2016 nettona n. 3,64 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 nettoinvestoinnit ovat talousarvion mukaan 4,4 miljoonaa euroa, josta 1,5 miljoonaa euroa katetaan sijoituksia tulouttamalla. Vuodelle 2018 nettoinvestoinnit ovat 2,715 miljoonaa euroa, josta katetaan sijoituksia tulouttamalla 1,93 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 käyttötaloudessa oli ulkoisten menojen osalta säästöä n. 340.000 euroa ja ulkoiset tulot jäivät alle arvion n. 244.000 euroa. Nettona säästöä oli n. 96.000 euroa. Toimintakate kasvoi edellisestä vuodesta 3,6 % (n. 1,6 milj. euroa).

Verotulot alittuivat budjetoidusta n. 264.000 euroa ja valtionosuudet ylittivät budjetoidun n. 20.000 euroa. Korkokanta pysyi alhaalla ja korkokuluja kertyikin n. 50.000 euroa budjetoitua vähemmän.

Muita rahoitustuottoja kertyi n. 135.000 euroa arvioitua vähemmän ja muita rahoituskuluja n. 16.000 euroa arvioitua vähemmän. Vuoden 2016 alijäämä oli kaikkiaan 743.797,57 euroa.

Taseessa on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä alijäämää 1.944,69 euroa. Talousarvioon 2017 sisältyy talousohjelman mukaiset toimenpiteet. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen talouden tasapainottamisselvitys valmistui vuoden 2014 aikana.

Aikaisempien vuosien alijäämä ja kuluneen vuoden 2016 alijäämä on yhteensä 745.742,26 euroa. Talousarviossa 2017 on ylijäämää 724.671 euroa ja suunnitelmavuonna 2018 on ylijäämää 473.052 euroa, joten vuoden 2016 taseessa oleva alijäämä tulee katettua vuosina 2017 ja 2018.

Vuoden 2016 aikana toimintakate kasvoi kuitenkin edelliseen vuoteen 3,6 %, joten toimintaa ei ole saatu vielä sopeutettua riittävän hyvin tuloihin nähden. Toimintakate talousarvioon verrattuna alittui 0,21 %. Heikkoon tulokseen vaikuttivat verotulojen jääminen alle arvioidun n. 264.000 euroa, muiden rahoitustuottojen jääminen alle arvioidun n. 135.000 euroa, poistojen ylitys n. 22.000 euroa ja satunnaiset kulut n. 259.000 euroa. Satunnaiset kulut ovat Hovioikeuden tuomion perusteella Lemminkäinen Oyj:lle palautetut asfalttikartellin oikeuden käynnistä saadut korvaukset. Talouden heilahtelut ja epävarmuus Selänteen kustannusten suhteen on syytä pitää mielessä, jotta ehdittäin reagoida muutoksiin ajoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen -829.263,61 € käsittelystä kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

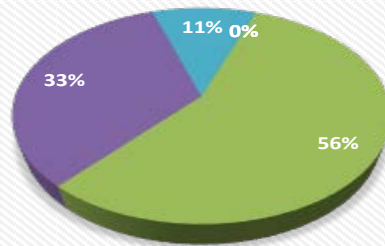
- tuloutetaan kertyneitä poistoeroja suunnitelman mukaan 85.466,04 euroa,
- jätetään tilikauden alijäämä -743.797,57 euroa yli-/alijäämätilille
- taseessa oleva alijäämä 745.742,26 euroa katetaan vuoden 2017 talousarvion mukaisella ylijäämällä (724.671 euroa) ja loppuosa taloussuunnitelmavuoden 2018 ylijäämällä (473.052 euroa).

Talousarvion toteutumisvertailu/Käyttötalousosa

	TP2015 euro	TA2016 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2016 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
Keskusvaalilautakunta							
11 Vaalit							
Tulot	11 726,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-9 306,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Netto	2 420,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Tarkastustoimi							
12 Tilintarkastus							
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-15 364,26	-21 800,00	0,00	-21 800,00	-10 768,26	-11 031,74	49,40
Netto	-15 364,26	-21 800,00	0,00	-21 800,00	-10 768,26	-11 031,74	49,40
Kaupunginhallitus							
13 Hallintopalvelut							
Tulot	322 094,14	335 800,00	342 435,00	678 235,00	574 833,00	103 402,00	84,75
Menot	-32 807 349,68	-30 231 602,00	-1 111 385,00	-31 342 987,00	-31 313 908,73	-29 078,27	99,91
Netto	-32 485 255,54	-29 895 802,00	-768 950,00	-30 664 752,00	-30 739 075,73	74 323,73	100,24
Sivistyslautakunta							
44 Sivistyspalvelut							
Tulot	3 030 381,17	3 533 930,00	0,00	3 533 930,00	3 568 682,70	-34 752,70	100,98
Menot	-15 011 340,11	-18 355 385,00	-370 896,00	-18 726 281,00	-18 666 593,85	-59 687,15	99,68
Netto	-11 980 958,94	-14 821 455,00	-370 896,00	-15 192 351,00	-15 097 911,15	-94 439,85	99,38
Tekninen lautakunta							
56 Tekninen palvelukeskus							
Tulot	5 341 889,35	5 365 210,00	0,00	5 365 210,00	5 479 922,75	-114 712,75	102,14
Menot	-5 533 363,62	-5 831 850,00	-30 000,00	-5 861 850,00	-5 911 469,77	49 619,77	100,85
Netto	-191 474,27	-466 640,00	-30 000,00	-496 640,00	-431 547,02	-65 092,98	86,89
*** Raportti yht.							
Tulot	8 706 091,06	9 234 940,00	342 435,00	9 577 375,00	9 623 438,45	-46 063,45	100,48
Menot	-53 376 723,77	-54 440 637,00	-1 512 281,00	-55 952 918,00	-55 902 740,61	-50 177,39	99,91
Netto	-44 670 632,71	-45 205 697,00	-1 169 846,00	-46 375 543,00	-46 279 302,16	-96 240,84	99,79

TP2016	Menot	Tulot	
	€		%
Vaalit	0	0	0,0
Tarkastustoimi	10 768	0	0,0
Hallintopalvelut	31 313 909	574 833	56,0
Sivistyspalvelut	18 666 594	3 568 683	33,4
Tekniset palvelut	5 911 470	5 479 923	10,6
Yhteensä	55 902 741	9 623 438	

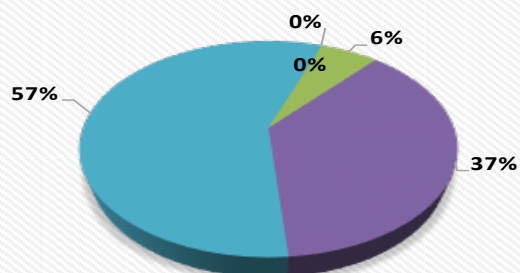
Menot 2016



■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut ■ Tekniset palvelut

TP2016	Menot	Tulot	
		€	%
Vaalit	0	0	0,0
Tarkastustoimi	10 768	0	0,0
Hallintopalvelut	31 313 909	574 833	6,0
Sivistyspalvelut	18 666 594	3 568 683	37,1
Tekniset palvelut	5 911 470	5 479 923	56,9
Yhteensä	55 902 741	9 623 438	

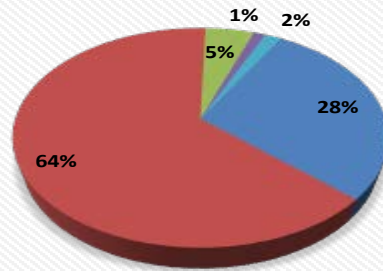
Tulot 2016



■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut ■ Tekniset palvelut

	TP2016			
	€	%		
Henkilöstömenot	14 603 749	28,4		
Palvelujen ostot	32 862 952	63,8		
Aineet, tarv. ja tavarat	2 552 949	5,0		
Avustukset	616 590	1,2		
Muut toimintakulut	864 743	1,7		
Toimintakulut yhteensä	51 500 983			

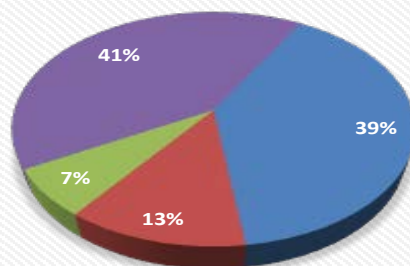
Toimintakulut 2016 ulkoiset



■ Henkilöstömenot
 ■ Palvelujen ostot
 ■ Aineet, tarv. ja tavarat
■ Avustukset
 ■ Muut toimintakulut

	TP2016			
	€	%		
Myyntituotot	2 061 670	39,5		
Maksutuotot	654 665	12,5		
Tuet ja avustukset	348 163	6,7		
Muut toimintatuotot	2 157 183	41,3		
Toimintatuotot yhteensä	5 221 680			

Toimintatuotot 2016 ulkoiset



■ Myyntituotot
 ■ Maksutuotot
 ■ Tuet ja avustukset
 ■ Muut toimintatuotot

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa, antaa arviointikertomuksen

Toimenpiteet

Tarkastuslautakunta arvioi joka päävastuualueiden ja lautakuntien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista sekä tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista. Edelleen joka vuosi

Toteutuminen:

Tarkastuslautakunnan kokouksia on pidetty 7 kpl ja 2 arviointikertomuksen laatimistilaisuutta.

Arviointikertomus luovutettiin kaupungin edustajille 27.5.2016.

Tarkastuslautakunta on kuullut kaupungin viranhaltijoita toimialueittain. Kuulemisissa on

valtuustolle. Talousarviossa on varauduttu 8 kokoukseen ja 3 arviointikertomuksen laatimistilaisuuteen vuonna 2016.

Toiminta ja tavoitteet

Arvioinnin tavoitteena on kaupungin ja sen tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi ja saada aikaan oikein järjestetty ja hyvä hallinto sekä taloudenhoito sekä varmistaa mahdollisuus toiminnallisesti ja taloudellisesti riittävään ammattitaitoiseen tilintarkastuksen suorittamiseen.

Tarkastuslautakunnan yhtenä tavoitteena on myös lautakunnan riittävä kouluttautumisen tason saavuttaminen ja asiantuntemuksen lisääminen koulutuksen kautta. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön asiantuntevaan suorittamiseen huomioiden lakimuutokset.

Tarkastuslautakunta valvoo että tilintarkastus tehdään lakien ja asetusten mukaisesti riittävässä laajuudessa. Tilintarkastaja antaa sopimuksen mukaisesti 3 kirjallista raporttia vuodessa tarkastuslautakunnalle.

arvioidaan kaupunginhallituksen ja –valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä keskushallinnon toimintaa. Muu arviointi suoritetaan lautakunnan oman työohjelman mukaisesti.

huomioitu painopistealueet.

Hallinnon ja talouden tilintarkastajana on toiminut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT Helena Järvenpää. Vuoden 2016 tarkastukseen oli varattu 12 päivää.

Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen:

	TP14	TP15	TA16	TP16	Tot %
Menot	14 322	15 364	21 800	10 768	49,40
Tulot					
Netto	14 332	15 364	21 800	10 768	49,40

Vuoden 2016 haapajärviseksi valittiin
Juho Pietikäinen



Liikekeskus Stoolperin avajaisia vietettiin 6.10.2016



Erkki
Sakari
Heinosen
ja Saimi
Rintalan
grafiikkaa
uudeksi
pysyväksi
näyttelyksi
kaupungin-
talon
valtuusto-
saliin



Kaupunki
ja tytär-
yhtiöt
mukana
Lasten
maata-
lousnäyt-
telyssä



HALLINTOPALVELUT

Vastuualueet: yleishallinto, elinkeinotoimi ja Se-
lännepalvelut

Toimielin: kaupunginhallitus

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

1. Hyvät palvelut
 - Hyvät palvelut ovat kaupungin perusteh-
tävän ydintä ja keskeinen osa strategiaa.
 - Hyvät palvelut ovat tärkeitä vetovoima-
tekijöitä sekä nykyisille että tuleville asuk-
kaille.
 - Hyvien palveluiden tuottaminen edellyt-
tää tasapainoista kuntataloutta ja valtuus-
ton hyväksymän talousohjelman toteutta-
mista.
2. Työpaikkamäärän kasvattaminen
 - Kaupanpalvelujen monipuolistaminen
mm. Kauppakeskus Haavikkaan ja tori-
alueen rakentaminen sekä ydinkeskustan
edelleen kehittämisen
 - Teollisten työpaikkojen lisääminen yh-
dessä kehityskeskuksen ja Nihak ry:n
kanssa.
 - Maaseudun yritystoiminnan kehittämi-
nen ja monipuolistaminen, maaseutum-
kailupalvelujen lisääminen sekä perus-
maatalouden, luomuviljelyn ja bioenergia-
alan edistäminen
3. Osaava työvoima
 - Hyvät kaupungin peruspalvelut ja myön-
teinen kuntakuva.
 - Työhyvinvoinnin jatkuva edistäminen
kaikilla työnantajilla.
 - Nuorten mahdollisimman nopea työllis-
tämisen ammattitutkinnon jälkeen ja nuor-
ten työllistymistä edistävät toimenpiteet.
 - Pitkään työttömänä olleiden henkilöiden
työllistymisen edistäminen.
4. Myönteinen kuntakuva
 - Kaupungin ja tytäryhtiöiden markkinointi-
ja viestintätoiminnan kehittäminen.
 - Keskinäinen yhteistyö ja ilmapiiri.
 - Ulkoilu-, veneily- ja melontareittien käy-
tön lisääminen

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinnan ja muut hallintopal-
velujen toimistopalvelut
2. Kuntayhtymältä ostettavat palvelut
 - kirjanpito ja palkanlaskenta
 - it –palvelut
3. Yhteistyössä alueen muiden kuntien
kanssa tuotettavat palvelut

- maaseutupalvelut
 - talous- ja velkaneuvonta
4. Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
 - elinkeinojen neuvonta- ja kehittämis-
palvelut
 5. Valtion tuottamat palvelut
 - yleinen edunvalvonta
 - kuluttajaneuvonta

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Haapajärven kaupunki-, elinkeino- ja
konsernistrategia 2020
- Konserniohjeet
- Henkilöstöohjelma
- Lastensuojeluohjelma
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointioh-
jelma
- Terveystyön edistämishjelma
- Sisäisen valvonnan ohjeet
- Riskienhallintasuunnitelma
- Hankintaohjeet
- Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka
- Maapoliittinen ohjelma

YLEISHALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja sekä
talous- ja hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Valtuusto päättää toiminnan
ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon
järjestämisen, talouden ja rahoituksen perusteista.

Hallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja talouden
hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä
valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpa-
nosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo
kaupungin etua.

Keskushallinto vastaa keskitetystä asiakirjahallin-
non ja monistuksen tehtävistä sekä talouden
suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä tehtävistä ja
myös talousarvion laadinnasta sekä tilinpäätöksen
ja toimintakertomuksen laadinnasta. Lisäksi se
huolehtii kaupunginhallituksen ja –valtuuston ko-
kousasioista.

Henkilöstöhallinto sisältää kaupungin työntekijöi-
den työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen sekä
työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan
toiminnan.

Talous- ja velkaneuvonnan palvelut ostetaan Yli-
vieskan kaupungilta.

Maaseutupalvelut ostetaan Pyhäjärven kaupungil-

ta, jossa toimii kuntien yhteinen maaseutulautakunta (Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi).

Tavoitteet ja toimenpiteet: Talousarviossa on varauduttu 15 kaupunginhallituksen kokoukseen, 6 kaupunginvaltuuston kokoukseen ja 8 iltakouluun.

Hallintopalvelut ovat mukana Taloushallinto Selman toiminnan sekä Abilita –järjestelmän kehittämisessä. Sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluja kehitetään edelleen, mm. asiointitilin käyttöä lisätään. Myös kaupungin toiminnan näkyvyyttä internetissä lisätään mm. facebook –sivujen kautta.

Kaupungin avustuksiin järjestöille on varattu 11.000 euron määräraha. Avustuksia saavat 4H-yhdistys 9.000 euroa ja lisäksi avustuksiin on varattu 2.000 euroa, mikä jaetaan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä. Yksityiskohtainen luettelo haetuista ja myönnettyistä avustuksista on talousarvion liitteessä.

Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilökunnalle mm. sähköpostilla ja tarvittaessa kuulumiset –tiedotteella ja asioita käsitellään säännöllisesti yhteistyötoimikunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Terveydenhuoltolain edellyttämän Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman. HYTE-työryhmä on työstänyt em. ohjelmasta ikäryhmittäiset tavoitteet ja toimenpiteet. Kolmas sektori merkittävänä yhteistyökumppanina ja toimijana on edustettuna työryhmässä. Vastuutahot on nimetty. Vuoden mittaan pidettävissä kokouksissa seurataan toimenpiteitten toteutumista. Kerran valtuustokaudessa työryhmä valmistelee hyvinvointikertomuksen valtuustolle. Hyvinvointikertomus kuvaa, sekä hyvinvointitilannetta, että kaupungin oman hyvinvointipolitiikan toteutumista ja tuloksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiaa raportoidaan kaupunginvaltuustolle iltakoulussa vuosittain. Kaupunginvaltuusto on 28.9.2015 hyväksynyt hyvinvointikertomuksen 2014 – 2015 ja -suunnitelman 2016.

Hyvinvointikertomus on sähköisessä muodossa ja eri päävastuualueet käyttävät tätä EVA- työvälineenä kuntasuunnittelun eri vaiheissa. Toimenpite-ehdotukset otetaan huomioon talousarviossa ja –suunnitelmassa mahdollisuuksien mukaan. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen kaupunki on panostanut mm. rakentamalla frisbee-golf –radan sekä investoimalla koulujen monitoimikenttiin joista osa on jo valmistunut.

Kaupungin henkilöstöä kannustetaan huolehti-
maan terveydestään ja hyvinvoinnistaan mm.

ilmaisin uimalipuin ja kuntosalivuoroin. Lisäksi kaupunki antaa mahdollisuuden henkilökunnalle ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin. Haapajärven kaupunki on julistautunut savuttomaksi työpaikaksi 1.9.2013. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen on varattu 5.000 euron määräraha.

Työllisyysasiat ovat hallintopalveluiden talousarviossa, mistä lähetetään nettolaskutus muille päävastuualueille työllistettyjen määrän suhteessa. Kesätyöntekijöitä varten on varattu määräraha 50 koululaisen/opiskelijan kesätyöhön (à 280 euroa). Kuntouttavaa työtoimintaa jatketaan yhdessä Reisjärven kunnan kanssa ja tarkoitukseen on varattu määräraha kaupunginhallituksen kustannuspaikalle. Kuntouttavassa työtoiminnassa on kaksi ohjaajaa. Alustavien tiedustelujen mukaan Reisjärvi on valmis jatkamaan yhteistyötä kuntouttavassa työtoiminnassa. Kaupunki on joutunut vastaamaan v.2013 alusta alkaen omalta osaltaan myös nuorten yhteiskuntatakuun tuomista velvoitteista.

Toteutuminen: *Kaupunginhallituksen kokouksia on ollut 14, valtuuston kokouksia 6 ja iltakouluja 8. Avustuksia on maksettu järjestöille päätösten mukaisesti.*

Henkilökuntaa on informoitu sähköpostilla ajankohtaisista asioista. Yhteistyötoimikunta on kokoontunut vuoden aikana 4 kertaa käsittelemään henkilöstöä koskevia ja muita ajankohtaisia asioita. Henkilökunta on käyttänyt hyvin kaupungin tarjoamia ilmaisia Jokilatvan opiston kursseja sekä uimahallia ja kuntosalia. Kaupungin facebook -sivujen kautta on informoitu erilaisista tapahtumista ja sen käyttö on lisääntynyt huomattavasti.

Terveyden- ja hyvinvoinnin työryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Työllistämisasiat on hoidettu hallintopalvelujen toimesta. Koululaisille ja opiskelijoille on ollut kesätyöpaikan haku keväällä ja hakijoita oli kaikkiaan 119, joista ensi kertaa oli hakemassa 65. Suomenselän Osuuspankki antoi kesätyöntekijöiden palkkaamiseen 6.400 euroa. Kuntouttavaa työtoimintaa on hoidettu aktiivisesti kahden ohjaajan toimesta. Reisjärvi oli viimeistä vuotta mukana ostamassa kuntouttavan työtoiminnan palveluja. Lisäksi pitkäaikaistyöttömille oli keväällä valmennus –koulutus työelämään. Koulutukseen osallistui 8 – 10 henkilöä. Koulutus oli kahtena päivänä viikossa, 4 tuntia kerrallaan ja se kesti kolme kuukautta. Kaupunginhallituksen myöntämää työllistämistukea yrityksille on käyttänyt kaksi yritystä vuoden aikana.

Mittarit

	TP14	TP15	TA16	TP16
Hallintopalvelujen henkilökunta	4	4	4	4
Kaupungin vakinaisen henkilö-				
kunnan vakanssien lkm	222	224	283	283
Työterveyshuollon nettomenot	54 434	67 396	55 000	67 408
Valtuuston kokouksia	6	6	6	6
Hallituksen kokouksia	13	13	15	14

ELINKEINOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa elinkeinoelämän toimitilapalveluja ja toimitusjohtajan palveluja Haapajärven Kehityskeskus Oy:ltä sekä elinkeino- ja kehittämispalveluja Nivala- Haapajärven seutukunta Nihak ry:ltä. Hankkeet ja projektit sisältävät kaupungin maksuosuudet muiden hallinnoimiin projekteihin. Vuonna 2016 ei ole varauduttu kaupungin hallinnoimiin projekteihin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Elinkeinoelämän edistämisessä tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä. Seutukunnalle maksetaan elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta 75.000 euroa. Seutukunnalle maksettava jäsenmaksu vuonna 2016 on 15,50 euroa/asukas. Toimitusjohtajan tehtävien hoidosta kaupunki maksaa osan suoraan Haapajärven Kehityskeskus Oy:lle. Kehityskeskus raportoi konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitukselle toiminnastaan ja Haapajärveä koskevista elinkeinopalveluista. Kaikkien tytäryhtiöiden asioista pidetään iltakoulu valtuustolle maaliskuussa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

Hankkeissa ja projekteissa, jotka kohdistuvat eri kohderyhmiin ja toimialoihin, tavoitteena on kehittää kaupungin elinkeinoelämää, asukkaiden osaamista ja elinympäristön tilaa. Yksityiskohtainen luettelo projekteista on talousarvion liitteenä.

Kaupungin osallistumisesta projekteihin päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tai päävastuualueen johtaja voi kuitenkin päättää osallistumisesta projektiin, jos sen kuntaosuus koko hankkeen aikana on enintään 6.000 euroa. Edellytyksenä on, että talousarvioon on varattu määräraha tarkoitusta varten.

Toteutuminen: Seutukunnalle on maksettu elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta vuoden aikana 68.639 euroa ja yrityspalveluille toimitusjohtajan tehtävien hoidosta 29.000 euroa. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n resursseja on lisätty vuoden aikana valtuuston päätöksen mukaisesti. Hankkeissa ja projekteissa on maksettu kuntaosuuksia yhteensä 79.794 euroa.

Mittarit

	TP14	TP15	TA16	TP16
Väkiluku	7 492	7 438	7 450	7 331
Nettomuutto	-124	-41	*	-107
Työpaikat	3 165	3 155	*	3 149
Työttömyysaste (%)	13,1	13,7	*	11,8
Vuosikate €/asukas	187	428	316	159
Verotulot €/asukas	2 996	3 126	3 128	3 156
Valtionosuudet €/asukas	3 072	3 155	3 158	3 247
Projektien nettomenot (€)	70 291	101 199	95 900	79 794
* -merkinnällä ei vielä virallista tilastotietoa				

SELÄNNEPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, erikoissairaanhoidon palvelut sekä ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kaupunki ostaa Selänteeltä (Tukipalveluyksikkö Selma) kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut sekä it-palvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Palvelut ostetaan palvelutasosuunnitelman ja vuosittaisen vuosisuunnitelman mukaisesti. Kaupungin maksuosuus Ppky Selänteelle vuodelle 2016 on 27.687.382 euroa.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimelle sekä ympäristöterveydenhuollolle, ympäristönsuojelulle ja rakennusvalvonnalle aikaisemmin kuuluneita eläkemenoperusteisia eläkemaksuja ja varhe – maksuja sisältyy hallintopalvelujen talousarvioon 869.000 euroa.

Toteutuminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi loppuvuodesta Selänteelle talousarviomuutoksina lisämäärärahaa 1.138.394 euroa. Tämän lisäksi Selänteen loppulasku vuodelta 2016 oli 279.133,75 euroa. Ppky Selänteelle on maksettu vuoden aikana yhteensä 28.499.275 euroa. Ylitystä talousarvioon oli yhteensä 61.893 euroa. Selänteen kustannuspaikalle kirjattuja eläkemenoperusteisia eläkemaksuja ja varhe-maksuja oli yhteensä 670.768 euroa. Lisäksi pitkäaikaistyöttömien eläkeselvityksistä maksettiin yhteensä 21.388 euroa.

Mittarit

Maksuosuus euroa/asukas	TP14	TP15	TA16	TP16
Hallinto ja tukipalvelut	80,54	99,82	109,05	109,36
Lasten ja perheiden palvelut	545,65	577,09		
Psykososiaaliset palvelut	612,10	682,22		
Hyvinvointipalvelut			930,81	932,51
Hoito- ja vanhustyöpalvelut	1 049,38	1 033,14		
Terveyden- ja sairaanhoidon avopalvelut	1 651,73	1 614,66		
Terveys- ja vanhuspalvelut			2 516,44	2 800,06
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	51,68	53,20	59,81	52,95
Maksuosuus yht. euroa/asukas	3 991,08	4 060,13	3 616,11	3 894,88

Hallintopalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP14	TP15	TA16	TP16	Tot %
Menot	32 500 241	32 807 350	31 342 987	31 313 909	99,91
Tulot	400 325	322 094	678 235	574 833	84,75
Netto	32 099 915	32 485 256	30 664 752	30 739 076	100,24



Lukion opiskelijat ja henkilökunta

Rohkeasti lapsen puolesta –mitali



Väliojan touhukoulun avajaiset

Ståhlbergin museon keittiö



SIVISTYSPALVELUT

Vastuualueet: perusopetus, lukio, vapaa-ajan koulutus, vapaa-aikapalvelut, varhaiskasvatus, ruokapalvelut sekä tukipalveluna koulutoimisto/joukkoliikenne.

Toimielin: sivistyslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Hyvät palvelut

Hyvät palvelut ovat kaupungin perustehtävän ydintä ja keskeinen osa strategiaa
Lukioyhteistyön lisääminen naapurikuntien kanssa (esim. Suomenselän lukio)

Toisen asteen yhteistyön lisääminen

Työpaikkamäärän kasvattaminen

Osaava työvoima

Hyvät kaupungin peruspalvelut ja myönteinen kuntakuva

Koulutuspalvelujen turvaaminen ja jatkuva kehittäminen

Myönteinen kuntakuva

Kulttuuri- ja liikuntakaupungin markkinointi (mm. tapahtumat, näyttelyt ja kilpailut)

Toimenpiteet: Erityisesti lasten ja nuorten elinolot ja elämänhallinnan edellytyksiä parannetaan käytännön yhteistyöllä eri sidosryhmien kanssa osana Haapajärven kaupungin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa.

Sivistyspalveluissa näihin toimiin vastataan mm. ostamalla kouluterveyskysely joka toinen vuosi (2017). Sen tuloksien mukaan tehdään linjanveto- ja lähivuosisien strategioista. Koulupsykologi yhdessä koulukuraattorin, -terveydenhoitajan ja -lääkärin kanssa muodostavat oppilashuollon kanalta olennaisen ytimen.

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

-Perusopetus
-Varhaiskasvatus

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

-Toisen asteen koulutuksen ylläpitojärjestelmä
-Ruokapalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti
-Kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikkiopistopalvelut ja avoin yliopisto

-Kirjasto
-Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti

-Joukkoliikenne

Selvitetään kaupungin omana toimintana tuotettavien palvelujen tuottamista yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

Perusopetuksen opetussuunnitelma (päivitys 2016)

Lukion opetussuunnitelma (päivitys 2016)

Esiopetussuunnitelma (päivitys 2016)

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma (päivitys 2013)

Oulun eteläisen kirjastostrategia 2015 - 2020

Nivala-Haapajärven ja Ylivieskan seutukuntien kuntien liikuntatoimien ja – palveluiden kehittämisohjelma

Jokilatvan opiston perussopimus 2010

Selänne kuntien perusopetuksen laatukäsikirja (päivitys 2016)

Selänteen koulujen tie- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia 2016 - 2018.

KOULUTOIMISTO

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Koulutoimisto huolehtii koulutuksesta ja sen suunnittelusta sekä Haapajärven kaupungin ylläpitämien oppilaitosten toiminnasta. Koulutoimisto sisältää hallinto- ja toimistopalvelut, joukkoliikenteen ja erilaisten hankkeiden hallinnoinnin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven kaupunki panostaa koulutukseen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä ja koulutus on Haapajärven tärkeä kehittämisväline.

Koulutoimisto koordinoi tätä toimintaa huolehtimalla suunnittelu- ja kehittämistyön jatkuvuudesta, seurannan toteuttamisesta ja tulosten analysoinnista sekä henkilöstöressurssien ja taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisesta. Se on aloitteellinen ja aktiivinen palvelukeskus.

Joukkoliikenteen suunnittelua jatketaan eri yhteistyötahojen (mm. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikenneturva, alueen muut kunnat, peruspalvelukuntayhtymä Selänne, kaupungin eri hallintokunnat, asukkaat) kanssa. Tavoitteena on nykyisen palvelutason säilyttäminen.

Haapajärven kaupunki on mukana Nivala-Haapajärven seudun liikenneturvallisuustoimija hankkeessa.

Toteutuminen:

Sivistyslautakunta hyväksyi esiopetusjärjestelyt lukuvuodelle 2016 – 2017, Sivistyspalveluiden valvontasuunnitelman 2016 – 2017, Pohjois-Pohjanmaan yrittäjyyskasvatus-strategian 2016 – 2020 sekä esiopetuksen-, perusopetuksen-, perusopetuksen valmistavan

opetuksen- ja lukion opetussuunnitelmat otettavaksi asteittain käyttöön lukuvuoden 2016 – 2017 alusta lukien.

Varhaiskasvatus siirtyi PPKY Selänteeltä sivistyspalveluihin 1.1.2016 ja lautakunta hyväksyi mm. varhaiskasvatuksen henkilökunnan ratkaisuvallan ja toimintaperiaatteet.

Haapajärvi on mukana Oulun eteläisen alueen liikenneturvallisuustoimija hankkeessa.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Lautakunnan kokouksia	9	8	9	8	9

PERUSOPETUS

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Perusopetus muodostaa yhtenäisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusopetusta annetaan Haapajärvellä yläasteella, Martinmäen koululla ja kyläkouluilla (4).

Esiopetusmahdollisuus tarjotaan koko ikäluokalle. Esiopetusta annetaan Haapajärven hajautetun mallin mukaisesti erillisissä esiopetusryhmissä Martinmäen koululla, Parkkilan ja Tiiton kyläkouluilla sekä alkuopetuksen yhteydessä Oksavan ja Väliojan kyläkouluilla.

Martinmäen koulun yhteydessä toimii kehitysvammaisten opetus- ja päivähoitoyksikkö (harrastamisopetus) ja pienryhmäopetus.

7. – 9. vuosiluokkien erityisoppilaat on pääosin integroitu yleisopetuksen ryhmiin. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti Martinmäen koululla. Kyläkouluilla järjestetään iltapäivätoimintaa, mikäli ryhmään ilmoittautuu sitovasti vähintään 8 lasta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille omien kykyjensä mukainen jatko-opintokelpoisuus. Kasvatuksen tavoitteena on omaa elämäänsä hallitseva kansalainen. Oppimaan oppimisen taidot ovat tärkeä painopiste perusopetuksessa.

Opettajan rooli kiinnostuksen ja tiedollisen uteliaisuuden herättäjänä ja innostajana on lapsen ja nuoren elämässä keskeinen (toimiva opettaja-oppilas -suhde). Lähes kaikki perusopetusta koskevat kehittämisen tehtävät ovat luonteeltaan

yhteistyötä edellyttäviä, uusien yhteisten käytäntöjen ja ajattelutapojen luomista.

Yhtenäisen peruskoulun periaatetta toteutetaan käyttämällä luokanopettajia yläasteella ja aineenopettajia kyläkouluilla ja Martinmäen koululla sekä sijoittamalla oppilaita ja opetusryhmiä joustavasti (esim. erityisopetus, kielten opetus, yhteiset opettajat, virkojen sijoituspaikat).

Esiopetusta kehitetään koulujen ja varhaiskasvatuksen välisellä yhteistyöllä.

Rekrytoinnin ja täydennyskoulutuksen avulla varmistetaan ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö.

Erityisopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus turvataan.

Koululaisten ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti.

Kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja käytännön opetustyötä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti

Kaikki peruskoulut jatkavat valtakunnallisessa Kiva Koulu-hankkeessa ja kerhotoiminnan kehittämishankkeessa ja 6. luokkalaiset Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylähankkeessa. Martinmäen koulu on mukana yhteispelihankkeessa.

Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polarisverkostossa ovat mukana Haapajärven lukio ja yläaste sekä Martinmäen koulu. Haapajärvi hallinnoi verkoston Yhdessä tekemään (YTE) II – Rauha kasvaa hanketta.

Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) kehittäminen ja vakiinnuttaminen ovat koulujen yhteinen painopis-

te (esimerkkejä: Tietoyhteiskuntaosaamista kouluille Selänteellä II hanke, koulujen TVT-hankinnat ja Toimintaympäristön ja – kulttuurin virikkeellisyden kehittäminen ICT – ympäristössä-hanke)). Lisäksi kouluilla on omia painopistealueita. Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämisellä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt.

Toteutuminen:

Haapajärven yläasteella aloitti 25.1.2016 14 valmistavan opetuksen oppilasta. Opetusryhmää varten rekrytoitiin kaksi opettajaa ja koulunkäynnin ohjaaja. Pohjois-Suomen ELY-keskuksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan opetus jatkuu ainakin kevätlukukauden 2018 loppuun asti.

Koulujen yhteisenä painopistealueena on lv. 2015 – 2016 tieto- ja viestintätekniikan (tvt) kehittäminen ja lukuvuonna 2016 – 2017 Liikkuva koulu – hanke. Kouluilla on myös omia painopistealueita. Koulujen perushankinnat painoutuivat talousarviovuoden alkuun. Esiopetus jatkui ns. Haapajärven hajautetun mallin mukaisesti. 1. ja 2. vuosiluokan sekä pienryhmien oppilaille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta järjestettiin Martinmäen koululla.

Kaikki peruskoulut jatkoivat valtakunnallisessa KivaKoulu-hankkeessa. Lisäksi koulut ovat mukana valtakunnallisessa kerhotoiminnan kehittämiss-hankkeessa ja 6. luokkalaiset Pohjois-Pohjanmaan yrityskylähankkeessa.

Haapajärven yläaste ja Martinmäen koulu ovat mukana Liikkuva koulu ohjelmassa. Kaikki peruskoulut ovat mukana Liikkuva koulu – toiminta osaksi Haapajärven koulujen pysyvää toiminta hankkeessa vuosina 2016 - 2019. Pohjois-

Suomen aluehallintovirasto myönsi hankkeelle avustusta. Kyläkoulut ja Martinmäen koulu pääsivät mukaan 7 kunnan Liiku, tutki ja oivalla! – hankkeeseen.

Haapajärvi sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta opetusryhmien koon pienentämiseen lv. 2015 – 2016. Avustus käytettiin resurssiopettajan palkkaamiseen. Avustusta saatiin myös koulunkäynnin ohjaajien palkkaukseen ja täydennyskoulutukseen lv. 2015 -2016 sekä 2016 – 2017.

Haapajärvi sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta esi- ja perusopetuksen Toimintaympäristön ja – kulttuurin Virikkeellisyden kehittämisen ICT-ympäristössä hankkeelle ajalle 1.4.2015 – 31.12.2016. Hankinnat keskitettiin kesään 2016.

Haapajärvelle myönnettiin avustusta Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkoston Yhdessä tekemään YTE II – Rauha kasvaa hankkeelle ajalle 1.8.2015 – 31.12.2016.

Martinmäen koulu oli mukana opettajien pedagogisten ICT-taitojen kehittämishankkeessa 31.12.2016 asti. Haapajärven yläaste jatkoi yhteistyötä Viron Värskan kunnan yhtenäiskoulun kanssa. Yläasteen ja lukion oppilaat tekivät maaliskuussa yhdessä matkan Tansaniaan. Haapajärven yläaste ja lukio jatkoivat yhteistyötä Venäjän Belomorskin koulu nro 1 kanssa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi Haapajärvelle avustusta Tietoyhteiskuntaosaamista Selänteelle kouluille III hankkeelle. Haapajärvi on mukana Nivala-Haapajärvi ja Ylivieskan seutukuntien Osaava-opettajien täydennyskoulutushankkeessa.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Tehokkuus					
€/ oppilas	7150	7450	7550	7300	7290
Toiminnan laajuus (oppilaiden lukumäärä)					
0 – 6 luokat	751	734	739	736	736
7 – 9 luokat	348	339	316	317	327
Tunnit/ oppilas					
0 – 6 luokat	1,72	1,76	1,72	1,72	1,72
7 – 9 luokat	1,99	1,97	2,09	2,09	2,09
Opetusryhmien keskikoko					
0 – 6 luokat	18,1	17,2	17,6	17,6	17,6
7 – 9 luokat	19,4	19,0	18,6	18,6	18,6

LUKIO

Vastuullinen viranhaltija: Lukion rehtori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven lukio on yleisivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin valmentava päivälukio. Haapajärven lukio kuuluu Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkostoon (eLukio). Etälukion kautta tarjotaan lukio-opintoja myös Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille ja paikkakunnan aikuisopiskelijoille.

Yhdistelmä-tutkimuksen suorittamiseksi on suunniteltu opintopolku Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Opinnit johtavat 3 – 3,5 vuoden aikana suoritettuina kaksoistutkintoon tai 4 vuoden opintona kolmoistutkintoon.

Haapajärven lukio on mukana alueen lukioiden ja ammattikorkeakoulun yhteistyöyhdistyksen Eleven+ ry:n toiminnassa. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää alueen koulutuksellista yhteistyötä ja koordinoita Oulun eteläisten alueen lukioiden, Centria Ammattikorkeakoulun ja muiden korkeakoulujen koulutuksellisia yhteishankkeita.

Haapajärven lukio järjestää yhdessä Jokilatvan opiston ja perusopetuksen ammattilaisten kanssa ohjatut harrastekurssit, joita tarjotaan myös Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Lukuvuonna 2015 – 2016 harrastekursseja tarjotaan seuraavissa aineissa: pesäpallo, jalkapallo/palloilu, jääkiekko.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven lukion tavoitteena on, että valtaosa lukion käyneistä pääsee kohtuullisessa ajassa jatkamaan opintojaan yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa, ja että loput saavat paikan perustutkintoon tuottavissa tai niihin valmentavissa oppilaitoksissa. Keväällä ylioppilaaksi kirjoittaneiden jatko-opintoihin sijoittuminen selvitetään vuosittain.

Haapajärven lukion painopisteitä ovat kansainvälisyys, uusien oppimismenetelmien ja teknologian mahdollisuuksien hyväksi käyttäminen. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistaudutaan muuttamalla oppimis- ja koetilanteita sähköiseen muotoon.

Lukio on yksi maamme Unesco-kouluista, joiden toiminnassa otetaan huomioon Unescon liittyvät asiat kuten globaalit kysymykset, ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö. Lukio on mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkoston Yhdessä tekemään-hankkeessa (YTEII).

Haapajärven ammattiopiston opiskelijoita opiskelee yhdistelmä-tutkimuspolulla jo neljästä ikäluokasta. Ensimmäiset kaksoistutkinto-opiskelijat valmis-

tuivat keväällä 2015. Opintojen rahoitus hoidetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Harrastekurssien osalta yhteistyö jatkuu entiseen tapaan.

Haapajärven lukio on edelleen mukana yhteistyökeskusteluissa alueen lukioiden ja Centria Ammattikorkeakoulun kanssa. Tulevana lukuvuonna järjestetään tapahtumia sekä urheiluilmpailujen että matematiikkakilpailun merkeissä. Myös opintoyhteistyötä kartoitetaan.

Haapajärven lukio on elokuusta 2015 lähtien mukana Oulun eteläisten lukioiden Uutishuone-hankkeessa. Hanke on Opetushallituksen rahoittama ja sen kokonaisbudjetti on 49 500 euroa. Hanketta koordinoi Raudaskylän Kristillinen Opisto.

Haapajärven lukio tarjoaa opiskelijoille pakollisten kurssien ja pienten vieraiden kielten oppikirjat lainakappaleina. Oppikirjainvestointi on vaikuttanut omalta osaltaan opiskelijamäärän myönteiseen kehitykseen. Haapajärven lukion opiskelijamäärä lähti kasvuun syksyllä 2014. Syksyllä 2015 lukiopolon aloitti yli 50 opiskelijaa.

Opiskelijamäärän kasvu vaikuttaa opiskelijakohtaisen kustannuksen pienenemiseen ja lukion taloudelliseen tehokkuuteen.

Lukiorakennus (Kirkkokatu 4) toimii päivälukion ja Jokilatvan opiston aikuiskoulutuksen käytössä. Jokilatvan opiston opetuksen osuus tiloissa on 10 %.

Toteutuminen:

Lukion toiminta noudatti painopisteiden mukaista linjaa. Yhteiskuntaopin 4-kurssin opiskelijat tekivät vuosittaisen omakustanteisen matkan Brysseliin ja yläkoulun ja lukion opiskelijat tekivät yhdessä matkan Tansaniaan.

Lukio osallistui myös alueen lukioiden yhteismarkkinointihankkeeseen ja Bryssel-projekti teki lehden paikallislehden kanssa. Nämä toimet edesauttoivat lukion näkyvyyttä alueella.

Lukio hyväksyttiin mukaan valtakunnalliseen LUKIEN eli lukioiden kehittämisverkostoon. Lukion Tubeta Tiedettä-hankehakemus hyväksyttiin Opetushallituksessa, ja lukio sai toimintavuosille 2016 - 2018 hankerahaa yli 34 000 euroa LUMA-aineiden kehittämiseen.

Lukion opiskelijamäärä jatkoi kasvua syksyllä 2016, koska uusien aloittavien määrä (49) oli suurempi kuin keväällä valmistuneiden opiskelijoiden määrä (34). Opiskelijamäärän kasvu vaikutti taloudelliseen tehokkuuteen. Tehokkuus e/opiskelija jäi reilusti alle arvioidun. Lukiossa opiskeli syksyn 2016 tilaston mukaan 20 ulkopaikkakuntalaista opiskelijaa.

Lukion taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Lukio käytti kokonaisbudjetista budjettivuoden loppuun mennessä 96,4 %.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Tehokkuus					
€/opiskelija	8281	7863	7527	7850	7324
Toiminnan laajuus (opiskelija)					
(*	130	135(10)	153(9)	154(8)	160(10)
Tunnit/ opiskelija	1,6	1,55	1,40	1,39	1,33

(* päivälukiolaiset (+ ammattiopiston kaksoistutkintoa suorittavat)

VAPAA-AJAN KOULUTUS

Jokilatvan opisto

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Koulutuspalveluja annetaan Jokilatvan opistossa. Jokilaaksojen musiikkiopisto ja Tanssiopisto Uusikuu toimivat itsenäisinä oppilaitoksina, joilla on oma hallinto ja rehtori.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Jokilatvan opisto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle. Valtionosuusleikkausten vuoksi kokonaistuntimäärää joudutaan supistamaan edelleen. Tuntimäärän leikkauksella pyritään myös hillitsemään kunta-kohtaisten kustannusten kasvua ja kurssimaksutason nostopainetta.

Opetuksen pääpaino on käden taidoissa ja taideaineissa eli musiikissa ja kuvataiteissa. Terveys- ja liikuntakasvatusta tarjotaan laaja-alaisesti eri ikä- ja kohderyhmille, pääpaino on terveyttä ja hyvinvointia edistävässä opinnoissa. Kansalaisten

Mittarit (koko opisto)

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Tehokkuus					
€/asukas 1)	39,64	37,93	36,80	37,36	36,97
€/oppilas 2)	204,90	201,02	202,71	198,91	213,57
€/tunti 2)	49,08	48,87	48,84	52,32	50,44
Toiminnan laajuus					
Oppilaita	5 328	5 177	4 940	5 050	4 655
Opetustunnit	22 244	21 195	20 503	19 200	19 709
Valtionos perustetunnit (OPM)	18 884	19 111	17 937	18 000	16 758
Opetusryhmien keskkoko	14,0	14,6	14,6	13	14,4

Mittarit (Haapajärven osaston nettokustannukset)

tietoyhteiskuntavalmiuksia edistetään tieto- ja viestintäteknikan opinnoilla. Kielten opetuksessa vastataan alueen koulutustarpeisiin.

Jokilatvan opisto tarjoaa toiminta-alueellaan kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Tanssitaiteen perusopetuksen tuottaa Tanssiopisto Uusikuu.

Toteutuminen:

Opetusta järjestettiin vuoden 2016 aikana 743 kurssilla 19 709 tuntia. Tuntimäärän leikkaukset kohdennettiin syyslukukauden 2016 tunteihin niin, että yksi opetusviikko poistettiin tuntiopetuksesta. Opiskelijoita (netto) oli vuoden aikana yhteensä 4 655, joista 77% oli naisia. Kaikkiaan kurssilaisia (brutto) oli vuoden aikana yhteensä 10 716. Opetuksen pääpaino oli musiikissa (37% tunneista), käden taidoissa (26%), liikunnassa ja terveydessä (20%) kuvataiteissa (8%) ja kielten opetuksessa (6%). Taiteen perusopetusta järjestettiin kuvataiteissa ja käsityössä. Musiikin ja tanssitaiteen perusopetus on toteutettu suunnitelman mukaisesti Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uudenkuun kautta.

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Tehokkuus					
€/asukas	13,41	8,32	8,02	8,16	10,44
€/oppilas	65,14	40,53	41,77	35,90	52,78
€/tunti	16,47	10,79	10,67	11,30	14,02
Toiminnan laajuus					
Oppilaita	1 566	1 568	1 463	1 600	1 482
Opetustunnit	6 195	5 887	5 728	5 400	5 577
Nettomaksuosuus	102 002	63 545	61 105	61 032	78 214

Kulttuuripalvelut

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Kulttuuripalvelut edistävät ja tukevat taiteen eri alojen harrastamista ja harjoittamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinnön ja –ympäristön vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kulttuuripalveluiden tavoitteena on kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen ja osaltaan syrjäytymisen ehkäiseminen. Luodaan edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle sekä haapajärvisen identiteetin ja perinteen vahvistumiselle.

Tuetaan järjestöjen järjestämiä tapahtumia antamalla asiantuntija-apua ja tiloja käyttöön. Tiedotetaan haettavista avustuksista ja apurahoista ja jaetaan niitä talousarviomäärärahan puitteissa. Osallistutaan Haapajärvi-viikon järjestelyihin. Järjestetään vuotuiset kulttuuritapahtumat ja muita tapahtumia yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, kuten seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Kehitetään osallistavaa taidekasvatusta projektien ja työpajojen muodossa. Edistetään koulujen kulttuurikasvatusta.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Tapahtumat (konsertit, näyttelyt, teatteriesitykset, lastenkinot)	66	68	53	60	54
Tapahtumissa osallistujia	8 308	10 110	8 080	11 000	9 629
Teatterisalin käyttö/v (käyttökerrat)	218	177	207	200	193
Kokoustilan käyttö/v (käyttökerrat)	203	103	106	140	109
Museossa kävijöitä	675	321	204	400	135

Ylläpidetään ja kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa. Museo pidetään avoinna kesäkuun puolesta välistä heinäkuun loppuun ja muina aikoina sopimuksen mukaan.

Toteutuminen:

Kirjastolla on järjestetty yhteensä 14 näyttelyä ja valtuustosalissa 2. Teatteri- ja taikanäytöksiä tai konsertteja koululaisille ja päiväkodeille on järjestetty 10 sekä vanhusten palvelutaloihin 1. Yleisölle avoimia tapahtumia tai teemailtoja on ollut yhteensä 14. Muita tapahtumia 4. Haapajärven seurakunnan ja järjestöjen kanssa on järjestetty veteraanijuhla Honkaniemessä (1). Lastenkinossa oli vuoden loppuun mennessä 8 näytöksessä yhteensä 891 katsojaa.

Yksitoista tapahtumaa oli suunnattu suoraan koululaisille, päiväkoteihin tai erityisryhmille.

Tapahtumayhteistyötä tehdään läpi vuoden nuorisopalveluiden, kirjaston, seurakunnan ja järjestöjen kanssa. Yhteistyössä järjestettyjä tapahtumia olivat alkuvuonna 2016 mm. Disco on Ice, Stollen kansainvälisyysilta, Hiutalehipat, Lukulysti ja Maailman tarinankerrontapäivä. Valtakunnallisena teen päivänä 6.2. käytiin tarjoamassa teetä Kurkelan turvapaikanhakijanuorille. Kulttuuriavustukset olivat haettavina maaliskuussa.

RUOKAPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: ruokapalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupungin ruokapalvelut on nettobudjetoitu vastuualue, joka toimii osana kaupungin sivistyspalveluja. Ruokapalvelujen vastuualue koostuu valmistus- ja palvelukeittiöistä. Tuotannon keskittämisessä edetään kaupunginvaltuuston hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Selänteen perusturvapalvelujen kuntayhtymän Haapajärven yksiköihin tuotetaan niissä tarvittavat ateriapalvelut palvelusopimusten mukaisesti. Ruoanvalmistuskeittiöitä on 3 kpl. Palvelukeittiöitä on 6 kpl. Kevennytyssä valmistuksessa on Karjalahden palvelukeskuksen keittiö. Ruokapalveluilla on 24 työntekijää.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Ruokapalvelujen tarkoituksena on ylläpitää ja edistää asiakkaitensa ravitsemuksellista hyvinvointia, tarjoamalla asiakkailleen monipuolista ja maukasta perusruokaa. Sivistyspalvelujen asiakkaille tarjotaan ravitsemussuosittelun mukaiset, monipuoliset ja maukkaat kouluateriat.

Selänteen peruspalvelukuntayhtymän ruokapalvelut toimitetaan laadittujen palvelusopimusten mukaan.

Selänteen peruspalvelukuntayhtymän asiakkaille tarjotaan ravitsemuksellisesti tasapainoiset ateriat sekä tuetaan kunkin yksikön toiminta-ajatusta. Kotipalveluaterioiden monipuolisuudella pyritään vaikuttamaan asiakkaan vireystilaan ja ylläpitämään asiakkaan yleiskuntoa. Tarvittaessa aterioiden rakennetta muunnetaan asiakkaalle sopivaksi (esimerkiksi pehmeä tai sosemainen ruokavalio). Ruokatutannossa käytetään kotimaisia ja lähialueilla tuotettuja elintarvikkeita hankintasopimukset huomioiden.

Ruokapalveluiden asiakkaille annetaan tietoa terveellistä elämäntavoista mm. hankkimalla julisteita ja muuta asiaa koskevaa aineistoa ruoka-

saleihin ja ohjaamalla oppilaita maistelemaan erilaisia salaatteja ja kasviksia. Ruokapalvelujen keittiöillä on käytössä kuuden viikon kiertävä ruokalista, joka vaihtuu vuosittain syyskuun alusta. Ruokatutantoa kehitetään ja keskitetään tehtyjen päätösten pohjalta. Työaikaomistukset pidetään ajan tasalla. Palvelusopimukset ja palvelun kuvaukset määrittävät ruokapalveluiden toimintaa.

Toteutuminen:

Selänteen asiakkaille on toimitettu ruoka-annoksia yksiköistä tulleiden tilausten ja palvelusopimusten mukaisesti. Asiakkaina on ollut selkeästi enemmän huonokuntoisia vanhuksia, tämä heijastuu myös ruoanvalmistukseen eli joudutaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ruoan energiatihyteen ja ruoan rakenteeseen. Asiakastytyväisyyskyselyt on tehty ateriapalvelun asiakkaille ja terveyskeskuksen ruokalassa ruokailevalle henkilökunnalle.

Terveyskeskuksen keittiöllä oli iso remontti salaattihuoneessa marraskuun alusta 2015 huhtikuun 2016 loppuun. Tämä näkyy hiukan korkeampana suoritehintana tänä vuonna. Jouduimme hankkimaan tuoretuotteita pidemmälle käsiteltyinä kuin normaalisti ja salaattipohjia kuljetettiin myös yläasteen keittiöltä valmiiksi pilkottuna. Lisäksi kustannuksia on nostanut myös se, että remontin yhteydessä hankittiin salaattihuoneeseen ja kylmiöihin uusi kalustus.

Koulupuolella toiminta on sujunut entiseen tapaan. Kahvio on ollut toiminnassa yläasteella ja lukiolla. Martinmäen koululle on hankittu uudet kevyemmät lautaset syksyllä 2016. Teemapäivinä on toteutettu lähiruokapäivä ja koulumaitopäivä. Oppilaat ovat keränneet puolukoita keittiön käyttöön.

Työnkierrosta on saatu hyviä kokemuksia ja siitä on saatu suuri hyöty esim. sairastumistapaauksissa, kun työntekijä on voinut mennä tarvittaessa toiseen yksikköön töihin. Vuorotteluvapaalla on ollut kaksi työntekijää.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Suoritteet/vuosi/kpl					
perusturvapalvelut	283 308	273 680	248 345	251 185	244 376
sivistyspalvelut	269 882	259 900	254 048	278 279	261 349
Elintarvikemäärä-rahavat					
perusturvapalvelut	479 905	477 054	433 256	475 133	433 399
sivistyspalvelut	266 007	289 823	273 785	330 000	285 342
Suoritteen keskihinta/kpl 3,56					
perusturvapalvelut	3,94	4,11	4,26	4,22	4,28
sivistyspalvelut	2,56	2,84	2,98	3,20	2,83
Kouluaterian hinta	2,30	2,48	2,41	2,94	2,46

VARHAISKASVATUS

Vastuualueen johtaja: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat Haapajärven perheiden tarpeisiin järjestämällä varhaiskasvatuspalveluita lapsille, kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti. Varhaiskasvatusta annetaan Haapajärvellä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimena varhaiskasvatustoimintana.

Erityisvarhaiskasvatusta tarvitsevien lasten hoito järjestetään integroiden normaaleihin päivähoitoryhmiin. Lapsen erityistarpeet huomioidaan hoitopaikkasijoitusta tehtäessä. Tarvittaessa lapsiryhmän kokoa pienennetään tai ryhmään lisätään henkilökuntaa (ryhmäavustaja tai tarvittaessa henkilökohtainen avustaja). Jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle lapselle laaditaan yksilöllinen kuntoutussuunnitelma yhteistyössä perheen ja eri asiantuntijoiden kanssa. Erityislastentarhanopettaja on käytettävissä varhaiskasvatuksen toimipisteissä konsultaatio- ja ohjausperiaatteella.

Avoim päiväkot vastaa esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoidosta sekä antaa Haapajärvellä varhaiskasvatusta kotona hoidossa oleville lapsille. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintamuotoina ovat varhaiskasvatuskerhot sekä lapsiparkki. Avoimeen varhaiskasvatuksen piiriin ohjataan perheet, joilla varhaiskasvatuksen tarve ei johdu työstä tai opiskelusta.

Lasten hoitotuki maksetaan perheille KELA:n perusteiden mukaisesti, jotka eivät ole kunnallisen päivähoiton piirissä ja järjestävät lastensa hoidon itse.

Varhaiskasvatuspalveluissa keskeiseksi painopisteeksi nostetaan varhaisen vaikuttamisen keinot, asiakkaiden osallisuus ja työntekijöiden ennalta ehkäisevä työote.

Henkilöstön osaamisen laadusta ja hyvinvoinnista huolehditaan hyvällä johtamisella, käymällä kehityskeskustelut, ajanmukaisella täydennyskoulutuksella sekä tarvittaessa työnohjauksella.

Painopistealueet:

Varhaiskasvatuksen pedagoginen kehittäminen vahvistetaan perheiden kanssa tehtävää kasvatuskumppanuutta

hoitopaikoissa pienryhmäpedagogiikka

Yhteistyöverkoston vahvistaminen

perhe on ensisijainen yhteistyökumppani

varmistetaan, että yhteistyö toimii hyvin oman organisaation ulkopuolisten, lasten ja perheiden kanssa toimivien, yhteistyökumppaneiden kanssa

(mm. neuvola, perhetyö, lastensuojelu) yhteistyökäytäntöjen vakiinnuttaminen sivistyspalveluiden omien toimijoiden kanssa.

Avoimen varhaiskasvatuksen kehittäminen uusien toimintamuotojen kehittäminen ja lisääminen avoimeen päiväkotiin

Toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen

Lapset puheeksi - työmenetelmä sisällytetään

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan huolehditaan rakennusten ja tilojen hyvästä kunnosta sekä hoitotilojen turvallisuudesta

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Vastataan perheiden päivähoiton tarpeisiin laadukkaalla varhaiskasvatuksella

asiakastytyväisyyskyselyt joka toinen vuosi

Varhaiskasvatussuunnitelmat ja tarvittaessa kuntoutussuunnitelmat tehdään kattavasti kaikille lapsille seuranta lapsikohtaisesti yksikön esimiehen tehtävänä. Kotikäynnit

päivähoidon aloitusvaiheessa tehdään kaikkiin uusiin asiakasperheisiin kotikäynti ennen päivähoitosuhteen alkamista

kotikäynti tehdään tarvittaessa myös hoitopaikan vaihtuessa tai muun tarpeen ilmaantuessa lapsen / perheen kohdalla

Toteutuminen:

Varhaiskasvatuspalveluilla on pystytty vastaamaan perheiden varhaiskasvatuksen tarpeisiin varhaiskasvatustilain mukaisesti.

Hoitopaikkojen tarve on ollut arvioitua suurempi vuoden alkupuoliskolla, mutta tasaantunut loppuvuodesta.

31.12.2016 hoidossa oli 232 lasta.

Erityislastentarhanopettajan työpanosta on ostettu koulupuolelta 5 tuntia viikossa. Lasten ja hoitopaikkojen erityisen tuen tarve on suurempi, joten saatu työpanos ei kata varhaiskasvatustilain tarkoittamaa erityisen tuen tarjoamista.

Päiväkot Satulaaksossa toimii 1.8.2016 alkaen eskareiden aamu- ja iltapäivähoitoryhmä sekä 22.8.2016 alkaen Vekkuleiden ryhmä, jossa tarjotaan perheille varhaiskasvatustilain mukainen 20 tunnin hoitopaikka.

Talossa varhaiskasvatuksen alla toimineet varhaiskasvatuskerhot ja lapsiparkki siirtyivät 1.8.2016 alkaen ppky Selänteen lastenneuvolan alaisen perhekeskuksen toiminnaksi.

Lasten hoitotuki maksetaan KELA:n kautta. Maksettavan kotihoidontuen määrät tasoittuivat vuoden aikana niin, että talousarviolitystä ei tästä johtuen tullut. Tuen hakijoiden määrä oli vuonna

2015 yhteensä 1448, tänä vuonna 1369.
 Varhaiskasvatuksen kokonaislylytys vuoden 2016
 talousarviossa on noin 115 800 euroa. Tämä
 koostuu pääosin eläkemenoperusteisista KVTEL-
 ja Varhe-maksuista (103 700), Satakielen kalusto-

laskusta (Selänne 29 392,94) sekä Kartanon ja
 Satulaakson arvioitua suuremmista sijaismenoista
 (noin 44 400,00). Erityisvarhaiskasvatuksen osalta
 menot tasaantuvat noin 57 000 eurolla, koska
 tarvittavaa virkaa ei ole saatu täytettyä.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Lapsia päivähoitossa 31.12. tilastopäivänä					
	247	286	266	285	232
1.1.–31.12. aikana	372	387	385	390	389
Avoimen päiväkodin lasten läsnäolopäivät	3866	3992	4534	3900	4627
Lapsiparkin lapsikohtaiset läsnäolopäivät	-	-	300	300	375
Lapsia yhteensä lastenhoidontukien piirissä Kotihoito					
	2688	2400	2432	2400	2235
Yksityinen hoito	189	153	282	160	243
Osittainen tuki	169	182	175	170	156

Päiväkodit

Vastuullinen viranhaltija: Päiväkodin johtaja

Toiminnan kuvaus: Haapajärvellä toimii 2 päiväkotia. Päiväkoti Satakieli on 87-paikkainen päiväkotia, joka on avoinna arkipäivisin, noin klo 6.30 - 17.30 välisenä aikana. Kartanon päiväkotia vastaa vuorohoidontarpeesta, ja siellä on yhteensä 42 hoitopaikkaa. Kartanon päiväkotia toimii tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä ja ympäri vuorokauden.

Toteutuminen:

Päiväkoti Satakielen kalustomäärärahoista maksettiin vuoden alussa ppy Selänteelle lasku irtaimiston jäännösarvosta (yht. 29 392,94, ALV 0%), johon ei oltu talousarviossa osattu varautua.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Läsnäolopäivät: Päiväkoti Satakieli	14 484	14 035	14 798	14 300	14 977
Kartanon päiväkotia	7 557	8 306	6 987	7 900	5 849

Eläkemenoperusteista maksua ei oltu varattu talousarvioon (Satakieli).

Kartanon päiväkodin päivittäinen aukioloaika on pitkä (5.10-23.40) ja viikonloppuhoidon takia työvuoroissa tulee olla 1-5 hoitajaa. Lisäksi taloon on tullut lapsia, joilla on yöhoidontarve. Hoidon järjestämisen ja varhaiskasvatustarpeen mukaisten lasten ja henkilökunnan välisten suhdelukujen toteutumisen takia on Kartanoon jouduttu palkkaamaan määräaikaista lisätyövoimaa tarvittaessa.

Läsnäolopäivät Satakielessä ovat toteutuneet arvioidusti. Kartanon läsnäolopäivät jäivät alle arvion. Kartanon kuluja nostaa hoidontarpeen painottuminen iltoihin, öihin ja viikonloppuihin.

Perhepäivähoito

Vastuullinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen ohjaaja

Toiminnan kuvaus: Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan kotona tapahtuvana perhepäivähoitona sekä kolmiperhepäivähoitona joko yhden lapsen kotona tai useammassa perheessä vuorotellen.

Toteutuminen:

.Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Läsnäolopäivät: Perhepäivähoito	9074	8605	8082	7300	7232
Kolmiperhepäivähoito	940	1235	870	900	201

Perhepäivähoitoa on ollut alkuvuoden aikana enakoitua enemmän, mitä tarvetta varten on palkattu määräaikaista työntekijöitä.

1.8.2016 alkaen perhepäivähoitajien määrä on pudonnut ja siksi perhepäivähoidon läsnäolopäivät jäävät huomattavasti vähäisemmiksi kuin vuonna 2015.

Eläkemenoperusteista ja varhemaksua ei oltu varattu talousarvioon.

Tilapäinen ryhmis Lemmikeiden toiminta päiväkotia Satulaakson kiinteistössä oli määräaikaista 1.4.-2.6.2016 välisen ajan

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuualueen johtaja: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin kirjasto- ja tietopalvelujen sekä nuoris- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta osana kaupungin sivistyspalveluja.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa sekä Haapajärven että Pyhäjärven kaupunkien kirjastopalveluista. Kirjastopalveluja tarjotaan Haapajärvellä pääkirjaston ja Pyhäjärvelä Pyhäjärven kirjaston sekä molemmissa kaupungeissa lisäksi kirjastoauton ja internetin välityksellä. Yhteistyössä koululaitoksen kanssa toimitaan koululaisten lukemisharrastuksen edistämiseksi.

Kaupunginkirjasto vastaa Haapajärven ammatitopiston liiketalouden osaston kirjastopalveluista. Kirjastoa kehitetään aktiivisesti osallistumalla alueellisiin ja valtakunnallisiin projekteihin ja hakemalla erilaisia kokeilu- ja kehittämisapurahoja.

Kirjasto pyrkii aktiivisella toiminnalla ehkäisemään syrjäytymistä kaikkien ikä- ja väestöryhmien keskuudessa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kirjasto on Haapajärven kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyy monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

Pääsääntöisesti Haapajärven kaupunginkirjasto on avoinna talvikaudella 49, kesällä 40 tuntia/viikko, Pyhäjärven kirjasto 49 tuntia talvikaudella ja kesällä 45 tuntia/viikko. Kirjasto on avoinna koko vuoden.

Haapajärven kirjastoauto toimii Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien yhteisenä kirjastoautona. Pysäkkejä kirjastoautolla on yhteensä 87, aikataulu kahden viikon periodissa. Pysäkeistä 47 on Haapajärvellä, 38 Pyhäjärvellä ja lisäksi pysäkit Kärsämäellä Venetpalon ja Frosteruksen kouluilla. Kirjastoauto on poissa liikenteestä viisi viikkoa kesälomien aikana sekä koulujen syys- ja talvimaviikot.

Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali tilataan kaukolainaksi. Kaukolainapyyntö lähtee vuorokauden sisällä sen jättämisestä. Lähettäjäkirjaston perimä kaukolainamaksu siirretään asiakkaan maksettavaksi.

Lukemisharrastuksen tukemiseksi järjestetään kirjailijavierailuja. Lukudiplomin suorittamista painotetaan. Kirjasto järjestää kirjavinkkausta kouluille säännöllisesti sekä ylä- että alaluokille ja on käytettävissä koulujen vanhempainilloissa teemal-

la ”Lukemisharrastus koulun ja opiskelun tukena”. Kirjastonkäytön opetusta annetaan peruskoulun, lukion ja ammattiopiston oppilaille sekä muille tarvitseville.

Kotipalvelua annetaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta haetaan apurahaa erilaisiin kokeiluihin sekä lasten ja nuorten lukemisharrastuksen tukemiseen.

Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen.

Kirjaston tiloissa järjestetään taidenäyttelyitä yhteistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa.

Arviointi toteutetaan tilastolukujen valossa kirjastopoliittisen ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamisen osalta. Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Talousarviovuonna jatketaan vanhentuneen aineiston poistamista.

Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Kärsmäelle.

Projektit ja hankkeet: Vastataan itse tai toimitaan yhdessä kirjastojen kanssa opetusministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saaduissa hankkeissa. Projekteilla kehitetään kirjastotoimintaa ja tuodaan uusia ulottuvuuksia peruskirjastotyön ohelle.

Toteutuminen:

Haapajärven kaupunginkirjasto on ollut avoinna talvikaudella 49 ja kesäkaudella 40 tuntia viikossa, Pyhäjärven kirjasto talvikaudella 49, ja kesällä 45 tuntia viikossa. Kirjastoauto on kiertänyt aikataulun mukaisesti. Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali on kaukolainattu. Tammikuussa järjestettiin jo perinteeksi muodostunut kirjasto-pyhä yhteistyössä seurakunnan kanssa sekä Haapajärvellä että Pyhäjärvellä.

Kouluyhteistyötä järjestettiin koko kevään ajan eri luokka-asteiden kanssa niin hanke pohjaisesti kuin

myös perustoimintana. Mm. tammikuussa seitsemäsluokkalaisille järjestettiin kirjaston-käytön opetusta, sekä kahdeksaluokkalaisille kirjavinkkausta. Tammihelmikuun vaihteessa sekä Ikosen koululla, että Martinmäen koululla kierrettiin Runoraadin kanssa ”Mikä runo, kuka Kirjailija” hankkeen parissa. Huhtikuussa Haapajärven ja Pyhäjärven kyläkouluilla kiersi kirjailijavieras Anneli Kanto samaisen hankkeen puitteissa.

Pyhäjärven kirjastossa järjestettiin jo perinteeksi muodostunut Kalevalapäivän tapahtuma. Helmikuussa Pyhäjärven kirjasto osallistui Pyhäjärven lasten kulttuuriviikkoihin järjestämällä lastenteatteri-esityksen kirjastossa.

Maaliskuussa järjestettiin Haapajärvellä jo perinteeksi muodostunut Tarinan ilta, jossa esiintyjänä oli Kimmo Tihreväinen esityksellään Elämän reppu.

Lukudiplomeja suoritettiin lukuvuonna 2015-2016 Haapajärvellä 414 ja Pyhäjärvellä 127.

Syksyllä koulujen kanssa tehtiin yhteistyötä monen hankkeen puitteissa. Kirjailijavieraina kävivät Roope Lipasti, Kalle Veirto sekä kuvittajavierana Noora Katto. Lisäksi kaikkien kolmosluokkalaisten kanssa työstettiin ”kuvituskapsäkki” hankkeen puitteissa kuvitustyöpajassa satukuvia. Hanke toteutettiin yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa.

Syksyllä ohjelmaa järjestettiin myös Pyhäjärvellä Aleksis kiven päivän kunniaksi, sekä satupäivän ja syysloman aikaan molemmissa kunnissa. Pyhäjärvellä pidettiin jo perinteeksi muodostunut käsi-työ myyntinäyttely joulukuussa. Lisäksi molemmissa kunnissa kirjavinkattiin aikuisille vuoden 2016 kirjoista.

Molemmissa kirjastoissa on käynyt koululuokkia tutustumassa kirjastoon sekä kuuntelemassa kirjavinkkausta.

Kotipalveluasiakkaita on kevätkaudella ollut Haapajärvellä 1 ja Pyhäjärvellä 4.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Lainoja					
-Haapajärven kirjasto	117 278	105 189	104 006	120 000	95 838
-Pyhäjärven kirjasto	77 860	67 539	68 575	80 000	67 571
-kirjastoauto	51 271	46 847	44 753	57 000	42 751
lainaa/asukas	18,74	17,79	16,7	19,00	16,10
kirjastokäyntiä/asukas	10,32	8,60	9,53	12,0	9,43
nettikäyntiä/asukas	15,0	n. 2,0	n.2,0	5,0	1,5

Nuoriso

Vastuullinen viranhaltija: Nuorisosihteeri

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunki edistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja elämänhallintaa moniammatillisella yhteistyöllä ja laadukkailla nuorisopalveluilla. Toiminnasta vastaa nuorisopalvelut. Suvaitsevuuksia ja erilaisuuden hyväksymistä edistetään kansainvälisyys - ja kulttuurikasvatuksen avulla. Nuorisopalvelut toteuttavat vilpittömästi välittävää varhaista puuttumista. Ennaltaehkäisevä päihdetyö on läsnä kaikessa nuorisopalveluiden toiminnassa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Pääasiallisena toimipaikkana on nuorisotalo Stolle. Nuorisotalo on auki lukukauden aikana yhteensä noin 60 h viikossa. Nuorisotilat ovat viikolla maanantaista perjantaihin käytössä Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:llä. Toimintaa on klo 08:00-16:00. Stolle aukeaa nuorille iltaisin tuntia myöhemmin, tätä ei kuitenkaan nähdä ongelmana, koska nuoriso saapuu Stolleen iltapainotteisesti.

Stollen toimintapuitteita parannetaan ja monipuolistetaan uusimalla ja kunnostamalla kalusteita ja välineistöä. Stollessa toimivien Setti-nuorisotiedotus- ja neuvontapalvelupisteen toimintaa kehitetään verkossa. Stollessa on kahvila nuorille avoimena joka keskiviikko, tätä toimintaa tullaan myös kehittämään.

Nuorisovaltuusto on näkyvä toimielin, joka vaikuttaa nuorten elinoloihin, esim. vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, tuoden omia mielipiteitään julki ja toimien itse aktiivisena toimijana, sekä aloitteiden tekijänä. Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimintansa tammikuussa

2015. Uusi Lasten Parlamentti aloitti toimintansa syksyllä 2014.

Avustuksia jaetaan talousarviomäärärahan puitteissa.

Yhteistyötä kolmannen sektorin (yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt), seurakunnan, viranomaisten, nuorten työpajan ja naapurikuntien kanssa jatketaan ja tiivistetään. Time out –toiminnassa nuori-

sopalvelut ovat vahvasti mukana vuodesta 2011 lähtien.

Kansainvälistä toimintaa monipuolistetaan. Yhteistyötä jatketaan jo tutuiksi tulleiden ystävyyskuntien (Värskan ja Belomorskin), Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyöverkoston sekä Itävallan yhteistyöverkoston kanssa.

Nuorten työpaja

Toiminnan kuvaus: Nuorten työpajapalvelut ostetaan Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä.

Toteutuminen:

Toiminta nuorisotalo Stollella on ollut vilkasta, nuorisotalotoimintaan on tullut aktiivisesti mukaan myös SOS-Lapsikylän asukkaat. Lauantain yökahvilat ovat nyt keväällä olleet suosituimpia kuin koskaan ja toimintaa jatketaan edelleen. Painopistettä on hiukan lisätty toiminnan järjestämiseen nuorisotalolla, tällä hetkellä nuorisotalolla on aktiivinen käyttäjäkunta.

Koulupäivystysten määrää yläkoululla on jonkin verran lisätty, tämä on havaittu hyväksi asiaksi. Alkuvuodesta järjestettiin Disco On Ice -tapahtuma jäähallilla ja siihen osallistui noin 80 henkilöä, tapahtuman jatkosta ei ole vielä tehty päätöstä. Perinteiset eri tahojen kanssa yhdessä järjestetyt tapahtumat ovat olleet kohtalaisen suosittuja, yhteistyö tahojen ja järjestöjen kanssa on ollut hyvää. Nuorisotilaa on pidetty kesällä auki Nuorten työpajan toimesta. Ensimmäistä kertaa kokeiltiin myös kesäkuussa tytöille ja pojille omaa iltapäivää Stollessa, toimintaa tullaan todennäköisesti jatkamaan tulevina vuosina.

Järjestöille tehtiin tyytyväisyyskysely uusista tiloista, vain yksi järjestö kaipasi takaisin Stolleen, muut olivat tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen. Nuorisotilaa on pidetty auki myös syyslomalla, aukiololle on ollut kysyntää. Lastentapahtumat ovat keränneet hyvin yleisöä. Nuorisovaltuustovaaleja ei pidetty vähäisen ehdokasmäärän johdosta. Uuteen nuorisovaltuustoon ilmoittautui kymmenen uutta jäsentä.

Mittarit

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Nuorisotalotoiminta					
Aukiolotunnit/vk	60	60	60	60	60
Avoimet ovet h/vk	21	21	17	17	17
Toimintapäivät/v	47	51	91	40	92
Kävijämäärä/v	8 790	7 371	6 327	9 500	9058
Muu toiminta					
Erilaiset tapahtumat/v	25	34	41	30	39
joissa osallistujia	6 725	3 870	3 624	4 500	4307
Koulupäivystys-toiminta/v (Abiparkki, Termostaatti, Kuuloelin	57	61	57	55	74
joissa osallistujia	1 206	1 732	1 529	1 250	2349
Nuorisovaltuuston kokouksia/v	10	10	10	10	9

Liikunta

Vastuullinen viranhaltija: Liikuntas sihteeri

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupungin liikuntapalvelut mahdollistavat kaupunkilaisten monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohde-ryhmille. Liikuntapalvelut tukevat erityisesti urheiluseurojen liikuntakasvatustyötä ja mahdollisuuksien mukaan muita vapaaehtoisjärjestöjen liikuntatoimintaa.

Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä.

Liikuntapalvelut ovat mukana koulujen ja päiväkotien liikuntakasvatustyössä, samoin terveystuokien ja vanhusväestön liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa muiden hallintokuntien ja eri yhdistysten kanssa.

Liikuntapalvelut suunnittelevat ja toteuttavat teknisten palvelujen kanssa yhteistyössä liikunta- paikkojen ja -tilojen kunnossapidot, saneeraukset ja uudisrakentamiset. Liikunnan järjestämisessä ja tukemisessa huomioidaan erityisesti sellaiset liikuntamuodot, joita voidaan harrastaa lähes kaikissa elämän vaiheissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Liikuntapalvelut mahdollistavat monipuolisen liikuntaharrastamisen jakamalla liikuntavuoroja järjestöille ja yksityisille henkilöille, myöntämällä avustuksia urheiluseuroille ja tukemalla seurojen kautta myös SM-kisoissa menestyneitä urheilijoita. Lisäksi tuetaan muita paikallisia yhdistyksiä, jotka huomioivat toiminnassaan liikunnan ja järjestävät esim. liikuntapahtumia tai liikunnallista koulutusta.

Monitoimitalon iltaja- ja viikonloppuvuorojen harjoitus- ja kilpailutapahtumia on vuodessa 3.200 ja tapahtumiin osallistujia on noin 27.000. Liikuntatunneilla monitoimitalon vuosittainen kävijämäärä on myös noin 27.000. Liikunnan päivä- ja iltakäytön yhteinen kävijämäärä on monitoimitalossa noin 54.000. Monitoimitaloa käytetään liikuntatoiminnan lisäksi mm. messujen, konserttien ja erilaisten juhlien järjestämiseen sekä eläkeläisten ja invalidien harrastus- ja kokoontumispaikkana. Lisäksi monitoimitalossa on erilliset luokkatilat muulle harrastustoiminnalle. Erityisesti Jokilatvan opisto käyttää monitoimitalon liikunta- ja luokkatiloja opintopiireissään.

Uimahallilla järjestetään kuntouinti-iltoja, vesivoimistelua, uintikampanjoita, uintikilpailuja ja laitesukellusta. Erityisesti haapajärvisille kilpauimareille luodaan mahdollisuus harjoitella kilpauintia myös hallin aukioloaikojen ulkopuolella. Koulut käyttävät uimahallia luokka kohden noin 6

käyntikertaa vuodessa. Valitettavasti lastenallas on pois käytössä, joten pieneten lasten uimaopetusta ei uimahallilla voida toistaiseksi järjestää. Uudelle uimahallille on myönnetty 900 000 euron valtionavustus vuodelle 2015. Uusi uimahalli rakennetaan Ronkaalaan jäähallin yhteyteen. Arvioitu valmistumisaika menee syksyyn 2017. Uimahalli on avoinna uuden uimahallin valmistumiseen saakka. Uimahallin kuntosali on avoinna yhtä aikaa uimahallin kanssa.

Annetaan asiantuntija-apua tarpeen mukaan urheiluseurojen suunnittelussa uusia liikuntapaikkoja ja rakennuksia.

Tuetaan suunnistuskarttojen tekemistä.

Seutukunnallista liikuntatoimien yhteistyötä jatketaan osallistumalla naapurikuntien yhteiseen, yli kuntarajojen kattavaan liikuntatoimintaan. Tarvittaessa tehdään myös yhteishankintoja.

Kannustetaan ja tuetaan urheiluseuroja ja muita paikallisia yhdistyksiä hakemaan ja toteuttamaan Haapajärvelle valtakunnallisia ja alueellisia liikuntapahtumia.

Liikuntapalvelut hyödyntävät mahdollisuuksien mukaan Haapajärven Kiilojen Someron majaa toiminnassaan.

Teknisten palvelujen kanssa yhteistyönä taataan nuorille monipuolinen liikunnan harrastaminen ylläpitämällä erilaisia liikuntapalveluja ja liikunta-kohteita, kuten esim. pidetään hyvässä kunnossa kaupungin sisäliikuntatilat, hiihtoladut, urheilukentät, jääkiekkokaukalo, luistelualue, frisbeegolfrautat, skeittiramppi. Myös uusia nuorten suosimia lajeja otetaan huomioon ja mahdollisuuksien mukaan nuorilta saadut toiveet toteutetaan.

Toteutuminen:

Seurojen vuosiavustusta haki yhteensä 13 seuraa tai yhdistystä ja stipendiaavustusta haki 6 urheiluseuraa.

Haapajärvi tuli toiseksi Keski-Pohjanmaan Liikunta ry:n Hyvän Olon Liikettä -kampanjassa 1.1. - 31.3.2016. Maakuntaviesteissä Kruunupyysissä 24.1.2016 A-sarjassa Haapajärven I-joukkue oli kuudes, B-sarjassa Haapajärven II-joukkue oli neljäs ja III-joukkue oli kuudestoista. Valitettavasti osa Haapajärven parhaista hiihtäjistä ei voinut osallistua viestiin.

Monitoimitalolla on ollut päivän mittaisia salibandy, lentopallo ja futsal-turnauksia. Monitoimitalon tilat ovat olleet tehokkaassa käytössä koko vuoden ajan, pois lukien kesäloma-aika.

Somerossa hiihrettiin maaliskuussa koululaisten hiihtokilpailut ja toukokuun alussa siellä juostiin koululaisten maastojuoksut. Maastojuoksuihin osallistui 246 oppilasta. Elokuussa alakoululaisten yleisurheilukilpailun eri lajeissa oli 374 kilpailijaa.

Postilaatikkopyöräily toteutettiin ajalle 1.5.-31.8.2016. Postilaatikoita vietiin eri kohteisiin 14 kpl. Osa niistä on sijoitettu mielenkiintoisiin kulttuurikohteisiin. Postilaatikkopyöräilyn päätöstilaisuus pidettiin torstaina 3.9.2016, missä arvottiin kampanjaan osallistuneiden kesken uusi polku-pyörä, pyöräilykypärä, pyörän valolaitte ja huomio-liivi. Kampanjaan tuli suorituksia yhteensä 5981 kpl. Kun keskiveromatka oli n. 25 km, joten kampanjassa poljettiin yhteensä n. 150.000 km.

Muutosta liikkeelle –hanke käynnistyi huhtikuussa 2016. Hankevastaavana on toiminut Sari Kananen. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on tukea liikunnan juurruttamista varhaisessa vaiheessa osaksi lasten arkea niin, että jokaisella lapsella on mahdollisuus liikkumiseen ja liikunnan iloon päivittäin. Hankkeeseen saatiin avustus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Kesäkuussa keran viikossa hankkeen järjestämään lastenliikuntaa tuli kaikkiaan 111 osallistumiskertaa, liikuntäkätköilyyn 62 osallistumista.

HPJ Cruising-tapahtuman yhteydessä toteutettiin urheilukentälle lasten liikunta- ja virkistyspisteitä. Kävijöitä oli kentällä päivän aikana n. 400.

Hanke oli toteuttamassa myös kuvassuunnistusta, teatteripiknikkiä, liikunta- ja leikinhajausta päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Lasten liikunnallisia työpajoja kierrätettiin syksyn aikana eri toimipisteissä. Työpajan avulla liikutettiin lapsia ja sen avulla annettiin myös tukimateriaalia heidän kanssaan työskenteleville aikuisille.

Päiväkotiryhmiin koottiin mm. Sadasta erilaisista leikeistä koostuva leikkikortisto. Hanke järjesti Lasten maatalousnäyttelyihin kuvabongausta. Kartoja palautettiin päivän aikana 278 kappaletta. Hanketyöntekijä koordinoi Kids Amazing Race (lasten toimintaseikkailu) -tapahtuman syyskuun lopulla. Tapahtuma järjestettiin kolmipäiväisenä Ronkaalan kentällä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vuoden lopussa tehtiin hankkeen loppuraportti. Eri toimintayksiköihin jaettiin palautekysely ja ne koottiin loppuraporttiin. Hankkeen päätöstilaisuus vietettiin Joulupolku -tapahtuman merkeissä Haapajärven joulunavauksen yhteydessä. Joulupolku keräsi 200 kävijää. Hankkeen aikana kertyi 2 192 liikkumiskertaa.

Uimahallin rannassa oleviin beach volley- ja tenniskenttien varauskirjaan tehtiin 824:lle tunnille varauksia.

Uimahallilla on toiminut säännöllisesti Jokilatvan opiston ja eri järjestöjen vesijumprat ja uimahallin alakerran liikuntatila on ollut aktiivisessa käytössä. Uuden uimahallin suunnittelu ja rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaan.

Mittarit:

	TP13	TP14	TP15	TA16	TP16
Monitoimitalon aukiolotunnit	3 600	3 660	3 580	3 700	3 650
Uimahallin aukiolotunnit	1 450	1 216	1 390	1 250	1 220
Kilpailuja eri liikuntapaikoilla	350	1 200	500	370	365
Uimahallilla kävijöitä	18 200	15 621	15 405	15 300	14 922
Monitoimitalolla liikuntakävijöitä	52 200	54 115	56 000	59 500	57 800

Sivistyspalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP14	TP15	TA16	TP16	Tot. %
Menot	15 079 997	15 011 340	18 726 281	18 666 594	99,68
Tulot	3 115 820	3 030 381	3 533 930	3 568 683	100,98
Netto	11 964 177	11 980 959	15 192 351	15 097 911	99,38



Tekniset palvelut

Päävastuualueet: Tekniset palvelut

Vastuualueet: Hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut, kunnallistekniikka ja suojelutoimi

Toimielimet: Tekninen lautakunta ja yksityistielain mukaisissa asioissa tiejaos.

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön sekä Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille että paikkakunnalla vieraileville. Toimenpiteinä ovat mm. torialueen rakentaminen sekä ydinkeskustan edelleen kehittäminen, kaupungin tarjoamien toimintaedellytysten (kaavoitus, tontit, toimitilat) ylläpitäminen ja kehittäminen, hyvinvoinnin ja harrastamisen edistäminen kaupungin tarjoamilla liikuntapalveluilla sekä katuverkoston peruskorjausten toteuttaminen ohjelman ja talousarvion määrärahojen mukaisesti.

Palvelutuotannon periaatteet:

Teknisissä palveluissa omana toimintana tuotettavat palvelut:

- *Hallinto* tuotetaan kokonaan omana toimintana
- *Kaavoitus- ja mittauspalvelut* tuotetaan omana toimintana 3. kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta
- *Tilapalveluiden* vuosikorjaus ja alueiden kunnossapito tuotetaan osittain omana tuotantona ja kiinteistöhoito ja siivouspalvelut pääosin

HALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto tuottaa teknisten palveluiden ja lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Teknisen palvelukeskuksen ostoreskontra ja laskutus hoidetaan siten, että viivästyskorkoja ei synny. Tekniselle lautakunnalle saapuneet aloitteet ja esitykset käsitellään kuntalain edellyttämässä ajassa. Talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit tuotetaan vähintään kerran kuukaudessa. Tiedonohjaussuunnitelmien

omana tuotantona, pienet investointikohteet rakennetaan kaupungin omana työnä
- *Varikon* toiminnot pääosin kaupungin omana tuotantona
- *Liikenneväylien sekä puistojen ja urheilualueiden* kunnossapito pääosin kaupungin omana työnä

Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut:

- palo- ja pelastustoimi
- rakennusvalvonta, korjausneuvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhoito

Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut:

- osittain ostettavia palveluja: vuosikorjaustyöt, kiinteistöjen alueiden kunnossapito, kaluston kunnossapito, liikenneväylien, puistojen ja urheilualueiden kunnossapito
- tarvittaessa myös mittaus- ja maaperätutkimukset
- rakennussiivous, lyhytaikainen siivoustyö
- suurimmaksi osaksi yksityisiltä ostettavia palveluja: suurten talonrakennuskohteiden rakentaminen, rakennusten suunnittelu, isojen kunnallistekniikan kohteiden suunnittelu ja rakentaminen
- kokonaan yksityisiltä tai valtiolta ostettavat palvelut: yksityisteiden talviauraus, kaavojen laatiminen, kiinteistöinsinöörin palvelut, metsien hoito, vesihuolto

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kiinteistöhallinnan kehittäminen
- Tilahankkeidensuunnittelu- ja toteutusohjeet
- Tilamäärien ja hankkeiden hallinta
- Liikenneturvallisuussuunnitelma
- Katujen peruskorjausohjelma
- Katuvalaistusohjelma
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma

laatimista jatketaan.

Tunnuslukuja laskettaessa on vuodesta 2013 lukien käytetty kaupungin väkilukuna 7620 asukasta.

Toteutuminen:

Ostoreskontra ja laskutus on hoidettu asianmukaisesti ja määrärahojen riittävyttä on seurattu kuukausittain. Tekninen lautakunta on kokoontunut 11 kertaa.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:

Menot: 372 722 €, 90,66 %

Tulot: 1 513 €

Mittarit:

	TP14	TP15	TA16	TP16
Nettomenot €/as	46,26	52,27	53,96	48,72

KAAVOITUS- JA MITTAUSPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti. Mittaustoiminnasta huolehditaan asiakkaiden ja yleisen tarpeen mukaisesti. Vastataan kiinteistörekisterinpidosta yhdessä maanmittauslaitoksen kanssa. Huolehditaan kaupungin maakiinteistöjen hallinnosta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Keskeneräisten asemakaavatoiden laatiminen hyväksymispäätöstä varten. Tonttijakojen laatiminen tarpeiden mukaan sekä lohkomisten (tontit, yleiset alueet) ja muiden kiinteistötoimitusten suorittaminen vastaamaan asiakkaiden tarvetta. Kiinteistörekisterin pito ja kiinteistöomaisuuden hallinto.

Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimistosta ostetaan kiinteistöinsinöörin palvelut.

Toteutuminen:

Tonttijakoja on tehty yhteensä 309 kpl.
Lohkomisia on vireillä 10 kpl ja uudisrakennuksia on maastoon merkitty 6 kpl.

Kaupunginhallitus on 11.10.2016 päättänyt panna täytäntöön kaupunginvaltuuston 28.4.2014 hyväksymän Haapajärven keskustan

Mittarit:

	TP14	TP15	TA16	TP16
Asemakaavoitus, nettomeno €/as	3,50	3,72	3,00	2,19
Asemakaavaa ja yleiskaavaa ha	3800	3800	3800	6783
Asemakaavan laadinta vireillä ha	17,4	10,9	10,3	6,6
Osayleiskaavan laadinta vireillä ha	3449	5470	3449	-
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta vireillä ha			1770	850
Mittaustoiminta, nettomeno €/as	26,88	27,23	30,84	29,89
Kiinteistötoimituksia kpl/v	19	15	15	22
Hyväksytyjä tonttijakoja kpl	298	303	305	309

osayleiskaavan 2035. Täytäntöönpanosta jäi pois kolme aluetta, joista on tehty kunnallisvalitus. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt valitukset 30.5.2016. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on hylännyt valituksen 2.9.2016.

Kaupunginvaltuusto on 13.6.2016 hyväksynyt Ristiniityn ja Välikankaan tuulivoimapuistojen osayleiskaavat. Pajuperänkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava on vireillä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt seuraavat asemakaavamuutokset:
-22.2.2016 Roikola (K207)
-25.4.2016 Ronkaala (K215)
-14.12.2015 Karpalosuo (Lujabetoni)

Karpalosuo asemakaavamuutoksesta on valitettu. Kaupunginhallitus on 26.1.2016 päättänyt panna täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöksen Karpalosuo asekaavamuutoksen siltä osin mitä alueita valitukset eivät koske.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:
Kaavoitus: menot 19 216 €, 84,14 %, tulot 2 520 €
Mittaus: menot 260 190 €, 98,92 %, tulot 32 417 €, 115,57 %

Metsien hoito

Vastuullinen viranhaltija: Maanmittausteknikko

Toiminnan kuvaus: Kaupungin omistama metsäomaisuus hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Metsänhoitotoimenpiteet suoritetaan metsätaloussuunnitelman, talouden tasapainottamisohjelman ja talousarvion mukaan.

Mittarit:

	TP14	TP15	TA16	TP16
Menot €/as	8,96	6,87	7,13	7,20
Tulot €/as	9,88	30,11	18,24	19,72

TILAPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tilapalvelut vastuualueen tehtävänä on pitää kaupungin omistuksessa olevat rakennukset tarkoituksen mukaisessa ja käytön vaatimuksia vastaavassa kunnossa. Työhön kuuluu ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien vuosihuollot ja -korjaukset, jätehuolto sekä rikkoutumisesta ja kuluneisuudesta johtuvat rakennustekniset työt sekä vuosikorjaukset. Ylläpidon osalta tehtäviin kuuluu kiinteistöjen talotekniikasta, lämpö-, sähkö- ja vesihuollosta vastaaminen sekä siivouspalveluiden järjestäminen. Kustannuslaskentaa suoritetaan mm. sisäisten ja ulkoisten vuokrien tason määrittämiseksi sekä erilaisten määrärahatarpeiden selvittämiseksi. Kustannusten perusteet annetaan tiedoksi eriteltyinä käyttäjähallintokunnalle.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Toiminnan tehostaminen päivitetyn kiinteistöhallintaprojektin ehdottamalla tavalla. Kiinteistöautomaation piiriin liitetään mahdollisuuksien mukaan lisää kiinteistöjä ja järjestelmää pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti mm. kiinteistöjen toimivuuden varmistamiseksi ja energian säästämiseksi.

Toteutuminen:

Uimahallin rakentaminen käynnistettiin maanrakennustöillä vuonna 2015. Hanke jatkuu muiden urakoiden osalta huhtikuun 2016 alussa, ja on edennyt suunnitelmien mukaan. Tavoitteena on saada halli käyttöön syyskuussa 2017.

Toteutuminen:

Vuoden 2016 leimikot saatiin suurelta osin hakatuksi vuoden aikana. Hakkuut ja hoitotyöt tehtiin metsäsuunnitelman mukaisesti. Merkittäviä myrskyvahinkoja ei ollut kaupungin metsissä v. 2016 aikana.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:

Menot: 54 832 €, 100,92 %

Tulot: 150 286 €, 108,12 %

Vuoden aikana hankittiin pelastuslaitoksen henkilöstölle väistötilat. Muita suurempia investointeja olivat Martinmäen ala-asteen rau-investointi sekä esikoulun ulkomaalaus ja kulttuuritalon lattiaremontti. Loppuvuodesta 2016 aloitettiin rakentamaan terveyskeskuksen lämpölaitoksen yhteyteen eläinlääkärin tiloja. Tällä tähdätään ROS:n mukaiseen Kukkaniemen kiinteistön myyntiin.

Paloaseman peruskorjaus/laajennus suunnitelmat saatiin valmiiksi. Valtuuston päätöksen mukaisesti myös uudisrakennusvaihtoehto tutkitaan, ja sen suunnittelu on vielä kesken. Tilamäärissä tapahtui vuoden aikana vähennystä paloaseman vanhan osan ja urheilutalon purkamisen sekä Kumisevan koulun myynnin osalta.

Paloaseman väistötilat tulivat uutena rakennuksena kiinteistökantaan, mutta laitoksen kokonaispinta-alaan sillä ei ollut suurta vaikutusta vanhan osan purkamisen myötä.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Vuosikorjauksella varmistetaan kiinteistöjen toimivuus ja turvallisuus sekä pidetään ne teknisesti tilojen käytön edellyttämässä kunnossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa joko omana työnä tai ostopalveluilla. Tarpeettomiksi jääneet rakennukset myydään tai puretaan hyväksytyin "Tilamäärien ja -hankkeiden hallintaohje" mukaisesti.

Toteutuminen:

Rakennusten kunnossapitoa tehtiin kahden kirvesmiehen voimin ympärivuotisesti, sekä ostopalveluna kiireellisyyden ja määrärahojen puitteissa. Ppky Selännettä ja Haapajärven

Vuokratalot Oy:tä on avustettu tarpeen ja resurssien mukaan.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:
Menot: 338 442 €, 110,92 % (TA 305 130 €)

Mittarit

Vuosikorjauksen alaiset tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2013	2014	2015	2016
Suorassa omistuksessa	212 214	212 214	212 214	203 988

	TP14	TP15	TA16	TP16
Menot €/rm ³	0,96	1,10	1,43	1,66

Kiinteistöjen ylläpito

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kiinteistönhoito vastaa kaupungin omistamien rakennusten käyttökuntoisuudesta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kiinteistöt pidetään siinä kunnossa, että tiloja voidaan käyttää turvallisesti ja taloudellisesti. Yhteistyötä vuokratalojen kanssa jatketaan. Kiinteistönhoitajien koulutusta jatketaan tarvittaessa.

Toteutuminen:

Kiinteistönhoitoa on tehty vuoden aikana normaalisti. Kiinteistönhoidon osalta ostopalveluina on hoidettu vuositarjoustien mukaisia kunnostustöitä, piha- ja ulkoalueiden lumitöitä sekä konehiekkoituksia. Lisäksi ostopalveluina on hoidettu ympärivuotisesti terveyskeskuksen alueen ulkoalueiden hoito. Ppky Selänteelle on vuoden aikana myyty terveyskeskuksen irtaimiston kunnossapitoon yhden henkilön 80 %:n työosuutta. Keväällä siirryttiin valtuuston päätöksen mukaisesti ilmastoinnin jatkuvaan käyttöön, joka on aiheuttanut huoltokustannusten sekä lämmön- ja sähkölukituksen nousua.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:
Menot: 1 344 536 €, 97,06 %

Mittarit

Kiinteistöhoitossa olevat tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2013	2014	2015	2016
Suorassa omistuksessa	215 295	212 214	212 214	203 988
Vuokratalot Oy	69 884	68 814	68 814	68 814
Yhteensä	285 179	281 028	281 028	272 802

	TP14	TP15	TA16	TP16
Menot €/m ³	1,44	1,48	6,51	4,93

Siivouspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Siivoustyönjohtaja

Toiminnan kuvaus: Keskitetyssä siivoustoimessa tuotetaan kaupungin kiinteistöille niiden päätoimintaa tukevaa siivouspalvelua. Selänteen yksiköille tuotetaan vuokran

yhteydessä siivouspalvelua seuraaviin kohteisiin: Karjalahden palvelukeskus, Kirsikkakodin päivätoimintakeskus, eläinlääkärin vastaanottotilat. Terveyskeskuksen siivous on siirtymässä kaupungille, ajankohdasta ei ole vielä sovittu. Huolehditaan siivouksellisin keinoin kiinteistöjen kunnan säilymisestä sekä osallistutaan siivoustoiminnan kehittämiseen

kaupungin organisaation eri tulosalueilla.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Siivouspalveluita kehitetään siivoustyön ja työympäristön suunnittelun avulla. Henkilöstön ammattitaitoa pidetään yllä ja kehitetään lisäämällä vuosittain sisäistä koulutusta. Mikäli siivouksen tasoa lasketaan tai ulkoistetaan palveluja, niin asiasta on sovittava ensin palveluja ostavan hallintokunnan kanssa.

Painopiste vuodelle 2016: Ergonomiaan ja siivoustyön kuormittavuuteen kiinnitetään huomiota. Työkohteissa aloitetaan vuoden alusta elvyttävä ja palauttava taukoliikunta työpäivän aikana. Koulutusta siivoustyön hallittavuudesta tulee lisätä. Huomioidaan työajan tehokas käyttö. Vuoden 2011 alusta on kahdella koululla siirretty tekemään iltavuoroja missä se työajan tehokkaan

käytön kannalta on tarkoituksenmukaista, jota jatketaan edelleen muiden kohteiden tarkastelulla. Siivouksen osalta jatketaan kiinteistönpidon kehittämistä. Siivottaviin kohteisiin laaditaan kustannuskortit.

Teemat vuosille 2016 - 2018: Henkilöstön ja asiakkaan sitouttaminen joustavaan yhteistyöhön tilakohtaisilla palvelusuunnitelmilla.

Mittarit

Tunnusluvut on vuoteen 2015 asti laskettu 29 500 m²:n mukaan.

Siivottavan pinta-alan määriä on tarkistettu vuodelle 2016. Tarkistettu määrä on 32.900 m², jonka lisäksi on Vuokratalot Oy:n porrassiivous.

	TP14	TP15	TA16	TP16
Menot €/m ² /v	26,81	29,62	24,56	26,99

KUNNALLISTEKNIikka

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Viihtyisien ja turvallisten puisto- ja urheilualueiden sekä liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Puistot pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina. Puistojen hoito järjestetään vastuuhenkilön sekä kesän ajaksi palkattujen koululaisten avulla.

Palvelusopimukset otetaan käyttöön vuoden 2016 alusta. Siivous on ollut mukana tilapalveluiden asiakaskyselyssä 2015. Kilpailukykyistä ja ammattitaitoista siivouspalvelua tehostetaan kustannuksia vertailemalla.

Toteutuminen:

Siivottavissa tilamäärissä vuonna 2016 tapahtui muutos. Urheilutalo purettiin ja uutena tilana tuli paloaseman väistötilat. Paloaseman ja väistötilojen m2 lisääntyivät ja kohteen siivousaika jouduttiin lisäämään. Siivoustyöntekijöitä eläköityi vuoden lopussa kaksi henkilöä ja vuoden 2017 alussa yksi siivojista jäi eläkkeelle.

Vuonna 2016 järjestettiin kahtena päivänä koulutuksia, joilla tuettiin osaamista ja jaksamista omassa työssä. Lisäksi koko siivoushenkilökunnalle pidettiin sisäliikuntailtapäivä. Työn rasituksen vähentämiseksi suositellaan tehtäväksi elvyttävää taukoliikuntaa työpäivän aikana, johon on hankittu välineet.

Sijaismäärärahojen ylittymiseen ovat vaikuttaneet lomat ja pitkät poissaolot.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016

Menot: 935 517 €, 108,96 % (TA 858 590 €)

Tulot: 47 552 €, 94,16 % (TA 50 500 €)

Varikko

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Tuottaa hallintokuntien tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkonekalustoa, huolehtia tavarahankinnasta ja varastoinnista.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kaupungin omistama kalusto pidetään toimintakuntoisena kaikissa tilanteissa.

Toteutuminen:

Uuden traktorin ja siihen sisältyvien laitteiden hankinta on monipuolistanut työtehtäviä kesä- ja talvikunnossapidossa. Kaluston kunnosta on pystytty huolehtimaan ilman suurempia koneitten remontista johtuvia pysäytyksiä.

Mittarit

Työkoneiden tunnit/31.8.2016:

2675 h/traktori (2 kpl)

241 h/tiekarhu

1095 h/avolavapakettiauto

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:

Menot: 294 755 €, 106,75 % (TA 276 120 €)

Tulot: 184 629 €, 170,02 % (TA 108 590 €)

	TP14	TP15	TA16	TP16
Menot €/as	35,81	38,40	36,24	38,68
Tulot €/as	16,65	19,24	14,25	24,231

Liikenneväylät

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Katujen, katuvalojen ja sadevesiviemäreiden kunnossapito ja uusien rakennuttaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kadut ja tiet pidetään liikennöitävässä kunnossa. Yksityisteiden talviauraus järjestetään kaupungin toimesta, asutuilta kiinteistöiltä peritään omavastuuosuus 50 euroa/talous. Kaupunki osallistuu edelleen kuntaosuudella sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden.

Toteutuminen:

Mittarit

Ylläpidettäviä katuja 37 km.

	TP14	TP15	TA16	TP16
€/km/v	4538	5201	3802	5552

Ylläpidettäviä yksityisteitä 260 km.

	TP14	TP15	TA16	TP16
€/km/v	123,36	111,86	155,86	91,75

Urheilualueet ja puistot

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Ulkoliikuntapaikat pidetään käyttökunnossa, puistot pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Someron, Pitkäkankaan, Haagan ja Ronkaalan valaistut

Liikenneväylissä katujen heikko kunto näkyy jatkuvina pikapaikkauksina ja sorateiden lanauksina. Vuoden 2016 liukkauden estoon hiekoitushiekkaa kului ennätysmäärät verrattuna aikaisempiin vuosiin. Uudistettujen Puisto- ja Kauppakadun ongelmaksi on tullut vähäisten lumitilojen puute, joka johtaa siihen, että lumia joudutaan ajamaan useammin lumenkaatopaikalle.

Yksityisteiden omavastuuosuudet on laskutettu vuodelta 2016.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:

Liikenneväylät: Menot 207 136 €, 121,35 %, tulot 1 691 €

Yksityistiet: Menot 61 030 €, 60,91 %

Tulot 37 176 €, 67,59 %

ladut pidetään hiihdettävässä kunnossa.

Urheilualueilla pidetään suorituspaikat ja -välineet kilpailukunnossa. Latu-urat siistitään ja kunnostetaan vuosittain syyskesällä. Vuonna 2015 on otettu käyttöön liikuntapassi; vapaaehtoinen asiakasmaksu ulkoliikuntapaikoista esim. laduista, urheilu- ja pesäpallokentästä ym. ulkoalueista.

Puistojen kalustamista jatketaan määrärahojen puitteissa.

Toteutuminen:

Ronkaalan urheilualueen hoidon kustannukset ovat nousseet johtuen urheilutalon purkamisesta. Wc-tilojen ja puhtaan veden saanti oli estynyt kyseisellä alueella johtuen uimahallin rakennustöistä. Väliaikaiset pukeutumistilat sijaitsevat vanhassa helluntaiseurakunnalta ostetussa rakennuksessa, jossa ei ole peseytymistiloja. Siirto-wc:n kuljetus ja tyhjennys toivat omat kustannuksensa. Puistojen yleinen hoito pystyttiin hoitamaan normaalisti. Minigolf-rata avataan viralliseen

käyttöön keväällä 2017. Somerossa on katualueiden ylijäämämaasta tasoitettu parkkialuetta ja samalla järjestetty alueen kuivatusta. Tällä varaudutaan jo vuoden 2019 maakuntaviestiin.

Linnipuistoon uusittiin leikkivälineitä ja rakennettiin puinen ympärysaita. Välineitten ja puutavaran hankinta on tehty hyvässä yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Haapajärven yhdistyksen kanssa. Puistosta tulee kaupungin keskeisin leikkipuisto.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:
Menot: 258 111 €, 97,22 % (TA 265 490 €)
Tulot: 2 505 €, 50,11 % (TA 5 000 €)

Mittarit

	TP14	TP15	TA16	TP16
Nettomenot €/as	34,55	32,97	34,19	33,54

Hulevesiviemärit

Menot: 75 437 €, 71,84 %, (105 000 €)
Tulot: 81 354 €, 77,48 %, (105 000 €)

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaava-alueella peritään hulevesimaksua, joka tuloutetaan tälle menokohdalle ja ko. maksuilla pidetään kunnossa hulevesiviemärit ja katujen ja muiden yleisten alueiden avo-ojat.

Toteutuminen:

Hulevesimaksujen laskutus ja kunnostustyöt ajoittuivat loppuvuoteen 2016.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:

Siirtoviemärit

Kumiseva-Ylipää siirtoviemäri kuuluu kaupungin hallintaan rahoituspäätöksen mukaisesti viiden vuoden ajan, jonka jälkeen se siirtyy Haapajärven Vesi Oy:n hallintaan. Linjapumppaamoista (2 kpl) aiheutuu sähkökuluja.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:
Menot: 6 777 €, 131,85 %

Suojelutoimi

Pelastuspalvelut ostetaan Jokilaaksojen Pelastuslaitokselta palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Talousarvion toteutuma 31.12.2016:
Menot: 743 273 €, 100,03 %

Mittarit

	TP14	TP15	TA16	TP16
Menot €/as	97,29	97,48	97,51	97,54

Teknisten palvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP14	TP15	TA16	TP16	Tot %
Menot	5 743 813	5 533 364	5 861 850	5 911 470	100,85
Tulot	4 999 402	5 341 889	5 365 210	5 479 923	102,14
Netto	744 411	191 474	496 640	431 547	86,89

Teknisiä palveluita koskevat ohjelmakauden toiminnalliset muutokset vuodelle 2016:

Tulojen lisäys:

- liikuntapassin käyttöönotto (asiaksmaksu ulkoilualueiden esim. latujen, urheilu- ja pesäpallokenttien ja muiden ulkoilualueiden hoidosta)
- metsänmyyntitulojen lisäys
- yksityisteiden aurauksen omavastuuosuus

Menojen vähennys:

- katujen kesä- ja talvikunnossapidon tason laskeminen
- katuvalojen käytön vähentäminen
- puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidon tason laskeminen
- kiinteistönhoidon ja siivouksen vähentäminen

Koko kaupungin käyttötalous yhteensä:

	TP14	TP15	TA16	TP16	Tot %
Menot	53 285 256	53 376 724	55 952 918	55 902 741	99,91
Tulot	8 533 174	8 706 091	9 577 375	9 623 438	100,48
Netto	44 752 082	44 670 633	46 375 543	46 279 302	99,79

TULOSLASKELMA

	TA2016	Muutokset	Ta16 yhteensä	TP2016	Poikkeama
Toimintatulot	9 234 940	342 435	9 577 375	9 623 438,45	46 063,45
Toimintamenot	-54 440 637	-1 512 281	-55 952 918	-55 902 740,61	50 177,39
TOIMINTAKATE	-45 205 697	-1 169 846	-46 375 543	-46 279 302,16	96 240,84
Verotulot	23 300 000	100 000	23 400 000	23 135 847,73	-264 152,27
Valtionosuudet	23 530 000	255 000	23 785 000	23 805 096,00	20 096,00
Rahoitustulot ja -menot	728 700	-150 000	578 700	500 766,29	-77 933,71
VUOSIKATE	2 353 003	-964 846	1 388 157	1 162 407,86	-225 749,14
Poistot käyttöom. Pysyvien vast.arvonalen	-1 560 000	-150 000	-1 710 000	-1 732 423,14	
Satunnaiset erät		-259 058	-259 058	-259 248,33	
TILIKAUDEN TULOS	793 003	-1 373 904	-580 901	-829 263,61	-248 362,61
Poistoeron lis. -/väh. +	85 500		85 500	85 466,04	
Varausten lis. -/väh. +			0		
Rahastojen lis. -/väh. +					
Tilikauden yli-/ali.	878 503	-1 373 904	-495 401	-743 797,57	-248 396,57

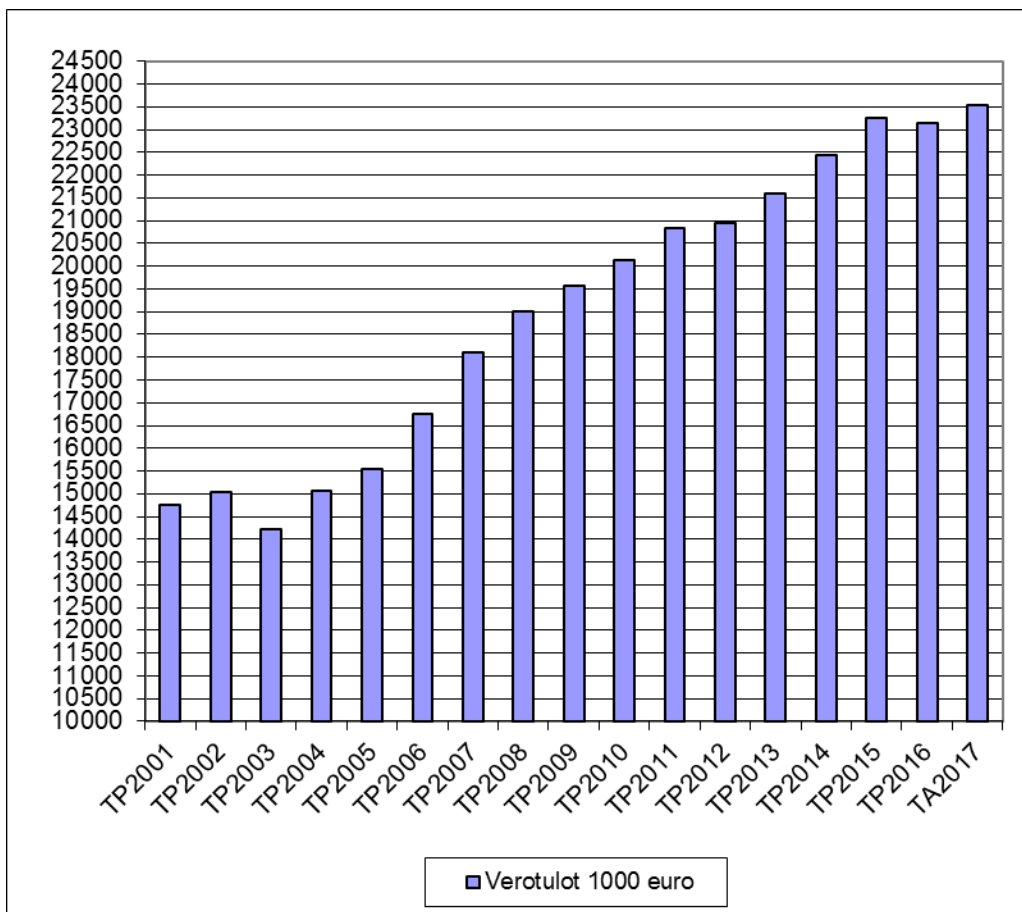
Verotulojen erittely:						
	Talousarvio	Ta-muutokset	Ta -yhteensä	Toteutunut euro	Poikkeama euro	
Verotulot						
Kunnallisvero	20 300 000		20 300 000	19 865 019,95	-434 980,05	
Yhteisövero	1 150 000	100 000	1 250 000	1 381 598,17	131 598,17	
Kiinteistövero	1 850 000		1 850 000	1 889 229,61	39 229,61	
Muut verotulot	0		0	0,00	0,00	
Yhteensä	23 300 000	100 000	23 400 000	23 135 847,73	-264 152,27	
	Tulovero-%					
Verovuosi 2006	20,00					
Verovuosi 2009	21,00					
Verovuosi 2010	21,00					
Verovuosi 2011	21,00					
Verovuosi 2012	21,00					
Verovuosi 2013	21,00					
Verovuosi 2014	21,00					
Verovuosi 2015	22,00					
Verovuosi 2016	22,00					
Verovuosi 2017	22,00					
Kiinteistöveroprosentit:	Yleinen	Vak.asuinrak.	Muut asuinrak.	Voimalaitokset	Rakentam. rak.maa	Yleishyöd.yhteisöt
Verovuosi 2006	0,50	0,40	0,70	1,40	2,00	
Verovuosi 2007	0,75	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2008	0,75	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2009	1,00	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2010	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2011	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2012	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2013	1,35	0,65	1,25	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2014	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2015	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2016	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2017	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30

Valtionosuuksien erittely:					
	Talousarvio	Ta-muutokset	Ta - yhteensä	Toteutunut euro	Poikkeama
Valtionosuudet	23 530 000	255 000	23 785 000	23 805 096,00	-20 096,00
Kotikuntakorvaustulot				224 915,00	
Kotikuntakorvausmenot				-83 058,00	
Harkinnan var. vo:n korotus					
Valtionosuudet yhteensä				23 946 953,00	
Arvonlisäveron palautukset	Alv:n palautukset	Alv:n laskennallinen palautus			
v. 2007	1 611 865,64	195 902,50			
v. 2008	1 697 511,77	183 933,31			
v. 2009	1 437 612,17	213 605,37			
v. 2010	669 382,95	0,00			
v. 2011	698 138,51	0,00			
v. 2012	701 503,85	0,00			
v. 2013	1 053 265,96	98,75			
v. 2014	1 026 330,30	0,00			
v. 2015	915 684,51	1,00			
v. 2016	1 126 439,92	0,00			

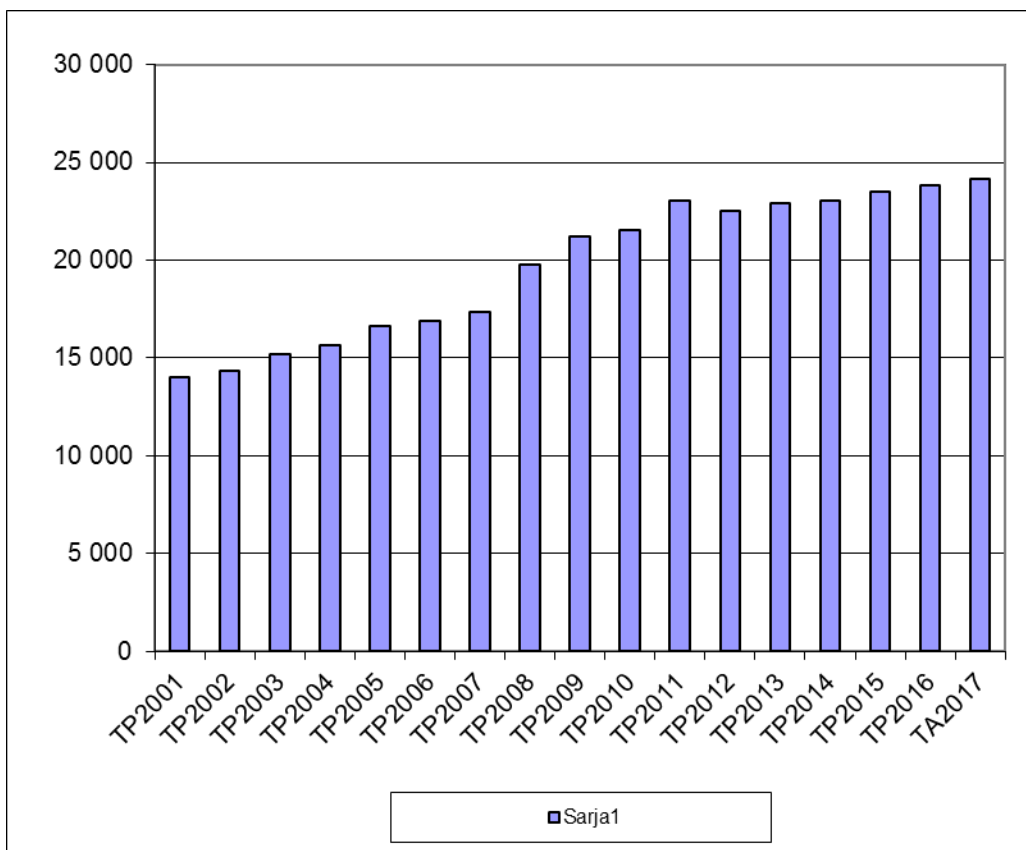
Valtionosuuksissa kotikuntakorvaustulot ja -menot kirjataan sivistyspalveluihin

VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN VERTAILU							
	EURO	EURO	EURO	EURO	EURO	EURO	EURO
	TP11	TP12	TP13	TP14	TP15	TP16	TA17
Kunnallisvero	17 732 601	18 233 496	19 057 473	19 349 815	20 054 938	19 865 020	20 480 000
Yhteisövero	1 422 112	1 054 252	1 110 398	1 230 247	1 353 257	1 381 598	1 200 000
Kiinteistövero	1 673 575	1 658 286	1 430 700	1 863 783	1 842 349	1 889 230	1 850 000
Muut verotulot							
Yhteensä	20 828 288	20 946 034	21 598 571	22 443 845	23 250 544	23 135 848	23 530 000
Harkinnanvar.rah.avust.	800 000						
Valtionosuudet	22 232 304	22 505 929	22 896 002	23 014 701	23 465 363	23 805 096	24 176 590
Yhteensä	23 032 304	22 505 929	22 896 002	23 014 701	23 465 363	23 805 096	24 176 590

VEROTULOT	1000 euroa
TP2001	14755
TP2002	15049
TP2003	14220
TP2004	15064
TP2005	15551
TP2006	16758
TP2007	18111
TP2008	19006
TP2009	19569
TP2010	20135
TP2011	20828
TP2012	20946
TP2013	21599
TP2014	22444
TP2015	23251
TP2016	23136
TA2017	23530



VALTIONOSUUDET	1000 euroa
TP2001	14 032
TP2002	14 345
TP2003	15 225
TP2004	15 657
TP2005	16 616
TP2006	16 884
TP2007	17 328
TP2008	19 769
TP2009	21 196
TP2010	21 546
TP2011	23 032
TP2012	22 506
TP2013	22 896
TP2014	23 015
TP2015	23 465
TP2016	23 805
TA2017	24 177



Investoinnit

Talousarvion toteutusvertailu/Investointiosa

	TP2015 euro	TA2016 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2016 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
KAUPUNGINHALLITUS							
Kaupunginhallitus							
200 Tontit ja maa-alueet							
Tulot	16 908,00	50 000,00	0,00	50 000,00	24 846,98	25 153,02	49,69
Menot	-46 500,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-20 000,00	-30 000,00	40,00
Netto	-29 592,00	0,00	0,00	0,00	4 846,98	-4 846,98	#JAKO/0!
202 Muut osakkeet ja osuudet							
Tulot	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	0,00	-300 000,00	-332 921,00	-632 921,00	-632 921,09	0,09	100,00
Netto	10 000,00	-300 000,00	-332 921,00	-632 921,00	-632 921,09	0,09	100,00
** KAUPUNGINHALLITUS							
Tulot	26 908,00	50 000,00	0,00	50 000,00	24 846,98	25 153,02	49,69
Menot	-46 500,00	-350 000,00	-332 921,00	-682 921,00	-652 921,09	-29 999,91	95,61
Netto	-19 592,00	-300 000,00	-332 921,00	-632 921,00	-628 074,11	-4 846,89	99,23
SIVISTYSLAUTAKUNTA							
Sivistyspalvelut							
205 Koneet ja kalustot/koulut							
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-74 308,56	-66 000,00	0,00	-66 000,00	-69 309,47	3 309,47	105,01
Netto	-74 308,56	-66 000,00	0,00	-66 000,00	-69 309,47	3 309,47	105,01

Talousarvion toteutusvertailu/Investointiosa

	TP2015 euro	TA2016 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2016 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
206 Koneet ja kalustot/vapaa-aika							
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-12 864,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Netto	-12 864,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
** SIVISTYSLAUTAKUNTA							
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-87 173,44	-66 000,00	0,00	-66 000,00	-69 309,47	3 309,47	105,01
Netto	-87 173,44	-66 000,00	0,00	-66 000,00	-69 309,47	3 309,47	105,01
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
Tekninen palvelukeskus							
Rakentaminen							
Talonrakennus							
218 Uimahallin peruskorjaus							
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-3 457,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Netto	-3 457,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
219 Uimahalli, uudisrakennus							
Tulot	270 000,00	450 000,00	0,00	450 000,00	450 000,00	0,00	100,00
Menot	-422 697,76	-2 100 000,00	0,00	-2 100 000,00	-1 930 616,06	-169 383,94	91,93
Netto	-152 697,76	-1 650 000,00	0,00	-1 650 000,00	-1 480 616,06	-169 383,94	89,73
220 Palvelukeskus							
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-122 117,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Netto	-122 117,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa		TP2015 euro	TA2016 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2016 euro	JÄLJELLÄ	TOT.%
222 Paloaseman peruskorjaus ja laajennus								
	Tulot	0,00	0,00	-29 463,00	-29 463,00	0,00	-29 463,00	0,00
	Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	-31 628,30	31 628,30	#JAKO/0!
	Netto	0,00	0,00	-29 463,00	-29 463,00	-31 628,30	2 165,30	107,35
223 Paloaseman parakit								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	0,00	-260 943,00	-260 943,00	-261 967,69	1 024,69	100,39
	Netto	0,00	0,00	-260 943,00	-260 943,00	-261 967,69	1 024,69	100,39
240 Muut hankkeet								
	Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-168 875,84	-270 000,00	-32 396,00	-302 396,00	-123 215,86	-179 180,14	40,75
	Netto	-168 875,84	-270 000,00	-32 396,00	-302 396,00	-123 215,86	-179 180,14	40,75
	** Talonrakennus							
	Tulot	270 000,00	450 000,00	-29 463,00	420 537,00	450 000,00	-29 463,00	107,01
	Menot	-717 148,54	-2 370 000,00	-293 339,00	-2 663 339,00	-2 347 427,91	-315 911,09	88,14
	Netto	-447 148,54	-1 920 000,00	-322 802,00	-2 242 802,00	-1 897 427,91	-345 374,09	84,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
300 Ouluntien tealueen infra								
	Tulot	53 519,54		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-4 116,83		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	49 402,71		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
302 Lujabetonin liittymä/KT28								
	Tulot	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00
	Menot	-4 602,00	-105 000,00	0,00	-105 000,00	-27 031,05	-77 968,95	25,74
	Netto	-4 602,00	-65 000,00	0,00	-65 000,00	-27 031,05	-37 968,95	41,59
310 Katujen rakentaminen								
	Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-26 981,86	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 150,10	150,10	100,50
	Netto	-26 981,86	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 150,10	150,10	100,50

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa		TP2015 euro	TA2016 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2016 euro	JÄLJELLÄ	TOT%
311 Katujen päällystäminen								
	Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 028,70	2 028,70	120,29
	Netto	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 028,70	2 028,70	120,29
313 Kauppakatu								
	Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-695 915,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-695 915,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
314 Savimäenpuhdon kadut								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-3 998,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-3 998,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
315 Hiljalankatu								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-123 273,99	-60 000,00	45 000,00	-15 000,00	-14 830,08	-169,92	98,87
	Netto	-123 273,99	-60 000,00	45 000,00	-15 000,00	-14 830,08	-169,92	98,87
316 Ståhlberginkatu								
	Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot		-220 000,00	80 000,00	-140 000,00	-115 712,72	-24 287,28	82,65
	Netto		-220 000,00	80 000,00	-140 000,00	-115 712,72	-24 287,28	82,65
317 Torialueen rakentaminen								
	Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot		-50 000,00	-426 000,00	-476 000,00	-456 924,78	-19 075,22	95,99
	Netto		-50 000,00	-426 000,00	-476 000,00	-456 924,78	-19 075,22	95,99
320 Muut hankkeet								
	Tulot	13 364,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-64 910,82	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-87 915,19	-32 084,81	73,26
	Netto	-51 546,32	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-87 915,19	-32 084,81	73,26
	** Kiinteät rakent. ja laitt.yht.							
	Tulot	66 884,04	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00
	Menot	-923 798,85	-595 000,00	-301 000,00	-896 000,00	-744 592,62	-151 407,38	83,10
	Netto	-856 914,81	-555 000,00	-301 000,00	-856 000,00	-744 592,62	-111 407,38	86,99

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa

	TP2015 euro	TA2016 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2016 euro	JÄLJELLÄ	TOT%
Käyttöomaisuus							
Aineettomat hyödykkeet							
340 Muut pitkävaikutt.menot							
Tulot	0,00	65 000,00	0,00	65 000,00	29 481,22	35 518,78	45,36
Menot	-102 768,00	-110 000,00	-120 000,00	-230 000,00	-191 125,25	-38 874,75	83,10
Netto	-102 768,00	-45 000,00	-120 000,00	-165 000,00	-161 644,03	-3 355,97	97,97
Irtainomaisuus							
350 Koneet ja kalusto/tekj							
Tulot	0,00		0,00	0,00	35 987,10	-35 987,10	#JAKO/0!
Menot	-6 943,94	-145 000,00	0,00	-145 000,00	-177 572,57	32 572,57	122,46
Netto	-6 943,94	-145 000,00	0,00	-145 000,00	-141 585,47	-3 414,53	97,65
** Käyttöomaisuus yht.							
Tulot	0,00	65 000,00	0,00	65 000,00	65 468,32	-468,32	100,72
Menot	-109 711,94	-255 000,00	-120 000,00	-375 000,00	-368 697,82	-6 302,18	98,32
Netto	-109 711,94	-190 000,00	-120 000,00	-310 000,00	-303 229,50	-6 770,50	97,82
** Tekninen palvelukeskus							
Tulot	336 884,04	555 000,00	-29 463,00	525 537,00	515 468,32	10 068,68	98,08
Menot	-1 750 659,33	-3 220 000,00	-714 339,00	-3 934 339,00	-3 460 718,35	-473 620,65	87,96
Netto	-1 413 775,29	-2 665 000,00	-743 802,00	-3 408 802,00	-2 945 250,03	-463 551,97	86,40
** TEKNINEN LTK							
Tulot	336 884,04	555 000,00	-29 463,00	525 537,00	515 468,32	10 068,68	98,08
Menot	-1 750 659,33	-3 220 000,00	-714 339,00	-3 934 339,00	-3 460 718,35	-473 620,65	87,96
Netto	-1 413 775,29	-2 665 000,00	-743 802,00	-3 408 802,00	-2 945 250,03	-463 551,97	86,40
** RAPORTTI YHT.							
Tulot	363 792,04	605 000,00	-29 463,00	575 537,00	540 315,30	35 221,70	93,88
Menot	-1 884 332,77	-3 636 000,00	-1 047 260,00	-4 683 260,00	-4 182 948,91	-500 311,09	89,32
Netto	-1 520 540,73	-3 031 000,00	-1 076 723,00	-4 107 723,00	-3 642 633,61	-465 089,39	88,68

INVESTOINTIOSA 2016

C931 Talonrakennus Ta. 2 242 802€ Tot. 1 897 428€

219 Uimahalli:

Ta. 2 100 000€ Tot. 1 930 616€ Liikuntapaikka-avustus 450 000€

222 Paloaseman peruskorjaus ja laajennus:

Ta. 29 463€ Tot. 31 628€ Tekla 19.5.2016
Suunnittelukustannuksia sekä vanhan osan purkaminen.

223 Paloaseman parakit:

Ta. 260 943€ Tot. 261 967€ Tekla 19.5.2016
Parakkien hankinta-, rakennuttamis- ja perustamiskustannuksia.

240 Muut hankkeet:

Ta. 302 396€ Tot. 123 216€

Karjalahden Kartano ulkomaalaus ja katokset

Ta. 40 000€ Tot. 0€
Siirto Martinmäen rau-investointiin.

Martinmäen ala-aste ja esikoulu rakennusautomaation uusiminen

Ta. 20 000€ Tot. 55 761€
Suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä selvisi mm. alakeskusten, toimilaitteiden ja lämmönvaihtimien uusimistarve, sekä kaapeloinnin puutteellisuus.

Martinmäen esikoulu ulkomaalaus

Ta. 15 000€ Tot. 14 990€

Kulttuuritalon salin lattia

Ta. 15 000€ Tot. 15 062€

Terveyskeskus, salaattihuone

Ta. 0€ Tot. 24 862€
Remontti venyi 2016 vuoden puolelle purkamisen yhteydessä esiin tulleiden vaurioiden ja lattian kuivatusten vuoksi.

Eläinlääkärin vastaanottotilat

Ta. 10 000€ Tot. 8 638€

C932 Kiinteät rakenteet ja laitteet

Ta. 856 000 € Tot. 744 593 €

302 Lujabetonin liittymä

Ta. 65 000 € Tot. 27 031€
Valitusten vuoksi hanke keskeytynyt. Kustannuksia syntynyt lähinnä suunnittelusta.

310 Katujen perusparannus

Ta. 30 000 € Tot. 30 150€
Itikan- ja virpinkujan päällystäminen/kuivatuksen parantaminen

316 Ståhlberginkadun peruskorjaus

Ta. 140 000 € Tot. 115 712€
Kevennytty peruskorjaus, sis. valaistuksen.

317 Torialueen rakentaminen

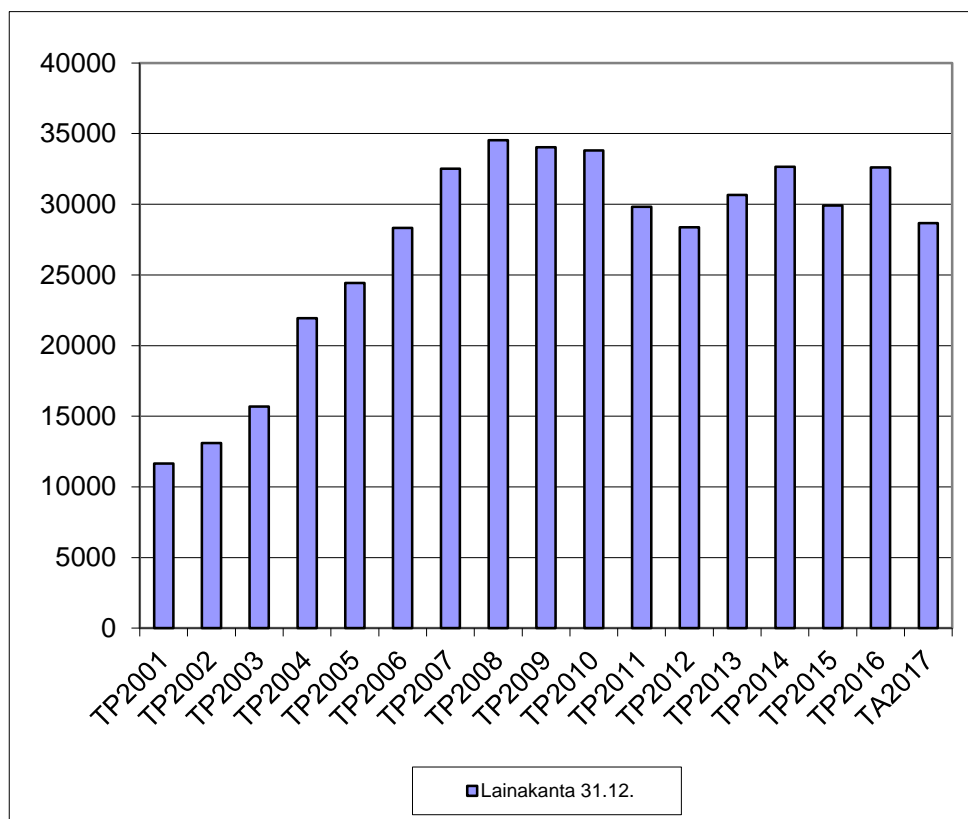
Ta. 476 000 € Tot. 456 925€
Kustannuksiin sisältyy muutos- ja lisätöitä mm. autonlämmityspaikoista (39 kpl), kuivatuksen parantamisesta, varausputkista ja graniittisista istutuskehikoista.

340 muut pitkävaikutteiset menot

Ta. 165 000 € Tot. 161 644€
Suurimpana menona Oksava-Siiponkosken yks.tien kevyenliikenteenväylä 120 000 € ja Hautaperän altaan rantojen kunnostus 50 000 €, josta kaupunginosuus 17 500 €.

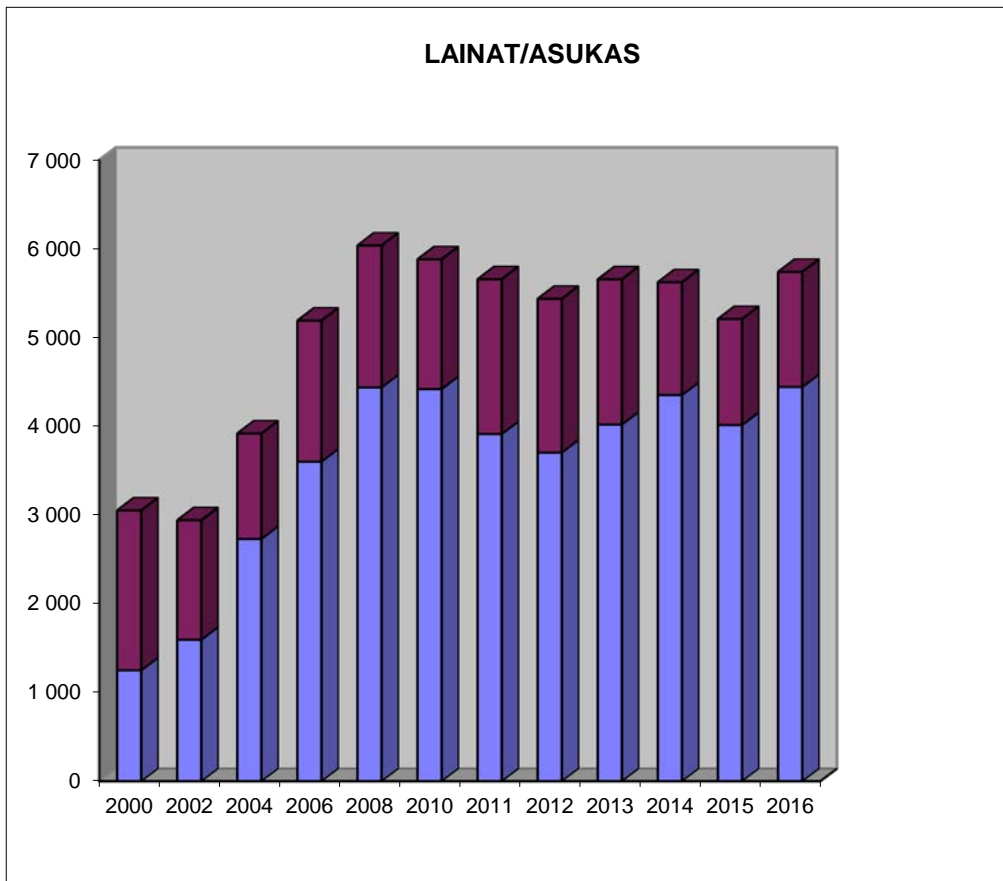
	RAHOITUSLASKELMA				
	TA2016	Ta-muutokset	Ta16 yhteensä	TP2016	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 353 003	-964 846	1 388 157	1 162 408	-225 749,14
Satunnaiset erät		-259 058	-259 058	-259 248	
Tulorahoituksen korjauserät			0	118 758	
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 353 003	-1 223 904	1 129 099	1 021 917	-107 181,91
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 031 000	-1 076 723	-4 107 723	-4 182 949	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0	479 481	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot			0	60 834	
Investointien rahavirta netto	-3 031 000	-1 076 723	-4 107 723	-3 642 634	465 089,39
Toiminnan ja investointien rahavirta	-677 997	-2 300 627	-2 978 624	-2 620 717	357 907,48
Rahoituksen rahavirta					
Sijoitetun vapaan opo:n rahastosijoitus				0	0,00
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset			0		
Antolainasaamisten vähennykset			0	7 323	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	2 780 000	5 780 000	5 780 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 950 000		-4 950 000	-5 163 888	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				91 890	
Kassalainojen muutos				2 000 000	
Lainakannan muutokset	-1 950 000	2 780 000	830 000	2 708 002	1 878 002,00
Toimeksiantojen varojen muutos				24 035	
Toimeksiantojen pääomien muutos				-15 328	
Vaihto-omaisuuden muutos				20 298	
Saamisten muutos				-838 684	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos				-42 550	
Rahoituksen rahavirta	-2 627 997	479 373	-2 148 624	-757 620	1 391 004,29

LAINAKANTA 31.12.	1000 euroa
TP2001	11646
TP2002	13103
TP2003	15678
TP2004	21944
TP2005	24439
TP2006	28317
TP2007	32518
TP2008	34537
TP2009	34031
TP2010	33807
TP2011	29812
TP2012	28372
TP2013	30653
TP2014	32648
TP2015	29907
TP2016	32615
TA2017	28671



TALOUSARVIOLAINAT

	euroa/asukas	
2000	1 264	1 797 (konserni)
2002	1 608	1 343
2004	2 741	1 185
2006	3 610	1 585
2008	4 444	1 595
2010	4 426	1 458
2011	3 920	1 740
2012	3 712	1 728
2013	4 027	1 632
2014	4 358	1 268
2015	4 021	1 192
2016	4 449	1294



TOTEUTUMAYHTEENVETO 1000 euroa

	Määrärahat					Tuloarvot				
	Sitovuus valtuustoon bruttona					Sitovuus valtuustoon bruttona				
	Ta2016	Muutokset	Yhteensä	Tot2016	Poikkeama	Ta2016	Muutokset	Yhteensä	Tot2016	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
VAALIT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TARKASTUSTOIMI	-22	0	-22	-11	11	0	0	0	0	0
KAUPUNGINHALLITUS	-30 232	-1 111	-31 343	-31 314	29	336	342	678	575	-103
SIVISTYSLAUTAKUNTA	-18 355	-371	-18 726	-18 667	60	3 534	0	3 534	3 569	35
TEKNINEN LAUTAKUNTA	-5 832	-30	-5 862	-5 911	-50	5 365	0	5 365	5 480	115
Käyttötalous yhteensä	-54 441	-1 512	-55 953	-55 903	50	9 235	342	9 577	9 623	46
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						23 300	100	23 400	23 136	-264
Valtionosuudet						23 530	255	23 785	23 805	20
Korkotulot						14		14	5	-9
Muut rahoitustulot						1 394	-200	1 194	1 058	-135
Korkomenot	-495	50	-445	-395	50					
Muut rahoitusmenot	-184		-184	-167	16					
Satunnaiset erät		-259	-259	-259	0			0	0	0
Tulorahoituksen korj.erät					0			0	119	119
INVESTOINTIOSA										
KAUPUNGINHALLITUS										
Maa- ja vesialueet	-50		-50	-20	30	50		50	25	-25
Käyttöom.arvopaperit	-300	-333	-633	-633	0					0
SIVISTYSLAUTAKUNTA										
Irtainomaisuus	-66	0	-66	-69	-3			0		0
TEKNINEN LAUTAKUNTA										
Talonrakennus										
Uimahalli, uudisrakennus	-2 100	0	-2 100	-1 931	169	450	0	450	450	0
Paloaseman peruskorj/laaj	0	-29	-29	-32	-2	0		0		0
Paloaseman parakit		-261	-261	-262	-1					
Muut hankkeet	-270	-32	-302	-123	179			0		0
Kiinteät rakenteet ja laitteet										
Lujabetonin liittymä/KT28	-105		-105	-27	78	40		40		-40
Katujen rakentaminen	-80	0	-80	-30	50			0		0
Katujen päällystäminen	-10		-10	-12	-2			0		0
Torialueen rakentaminen		-426	-426	-457	-31			0		0
Hiljalankatu	-60	45	-15	-15	0			0		0
Ståhlberginkatu	-220	80	-140	-116	24					
Muut hankkeet	-120	0	-120	-88	32			0		0
Muut pitkävaikutteiset menot	-110	-120	-230	-191	39	65		65	29	-36
Irtainomaisuus	-145		-145	-178	-33			0	36	36
Investoinnit yhteensä	-3 636	-1 077	-4 713	-4 183	530	605	0	605	540	-65
RAHOITUSOSA										
Svop-rahaston muutos					0					
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaam. lisäys		0	0	0	0					
Antolainasaam. vähenn.							0	0	7	7
Lainakannan muutokset								0		0
Pitkäaik.lainojen lisäys						3 000	2 780	5 780	5 780	0
Pitkäaik.lainojen vähenn.	-4 950	0	-4 950	-5 164	-214					
Lyhytaik.lainojen muutos			0		0				92	92
Kassalainojen muutos					0				2 000	2 000
Vaikutus maksuvalmiuteen		-479	-479	758	1 237	2 628		2 628	-852	-3 480
YHTEENSÄ	-63 705	-3 277	-66 983	-65 313	1 669	63 705	3 277	66 983	65 313	-1 670

Muutokset vuodelta 2015 vuodelle 2016

Lemminkäinen Oy:ltä vuonna 2014 saatu korvaus, 256.058,27 euroa, asfalttikartellin oikeudenkäynnistä on kirjattu vuoden 2014 tilinpäätöksessä satunnaisiin tuottoihin. Helsingin Hovioikeus antoi lokakuussa tuomion, joka velvoitti Haapajärven kaupungin palauttamaan Lemminkäiseltä saadut korvaukset korkoineen (259.248,33 euroa). Kaupunki palautti rahat joulukuun alussa ja ne kirjattiin satunnaisiin kuluihin. Kaupunginhallitus päätti hakea valituslupaa Korkeimmalta Hallinto-oikeudelta ja valitti Hovioikeuden päätöksestä.

Taseessa on pysyvien vastaavien sijoituksissa kohdassa muut osuudet Jokilaaksojen Rahasto I Ky:n osuus 151.369,13 euroa. Tämä rahasto on suljettu ja on todennäköistä, että koko sijoitettua osuutta ei saada takaisin. Rahaston tilanne jatkuu edelleen epävarmana.

Konsernissa on alijäämää vuoden 2016 tilinpäätöksessä seuraavilla kuntayhtymillä ja tytäryhtiöillä joissa Haapajärven kaupungilla on osakkeita tai osuuksia:

- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Haapajärven osuus 1,65 % koko alijäämästä on 198.019,47 euroa ja poistoerolla ja vapaaehtoisilla varauksilla vähennetystä alijäämästä 14.163,47 euroa
- Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven osuus 100 % koko alijäämästä on 343.990,36 euroa
- Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven osuus 100 % koko alijäämästä on 253.472,37 euroa

Alijäämien kattamiseen varaudutaan vuoden 2018 talousarviossa ja seuraavien vuosien suunnitelmissa.

PyhäNet Oy on mukana konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhteisönä vuonna 2016 ensimmäistä kertaa.

TULOSLASKELMA	TP2016 euro	TP2015 euro
Toimintatuotot	5 221 680,45	5 133 207,95
Myyntituotot	2 061 670,04	2 049 568,08
Maksutuotot	654 664,85	317 061,73
Tuet ja avustukset	348 162,99	334 943,69
Muut toimintatuotot	2 157 182,57	2 431 634,45
Toimintakulut	-51 500 982,61	-49 803 840,66
Henkilöstömenot	-14 603 748,82	-12 724 375,62
Palvelujen ostot	-32 862 951,75	-34 098 511,88
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 552 949,16	-2 280 789,99
Avustukset	-616 589,57	-63 986,81
Muut toimintakulut	-864 743,31	-636 176,36
TOIMINTAKATE	-46 279 302,16	-44 670 632,71
Verotulot	23 135 847,73	23 250 543,57
Valtionosuudet	23 805 096,00	23 465 363,00
Rahoitustuotot ja -kulut	500 766,29	1 167 136,20
Korkotuotot	4 724,09	8 160,04
Muut rahoitustuotot	1 058 184,48	1 767 401,66
Korkokulut	-394 708,31	-437 484,11
Muut rahoituskulut	-167 433,97	-170 941,39
VUOSIKATE	1 162 407,86	3 212 410,06
Poistot käyttöön.	-1 732 423,14	-1 624 911,47
Pysyvien vastaav. arvonalenn.	0,00	0,00
Poistot/arvonalentumiset	-1 732 423,14	-1 624 911,47
Satunnaiset erät	-259 248,33	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	-259 248,33	
TILIKAUDEN TULOS	-829 263,61	1 587 498,59
Poistoeron lisäys -/väh. +	85 466,04	85 466,04
Varausten lisäys -/väh. +		
Rahastojen lisäys -/väh. +		
Tilikauden yli-/alijäämä	-743 797,57	1 672 964,63

Tunnusluvut:	2016	2015
Toimintatuotot/toimintakulut %	10,14	10,31
Vuosikate/poistot %	67,10	197,70
Vuosikate €/as.	158,56	431,89
Asukasmäärä	7331	7438

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas = $\text{vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

RAHOITUSLASKELMA

	TP2016	TP2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 162 408	3 212 410
Satunnaiset erät	-259 248	0
Tulorahoituksen korjauserät	118 758	-3 694
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 021 917	3 208 716
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 182 949	-1 884 333
Rahoitusosuudet investointimenoihin	479 481	336 884
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	60 834	26 908
Investointien rahavirta netto	-3 642 634	-1 520 541
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 620 717	1 688 175
Rahoituksen rahavirta		
Svp -rahaston lisäykset - /väh. +	0	0
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	7 323	7 323
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 780 000	4 004 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 163 888	-5 131 548
Lyhytaikaisten lainojen muutos	91 890	-112 753
Kassalainojen muutos	2 000 000	-1 500 000
Lainakannan muutokset	2 708 002	-2 740 301
Toimeksiantojen varojen muutos	24 035	30 024
Toimeksiantojen pääomien muutos	-15 328	-16 078
Vaihto-omaisuuden muutos	20 298	-1 087
Saamisten muutos	-838 684	82 071
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	-42 550	722 997
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Rahoituksen rahavirta	1 863 097	-1 915 051
Rahavarojen muutos	-757 620	-226 875

Rahavarojen muutos	757 620	226 875
	13 912	14 670
Rahavarat 31.12.	978,49	598,20
	14 670	14 897
Rahavarat 1.1.	598,20	473,63

Tunnusluvut :	2016	2015
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v:lta, €	-4 364 110	2 019 336
Investointien tulorahoitus %	31,4	207,6
Lainanhoitokate	0,3	0,7
Kassan riittävyys, pv	77	93
Asukasmäärä	7 331	7438

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä € = Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä

Investointien tulorahoitus % = $100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

TASE	31.12.2016	31.12.2015
	euro	euro
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	5 158,44	7 034,24
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	339 512,74	248 608,88
* AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	344 671,18	255 643,12
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	4 453 224,98	4 458 344,49
RAKENNUKSET	20 277 061,58	21 000 866,61
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 195 520,34	6 553 252,63
KONEET JA KALUSTO	364 068,91	267 866,06
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	53 585,93	53 585,93
ENNAKKOMAKS. JA KESKENER. HANK	3 051 284,04	664 026,30
* AINEELLISET HYÖDYKKEET	34 394 745,78	32 997 942,02
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	9 049 743,55	8 744 122,46
MUUT LAINASAAMISET	235 773,57	243 096,65
SIJOITETUN VAPAAN OPO:N RAHASTO	926 400,00	926 400,00
* SIJOITUKSET	10 211 917,12	9 913 619,11
** PYSYVÄT VASTAAVAT	44 951 334,08	43 167 204,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	7 452,61	18 466,48
LAHJOITUSRAHAST. ERIT.KATTEET	34 863,88	47 885,18
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
** TOIMEKSIANTOJEN VARAT	42 316,49	66 351,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	75 829,88	96 127,71
KESKENERÄISET TUOTTEET	0,00	0,00
VALMIIT TUOTTEET	0,00	0,00
ENNAKKOMAKSUT	0,00	0,00
* VAIHTO-OMAISUUS	75 829,88	96 127,71
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	147 052,00	147 052,00
MUUT SAAMISET	0,00	0,00
SIIRTOSAAMISET	0,00	0,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET	147 052,00	147 052,00

LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	679 616,00	484 634,79
LAINASAAMISET	173 600,00	65 800,00
MUUT SAAMISET	902 424,34	390 303,15
SIIRTOSAAMISET	31 562,59	7 781,34
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 787 202,93	948 519,28
* SAAMISET	1 934 254,93	1 095 571,28
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	0,00	0,00
SIJOITUKSET RAHAMARKK. INSTR.	0,00	0,00
MUUT ARVOPAPERIT	13 364 829,36	14 582 019,73
* RAHOITUSARVOPAPERIT	13 364 829,36	14 582 019,73
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
* RAHAT JA PANKKISAAMISET	548 149,13	88 578,47
** VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 923 063,30	15 862 297,19
VASTAAVAA	60 916 713,87	59 095 853,10
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
* PERUSPÄÄOMA	-21 432 825,62	-21 432 825,62
* ARVONKOROTUSRAHASTO	-1 125 225,68	-1 125 225,68
* MUUT OMAT RAHASTOT	-100 910,09	-100 910,09
* ED. TILIKAUSIEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	1 944,69	1 674 909,32
* TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	743 797,57	-1 672 964,63
** OMA PÄÄOMA	-21 913 219,13	-22 657 016,70
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	-2 291 220,21	-2 376 686,25
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
** POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUK.	-2 291 220,21	-2 376 686,25
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
** PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	0,00	-2 380,07
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	-216 968,75	-229 916,18
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	0,00
** TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-216 968,75	-232 296,25

VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOKSILTA	-21 451 398,00	-20 835 286,00
MUUT VELAT	0,00	-1 340,00
* PITKÄAIKAINEN	-21 451 398,00	-20 836 626,00
LYHYTAIKAINEN LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOKSILTA	-5 163 888,00	-9 071 998,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	-6 000 000,00	0,00
SAADUT ENNAKOT	-133 586,19	-89 074,45
OSTOVELAT	-2 086 508,25	-2 424 999,85
MUUT VELAT	-502 535,99	-412 933,39
SIIRTOVELAT	-1 157 389,35	-994 222,21
* LYHYTAIKAINEN	-15 043 907,78	-12 993 227,90
** VIERAS PÄÄOMA	-36 495 305,78	-33 829 853,90
VASTATTAVAA	-60 916 713,87	-59 095 853,10

Taseen tunnusluvut:

	2016	2015
Omavaraisuusaste %	39,8	42,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	69,7	65,2
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	-746	-2
Kertynyt yli-/alijäämä €/as.	-101,7	-0,3
Lainat €/as.	4 449	4 021
Lainakanta 31.12. 1000 €	32 615	29 907
Lainasaamiset 31.12. 1000 €	236	243
Asukasmäärä	7331	7438

Omavaraisuusaste % = $100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as. = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / asukasmäärä

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/as. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) / asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	TP 2016		TP 2015		MENOT	TP 2016		TP 2015	
	milj.eur	%	milj.eur	%		milj.eur	%	milj.eur	%
Varsinainen toiminta					Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	5,222	8,5	5,133	8,8	Toimintakulut	51,501	83,7	49,804	84,4
Verotulot	23,136	37,6	23,251	40,1	- Valm.omaan käyttöön				
Valtionosuudet	23,805	38,6	23,465	40,5	Korkokulut	0,395	0,6	0,437	0,7
Korkotuotot	0,005	0,0	0,008	0,0	Muut rahoituskulut	0,167	0,3	0,171	0,3
Muut rahoitustuotot	1,058	1,7	1,767	3,0	Satunnaiset kulut	0,259	0,4		
Satunnaiset tuotot	0,000	0,0	0,000	0,0	Tulorah.korj.erät				
Tulorah.korj.erät					"+/- Pakoll.var.muutos				
- Käyttöom.myyntivoitot	-0,050	-0,1	0,006	0,0	- Käyttöom.myyntitappiot	-0,169	-0,3	0,003	0,0
Investoinnit					Investoinnit				
Rahoitusos.inv.menoihin	0,479	0,8	0,337	0,6	Käyttöom.investoinnit	4,183	6,8	1,884	3,2
Käyttöom.myyntitulot	0,061	0,1	0,027	0,0	Rahoitustoiminta				
Rahoitustoiminta					Svop -rahasto vähennykset				
Svop -rahasto vähennykset					Antolainasaam.lisäykset				
Antolainojen väh.	0,007	0,0	0,007	0,0	Pitkäaik.lainojen väh.	5,164	8,4	5,132	8,7
Pitkäaik.lainojen lisäys	5,780	9,4	4,004	6,9	Lyhytaik.lainojen väh.	0,000	0,0	0,113	0,2
Lyhytaik.lain.lisäys	0,092	0,1	0,000	0,0	Kassalainojen muutos	0,000	0,0	1,500	2,5
Kassalainojen muutos	2,000	3,2	0,000	0,0	Oman pääoman väh.				
Oman pääoman lisäykset									
Kokonaistulot yhteensä	61,595	100,0	58,006	100,0	Kokonaismenot yhteensä	61,500	100,0	59,044	100,0

Kokonaistulojen/ menojen erotus **0,09** **-1,04**

Rahoituslaskelmasta:

Muut maksuvalmiuden muutokset 0,85 -0,82

Kassavarajen muutos -0,76 -0,23

0,09 **-1,04**

Konsernin tuloslaskelma

	v.2016	v.2015
Toimintatuotot	40 616 353	44 549 174
Toimintakulut	-87 803 344	-86 666 682
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	19 002	14 720
Toimintakate	-47 167 989	-42 102 788
Verotulot	23 037 359	23 150 589
Valtionosuudet	27 083 210	23 465 363
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	15 425	26 064
Muut rahoitustuotot	1 263 561	2 104 051
Korkokulut	-516 316	-606 725
Muut rahoituskulut	-186 487	-166 406
Vuosikate	3 528 763	5 870 148
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn.mukaiset poistot	-3 602 799	-3 523 880
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	-259 248	0
Tilikauden tulos	-333 284	2 346 268
Tilinpäätössiirot	-2 151	167 319
Tilikauden verot	-89 168	-138 152
Laskennalliset verot	19 163	-99
Vähemmistöosuudet	-52 803	-167 313
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-458 243	2 208 023

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2016	2015
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,3	51,4
Vuosikate/Poistot, %	97,9	166,6
Vuosikate, €/as.	481	789
Asukasmäärä	7331	7438

Konsernin rahoituslaskelma

	2 016	2015
Toiminnan rahavirata		
Vuosikate+/-	3 528 763	5 867 534
Satunnaiset erät	-259 248	0
Tilikauden verot	-89 169	-138 153
Tulorahoituksen korjaukset	248 567	-58 460
	3 428 913	5 670 921
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-6 104 571	-3 232 023
Rahoitusosuudet+	489 472	416 688
Pysyv.vast.luovutus+	85 706	62 505
Toiminnan ja invest.rahavirta yht.	-2 100 480	2 918 091
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutos		
Lisäykset - /Vähennykset+	67 260	50 515
Lainakannan muutos	3 417 846	-3 409 722
Pa lainojen vähennys-	-5 612 066	-5 754 417
Pa lainojen lisäys+	7 058 960	4 042 650
Ly lainojen muutos	1 970 952	-1 697 955
Oman pääoman muutokset		
Sijoitetun vapaan oman po:n lisäys	0	-149 889
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 280	14 837
Sijoitusten lisäys-Väh.+	-428 493	-712 561
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 023	96 303
Saamisten muutokset	-1 538 517	1 068 428
Korottomien velkojen muutokset	-121 927	689 629
Rahoituksen rahavirta yht.	1 392 426	-2 352 460
Rahavarojen muutos	-708 054	565 631
Rahavarojen muutos	-708 054	565 631
Rahat 31.12.	20 006 505	20 714 558
Rahat 1.1.	-20 714 559	-20 148 927

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

	2016	2015
Toiminnan ja invest.rahavirta ja sen kertymä, €	-691 061	5 899 014
Investointien tulorahoitus, %	62,8	208,5
Lainanhoitokate	0,7	1,0
Kassan riittävyys, pv	73	78
Asukasmäärä	7331	7438

Konsernitase

	v.2016	v.2015	Ero
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Aineettomat oikeudet	592 983	512 815	80 168
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	592 983	512 815	80 168
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	4 959 762	4 959 972	-210
Rakennukset	36 778 889	36 966 959	-188 070
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 297 210	6 666 185	-368 975
Koneet ja kalusto	2 853 287	2 957 931	-104 644
Muut aineelliset hyödykkeet	1 921 705	2 014 513	-92 808
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	3 403 728	1 061 359	2 342 369
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	56 214 581	54 626 919	1 587 662
Sijoitukset:			
Osakkuusyhtiöosuudet	1 831 755	1 817 778	13 977
Muut osakkeet ja osuudet	3 155 398	2 726 905	428 493
Jvk-lainasaamiset	15 635	0	15 635
Muut lainasaamiset	200 109	204 957	-4 848
Muut saamiset	178 066	178 066	0
Sijoitukset yhteensä	5 380 963	4 927 706	453 257
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Toimeksiantojen varat	201 892	220 563	-18 671
Toimeksiantojen varat yhteensä	201 892	220 563	-18 671
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	679 406	666 115	13 291
Vaihto-omaisuus yhteensä	679 406	666 115	13 291
SAAMISET			
Pitkäaikaiset saamiset	423 931	308 610	115 321
Lyhytaikaiset saamiset	6 065 578	4 500 458	1 565 120
Saamiset yhteensä	6 489 509	4 809 068	1 680 441
Rahoitusarvopaperit	14 889 342	16 074 433	-1 185 091
Rahat ja pankkisaamiset	5 117 162	4 640 125	477 037
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 565 838	86 477 744	3 088 094

	v.2016	v.2015	Ero
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	21 432 826	21 432 826	0
Arvonkorotusrahasto	1 503 584	1 503 584	0
Muut omat rahastot	2 899 386	2 897 652	1 734
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	5 215 406	3 592 382	1 623 024
Tilikauden yli-/alijäämä	-458 243	2 208 023	-2 666 266
Oma pääoma yhteensä	30 592 959	31 634 467	-1 041 508
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 453 674	2 115 868	337 806
POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET			
Poistoero	0	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Poistoero ja vapaaeht.varaukset yhteensä	0	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET			
Eläkevaraukset			
Muut pakolliset varaukset	554 979	414 638	140 341
Pakolliset varaukset yhteensä	554 979	414 638	140 341
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Toimeksiantojen pääomat	382 252	392 241	-9 989
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	29 373 809	28 717 747	656 062
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 611 015	2 649 565	961 450
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 724 553	10 060 008	2 664 545
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 872 597	10 493 210	-620 613
Vieras pääoma yhteensä	55 581 974	51 920 530	3 661 444
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 565 838	86 477 744	3 088 094

Konsernitaseen tunnusluvut:

	2016	2015
Omavaraisuusaste %	37,0	39,1
Suhteellinen velkaantuneisuus %	60,9	56,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	4 757	2 434
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as.	649	327
Konsernin lainat €/as.	5 743	5 213
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	42 098	38 778
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	216	205
Kaupungin asukasmäärä	7331	7438

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Jodannaissopimusten käsittely

Kaupunki on tehnyt johdannaisten yleissopimuksen Pohjolan, Nordean ja Kuntarahoituksen kanssa. Yleissopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Kuntarahoituksen kanssa on tehty ns. tasesuojaus 8 m€:n lainasalkulle ja se on voimassa vuoteen 2017. Kuntarahoituksen kanssa on tehty erillinen 10 vuoden korkosuojaus koronvaihtosopimuksella joka on voimassa vuoteen 2023. Kuntarahoituksen kanssa on tehty 5 m€:n nimellisarvosta kesäkuussa 2016 koronvaihtosopimus, jonka alkamishetki on 1.1.2019 ja päättyy 1.1.2029 eli sopimus on voimassa 10 vuotta ja se on kertalyhenteinen.

Haapajärven kaupungin LEI –tunnus on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksessa 1.2.2014. Haapajärven kaupungin ja Pohjola Pankin välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Pohjola Pankki sekä Haapajärven kaupungin ja Kuntarahoituksen välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Kuntarahoitus.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Haapajärven kaupungin konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöjen taseet rivi riviltä 100 %, sekä kaikki kuntayhtymät omistusprosentin mukaisessa suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Konserniyhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöiden keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöiden ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä olennaiset käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Omistuksen eliminointi

Haapajärven Keilahalli Oy:n tytäryhtiöosuuden hankintameno on arvon alentamisesta johtuen pienempi kuin yhtiön osakepääoma. Haapajärven Vesi Oy:n osakepääoman hankintahinta on alhaisempi kuin osakepääoma. Jokilaaksojen Koulutus Ky:n (JEDU) kuntayhtymäosuus on fuusioitumisesta johtuen pienempi kuin peruspääoma. Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymäosuudet ovat pienemmät kuin peruspääomat. Näistä syntyvä eliminointiero on lisätty konsernissa edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen, Asunto Oy Jukolan ja Keilahalli Oy:n sumupoistojen ja menojäämäpoistojen erotus on vähennetty rakennusten ja koneitten arvosta. Näiden poistojen vaikutus näkyy myös edellisten vuosien tuloksessa ja tilikauden tuloksessa. Eliminointi- ja sumupoistokirjauksista on tehty erilliset tositteet.

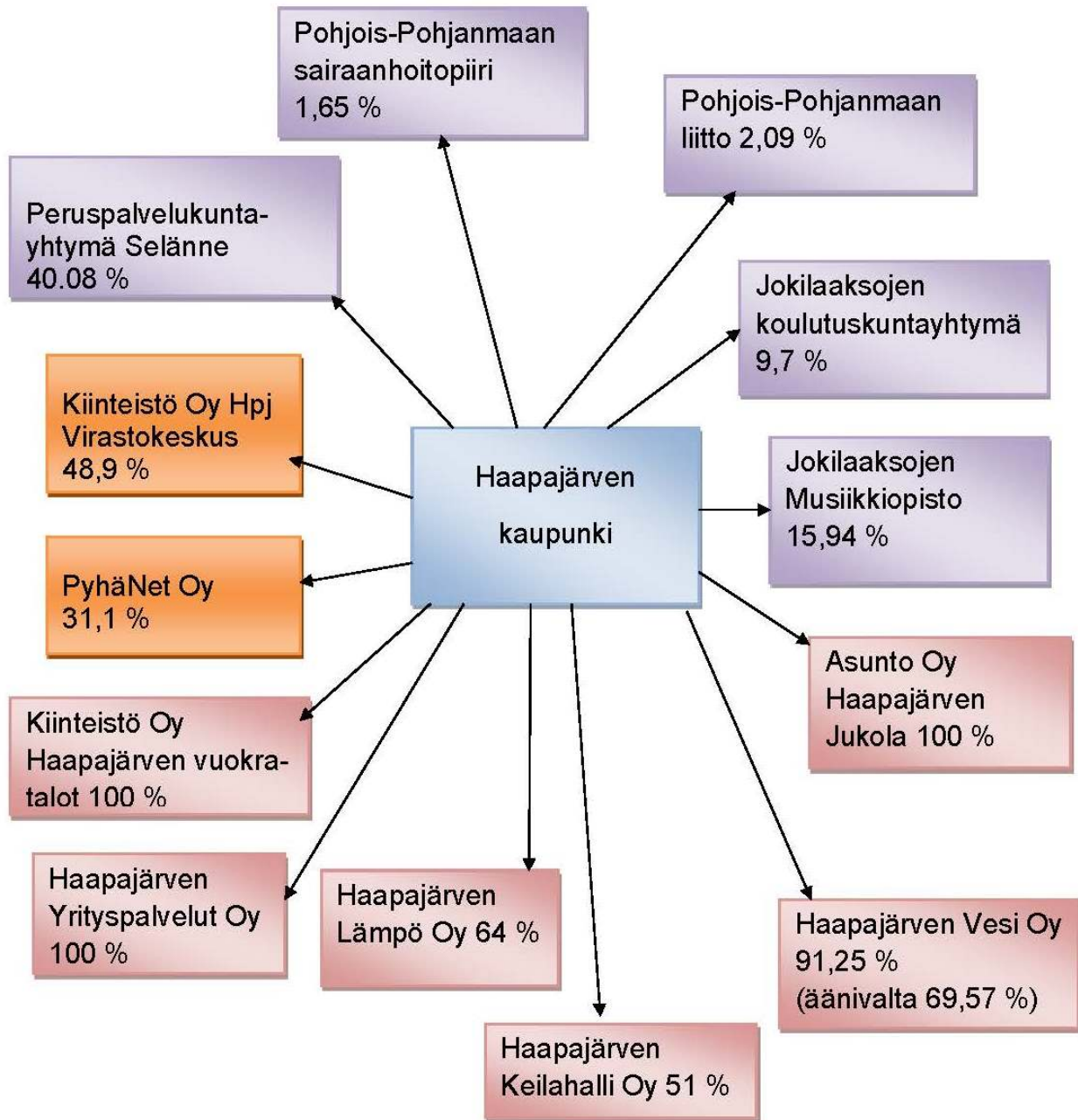
Osakkuusyhteisöt


Osakkuusyhtiön osakepääoma ja rahastot on merkitty konsernitaseeseen hankintamenona osakkuusyhtiöosuuksissa, jota on oikaistu muun oman pääoman erillä, joitten vaikutus omaan pääomaan on Kiinteistö Oy Haapajärven Virastokeskuksen osalta – 50.993,99 € ja PyhäNet Oy:n osalta 14.562,78 euroa eli kokonaisvaikutus on – 36.431,21 €


Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset


Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisiin veroihin ja tilikauden yli-/ alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Vaikutus tilikauden tulokseen on 170.750,49 € ja omaan pääomaan yhteensä 2.997.611,29 €

Haapajärven kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt



 Tytäryhteisö = yhdistely pariarvomenetelmän mukaan

 Kuntayhtymä = yhdistely suhteellisen omistuosuuden mukaan

 Osakkuusyhteisö = yhdistely pääomaosuusmenetelmän mukaan

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni	Konserni	Kaupunki	Kaupunki
	V.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Yleishallinto	728 964	476 128	507 585	256 771
Sosiaali- ja terveystoimi	29 127 306	29 309 539		
Opetus- ja kulttuuritoimi	3 251 591	3 091 260	2 488 384	2 272 418
Yhdyskuntapalvelut	7 499 287	8 412 580	2 225 712	2 604 019
Muut palvelut	9 205	10 727		
Yhteensä	40 616 353	41 300 234	5 221 680	5 133 208

Palvelujen ostot	v.2016	v.2015
Asiakaspalvelujen ostot	29 163 974,42	30 571 885,21
Muiden palvelujen ostot	4 989 943,62	4 501 350,46
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	34 153 918,04	35 073 235,67

Verotulojen erittely	v.2016	v.2015
Kunnan tulovero	19 865 020	20 054 938
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 381 598	1 353 257
Kiinteistövero	1 889 230	1 842 349
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	23 135 848	23 250 544

Valtionosuuksien erittely	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Kunnan peruspalvelujen valti- onos.			23 604 953	23 428 313
Siitä: Verotuloihin perustuva tasaus			6 655 736	6 504 964
Järjestelmämuutoksen tasaus				
Opetus- ja kultt.toimenrahoituslain mukainen rahoitus			200 143	37 050
Harkinnanvarainen valt.osuus				0
Yksikköhintarahoit. valt.os. JEDU	3 278 114	3 248 939		
Valtionosuudet yhteensä	3 278 114	3 248 939	23 805 096	23 465 363

POISTOSUUNNITELMA

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kaupungin tilinpäätöksessä:

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVÄT VASTAAVAT	Poisto aika	Poisto %	
Aineettomat hyödykkeet			
* Aineettomat oikeudet	5 v.	20 %	tasapoisto
* Tietokoneohjelmistot	5 v.	20 %	tasapoisto
* Muut pitkävaikutteiset menot	5 v.	20 %	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
* Asuinrakennukset	30 v.	3,5 %	tasapoisto
* Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v.	5 %	tasapoisto
* Muut rakennukset	20 v.	5 %	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
* Maa- ja vesirakenteet	15 v.	6,7 %	tasapoisto
* Johtoverkostot ja -laitteet	20 v.	5 %	tasapoisto
* Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	10 %	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
* Kuljetusvälineet (autot)	5 v.	20 %	tasapoisto
* Muut kuljetusvälineet	5 v.	20 %	tasapoisto
* Raskaat koneet ja pelastusautot	10 v.	10 %	tasapoisto
* Muut koneet ja kalustot	3 v.	33,3 %	tasapoisto

Poistosuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2012 § 80 ja se on voimassa

vuoden 2013 alusta investoinneista tehtäviin poistoihin. Sitä ennen tehtyihin investointeihin käytetään 3.10.2011 § 51 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa.

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on yli 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi käyttöönottotilikaudelle. Näistä pidetään kuitenkin erillistä irtaimistoluetteloa.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni v.2016	Konserni v.2015
Eläkevastuu 1.1.	0	0
Vähennys tilikaudella		
Lisäys		
Eläkevastuu 31.12.	0	0
Potilasvak.maksuvastuu 1.1.	414 638	443 592
Lisäys tilikaudella	140 342	0
Vähennys tilikaudella		-28 954
Potilasvak.maksuvastuu 31.12.	554 980	414 638
Pakolliset varaukset yht.	554 980	414 638

MUIHIN RAHOITUSTUOTTOIHIN SISÄLTYVÄT KÄYTTÖOMAISUUDEN
 MYYNTIVOITOT JA ARVONKOTOTUKSET

	v.2016	v.2015
Myyntivoitot		
	323	
Pohjola Varainhoito sijoitukset	201,01	399 658,93
	348	
Evli sijoitukset	655,84	478 974,60
	246	
Alfred Berg sijoitukset	142,01	720 137,27
	917	1 598
Yhteensä	998,86	770,80
Arvonalentumisten palautukset		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	23 520,35	2 802,49
Evli sijoitukset	13 152,82	17 575,73
Alfred Berg sijoitukset	18 868,55	22 010,74
Yhteensä	55 541,72	42 388,96

MUIHIN RAHOITUSKULUIHIN SISÄLTYVÄT KÄYTTÖOMAISUUDEN
 MYYNTITAPPIOT JA ARVONALENTUMISET

	v.2016	v.2015
Myyntitappiot		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	38 834,01	1 720,31
Evli sijoitukset	29 120,09	7 222,80
Alfred Berg sijoitukset	10 108,21	51 887,89
Yhteensä	78 062,31	60 831,00
Arvonalentumiset		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	7 427,29	23 520,35
Evli sijoitukset	14 054,06	13 152,82
Alfred Berg sijoitukset	2 944,69	18 868,55
Yhteensä	24 426,04	55 541,72

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot/-voitot

	Konserni v.2016	Konserni v.2015	Kunta v.2016	Kunta v.2015
Muut toimintatuotot/-kulut				
Kiinteistön myyntivoitto/-tappiot				
Myyntitappio / maa-alueet	-17 872	-2 683	-17 872	-2 683
			-150	
Myyntitappio/rakennukset	-150 967		967	
Myyntitappio/ pysyvät vastaavat				
Myyntivoitto/maa-alueet	5 163	5 337	14 094	5 337
Myyntivoitto/maa- ja vesirakenteet				
Myyntivoitto/koneet ja kalustot	35 987		35 987	
Myyntivoitto/pysyvät vastaavat		1 040		1 040
			-118	
Yhteensä	-127 689	3 694	758	3 694

Erittely poistoeron muutoksesta

Investointivarausten poistoero väh.	189 693	139 154	85 466	85 466
Investointivarausten poistoero lis.		-5 929		
Suunitelmapoistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus				
Yhteensä	189 693	133 225	85 466	85 466

Käyttöomaisuuden muutokset v. 2016													
Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet								Käyttöomais.	Käyttöomais.	
	Tietok.ohj.	Muut pitkäv.m	Yhteensä	Maa- ja vesial.	Rakennukset	Kiint.rakjalait	Koneet/kalusto	Muut ain.h.	Kesk.er.hank.	Yhteensä	Yht. v. 2016	Yht. v. 2015	
Poist.hank.meno 01.01.	7 034	248 609	255 643	4 458 344	21 000 867	6 553 253	267 866	53 586	664 026	32 997 942	33 253 585	33 345 302	
Lisäykset tilik.		212 953	212 953	20 000	337 585	193 169	246 882		4 205 930	5 003 566	5 216 519	4 276 020	
Rahoitusos.tilik.			0						-479 481	-479 481	-479 481	-270 000	
Vähenn.tilik.				-25 120	-154 472				-1 339 191	-1 518 783	-1 518 783	-2 472 825	
Siirrot erien välillä			0							0	0	0	
Tilikauden poisto	-1 876	-122 049	-123 925		-906 917	-550 901	-150 679			-1 608 498	-1 732 423	-1 624 911	
Liittymismaksut										0	0	0	
Arvonkorotukset											0	0	
Poist.hank.meno 31.12.	5 158	339 513	344 671	4 453 225	20 277 062	6 195 520	364 069	53 586	3 051 284	34 394 746	34 739 417	33 253 586	
Maa- ja vesialueet erittely v. 2016									Konserni v.2016	Konserni v.2015	Kunta v.2016	Kunta v.2015	
Maa- ja vesialueet													
Kiinteistöjen liittymismaksut									381 643	272 420	135 000	135 000	
Muut maa- ja vesialueet									4 578 119	4 687 552	4 318 225	4 323 344	
Maa- ja vesialueet yhteensä									4 959 762	4 959 972	4 453 225	4 458 344	
Pysyvien vastaavien sijoitukset v. 2016													
	Osakkeet ja osuudet				Laina- ja muut saamis								
	Osakkeet	Osakkeet	Kunta-	Muut		Lainasaam.	Lainasaam.	Sijoitetun			Sijoitukset	Sijoitukset	
	tytäryht.	omistusyht.	yhtymä	osakkeet		konserni-	muut	omanpo.n			yht.	yht.	
	yht.	yht.	osuudet	ja osuudet	Yhteensä	yhteisöt		rahastos.	Yhteensä		v.2016	v.2015	
Poistam.hank.hinta 01.01.	3 068 289	1 242 739	3 890 669	542 425	8 744 122	76 120	166 976	926 400	1 169 497		9 913 619	9 929 902	
Lisäykset	300 000	5 621			305 621				0		305 621	0	
Vähennykset					0	-7 323			-7 323		-7 323	-16 283	
Hankintameno 31.12.	3 368 289	1 248 361	3 890 669	542 425	9 049 744	68 797	166 976	926 400	1 162 174		10 211 917	9 913 619	
Arvonlenn.tilikaudella													
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 368 289	1 248 361	3 890 669	542 425	9 049 744	68 797	166 976	926 400	1 162 174		10 211 917	9 913 619	

Arvonkorotukset

Maa- ja vesialueet

Arvo 1.1.

Arvonkorotukset

Arvonkorotuksen purku

Arvo 31.12.

Arvonkorotukset Yhteensä

	Konserni v.2016	v.2015	Kunta v.2016	v.2015
Arvo 1.1.	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68
Arvonkorotukset				
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12.	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68
Arvonkorotukset Yhteensä	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin maa-alueiden todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotukset on tehty kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

Haapajärven kaupungin tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt v.2016

	Kotipaikka	Kunnan omistusos. %	Konsernin omistusos. %	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik.voistosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiint Oy Hpj Vuokralatot Oy	Haapajärvi	100	100	1389	6681	-48
Hpj Yrityspalvelut Oy	Haapajärvi	100	100	1887	1076	-83
As Oy Hpj Jukola	Haapajärvi	100	100	394	256	0
Haapajärven Vesi Oy**	Haapajärvi	91,25	91,25	2840	836	111
Hpj Lämpö Oy	Haapajärvi	64	64	3339	1933	126
Hpj Keilahalli Oy	Haapajärvi	51	51	25	2	0
**äänivalta 69,57 %						
Kuntayhtymät						
Ppky Selänne	Haapajärvi	40,08	40,08	8	3870	0
Jokilaaksojen koulutus ky	Nivala	9,7	9,7	3844	656	149
Pohj.-Pohj.Sairaanhoitop.ky	Oulu	1,65	1,65	2578	3572	89
Jokilaaksojen Musiikkiop.	Nivala	15,94	15,94	4	26	0
Pohj.-Pohj.Liitto ky	Oulu	2,09	2,09	23	25	2
Osakkuusyhteisöt						
PyhäNet Oy	Pyhäjärvi	31,1	31,3	20	1854	5
Kiint Oy Hpj Virastokeskus	Haapajärvi	48,9	48,9	1195	43	4

Haapajärven kaupungin muut osakkeet ja osuudet v.2016

	v.2016	v.2015
Muut osakkeet		
Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy	1 681,88	1 681,88
Jokilaaksojen Jäähalli Oy	8 409,40	8 409,40
Vesikolmio	285 000,00	285 000,00
As.Oy Reissinpelto	10 123,57	10 123,57
Jokilaaksojen Jäte Oy	67 443,36	67 443,36
Joki ICT Oy	10 760,00	10 760,00
Kuntein Palvelukeskus KPK ICT Oy	7 638,00	7 638,00
Muut osakkeet yhteensä	391 056,21	391 056,21
Muut osuudet		
Jokilaakson Rahasto I ky	151 369,13	151 369,13

Saamisten erittely

	v.2016		v.2015	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	147 052	23 411	147 052	14 120
Lainasaamiset	39 505		39 505	
Yhteensä	186 557	23 411	186 557	14 120
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		240 139		165 362
Muut saamiset				23 902
Yhteensä		240 139		189 264
Saamiset osakkuus sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Lainasaamiset	29 292		36 615	
Muut saamiset				
Yhteensä	29 292		36 615	
Saamiset yhteensä	215 849	263 550	223 172	203 384

Svop -rahasto

v.2016	v.2015
926 400	926 400

	Konserni		Kunta	
	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Siirtosaamiin sisält.oleelliset erät				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Tasausrahastol.	56 072	48 388	2 201	5 280
Työterv.huollon korv.	108 689	107 373	77 553	77 714
EU-tuet ja avustukset	490 133	31 530	450 000	0
Verosaamiset	62 021			
Ennakkomaksut				
Valtionosuussaamiset	136 089	37 636	136 089	37 636
Muut siirtosaamiset	729 801	543 309	133 222	173 550
Yhteensä lyhytaikaiset siirtosaamiset	1 582 805	768 236	799 065	294 180
Siirtosaamiset yhteensä	1 582 805	768 236	799 065	294 180

	Konserni		Kunta	
	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Siirtovelkoihin sisält. olennaiset erät				
Lyhytaikaiset:				
Lomapalkkojen ja henkil.men. jaksotus	3 902 794	3 783 180	962 868	836 755
Korkojaksotus	56 425	44 673	32 546	43 770
Vakuutusmaksujaksotus		6 684		
Potilasvakuutusvelka	70 918	70 039		
Palkkajaksotukset	206 510	180 237	107 376	89 473
Eläkemaksuennakkovelka		64 966		
Tasausrahastovelka	53 871	43 109		
Tuloennakot	278 178	129 118	133 586	89 074
Muut siirtovelat	319 459	638 048	54 600	24 224
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 888 155	4 960 054	1 290 976	1 083 296
Siirtovelat yhteensä	4 888 155	4 960 054	1 290 976	1 083 296

	v.2016		v.2015	
	Rahoitusarvopaperit			
Pohjola Varainhoito Oy				
Jälleenhankintahinta	5 220 430,36	5 733 943,49		
Kirjanpitoarvo	4 924 506,04	5 371 065,31		
Erotus	295 924,32	362 878,18		
Evli				
Jälleenhankintahina	3 884 517,00	4 116 698,79		
Kirjanpitoarvo	3 786 250,11	3 828 838,76		
Erotus	98 266,89	287 860,03		
Alfred Berg				
Jälleenhankintahinta	5 014 751,00	5 727 126,18		
Kirjanpitoarvo	4 654 073,21	5 382 115,66		
Erotus	360 677,79	345 010,52		
Rahoitusarvopaperit yhteensä				
Jälleenhankintahinta	14 119 698,36	15 577 768,46		
Kirjanpitoarvo	13 364 829,36	14 582 019,73		
Erotus	754 869,00	995 748,73		

	Konserni 2016	Konserni 2015	Kunta 2016	Kunta 2 015
Oman pääoman erittely				
Peruspääoma 1.1.	21 432 826	21 432 826	21 432 826	21 432 826
Fuusiosta johtuva muutos Omistusos.johtuva muutos Peruspääoma 31.12.	21 432 826	21 432 826	21 432 826	21 432 826
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 503 584	1 503 584	1 125 226	1 125 226
Fuusiosta johtuva muutos Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 503 584	1 503 584	1 125 226	1 125 226
Muut omat rahastot 1.1.	2 897 234	2 895 617	100 910	100 910
Fuusiosta johtuva muutos Siirrot rahastoon siirrot rahastosta	16 794 -14 643	11 395 -9 360		
Muut omat rahastot 31.12.	2 899 385	2 897 652	100 910	100 910
Edell.tilik.yli-/alijäämä 1.1.	5 215 407	378 457	-1 944	-1 674 909
Omista osakk.maksettu määrä Siirrot rahastoon Edell.tilik.yli-/alijäämä 31.12.	5 215 407	-152 355 3 592 382	-1 944	-1 674 909
Tilikauden yli-/alijäämä	-458 243	2 208 023	-743 798	1 672 965
Oma pääoma yhteensä	30 592 959	31 634 467	21 913 220	22 657 017

Elinkeinojen ja kaupunginpalveluiden investointi ja kehittämisrahasto:

Pääoma 01.01.
Muutokset vuoden aikana
Pääoma 31.12.

Arvonkorotusrahasto:

Pääoma 01.01.
Muutokset vuoden aikana
Pääoma 31.12.

	2 016	2 015
Pääoma 01.01.	100 910	100 910
Muutokset vuoden aikana	0	0
Pääoma 31.12.	100 910	100 910
Arvonkorotusrahasto:		
Pääoma 01.01.	1 125 226	1 125 226
Muutokset vuoden aikana		
Pääoma 31.12.	1 125 226	1 125 226

**MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄ VIERAS PÄÄ-
OMA**

Lainan antaja	Lainan numero	v.2016	v.2015
Kuntarahoitus	15426/11	0	357 901
"	16198/12	1 193 689	1 591 583
"	16973/13	659 000	988 500
"	17077/13	414 200	621 300
"	17605/14	1 024 500	1 366 000
"	17739/15	416 850	535 950
"	18068/15	1 125 200	1 406 500
"	18563/16	1 500 000	
Suomenselän Osuuspankki	502608- 80526289	1 390 000	
Yhteensä		7 723 439	6 867 734
Konserni			
Haapajärven kaupunki		7 723 439	6 867 734
Yrityspalvelut Oy		570 000	104 212
Kiint.Oy Hpj.Vuokratalot Oy		4 703 916	4 922 226
As.Oy Jukola		180 000	195 000
Haapajärven Vesi Oy		651 788	147 052
Yht.		13 829 143	12 236 224

VIERAS PÄÄOMA

	v.2016		v.2015	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		72 867		41 593
Muut velat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		961 811		1 679 662
Siirtovelat		6 323		0
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat		8 233		4 404
Yhteensä				
Vieraspääoma yhteensä		1 049 234		1 725 659

Sekkilimiitti**Sekkilimiitti 31.12.**

	v.2016	v.2015
Suomenselän Osuuspankki	100 000	100 000,00
Nordea	0	0,00
Danske Bank	0	0,00
Reisjärven Osuuspankki	0	0,00
Sekkilimiitti yht.	100 000	100 000,00

Muiden velkojen erittely

	Konserni v.2016	v.2015	Kunta v.2016	v.2015
Pitkäaikaiset				
Muut velat/Liittymismaksut	3 756 043	2 913 425	0	1 340
Liittymismaksut	2 503 997	1 807 735		
Lyhytaikaiset				
Muut velat	1 136 937	1 441 433	402 536	412 933
Yhteensä	4 892 980	4 354 858	402 536	414 273

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 619 283	5 067 629		
Lainat julkisyhteisöiltä	2 165 901	2 292 901		
Annetut pantit	365 000	365 000		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 614 070	14 291 306		
Muut vakuudet	216 385	607 897		

Vastuusitoumukset	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 504 156	5 552 356	6 352 356	5 552 356
Jäljellä oleva pääoma	4 317 860	3 714 398	4 214 817	3 714 398
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 937 270	6 037 270	7 937 270	6 037 270
Jäljellä oleva pääoma	5 450 051	3 130 976	5 450 051	3 130 976

Takausvastuitten vastavakuudeksi saadut panttikirjat				
Saadut panttikirjat yht.	4 550 000	2 550 000	4 550 000	2 550 000

Saadut vakuudet				
Vastatalletukset rakennusurakoista	539 206	91 651	539 206	91 651
Yhteensä	539 206	91 651	539 206	91 651

Leasingvastuut	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Seuraavalla tilik.maks.	146 976	128 909	123 280	107 977
Myöhemmin maks.	249 944	181 826	187 607	149 161
Yhteensä	396 920	310 735	310 887	257 138

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	v.2016	v.2015
	Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	35 865 869
Kunnan osuus takauskesk. kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	26 771	25 416

Muut taloudelliset vastuut	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	v.2016	v.2015	v.2016	v.2015
Vuokravastuut yhteensä, vastuut alenevat sopimusten mukaan 2022 vuodesta 2046 saakka	410491	411178	330994	345253
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	21 797	14 259	14 259	14 259
Muut vastuut	63 217	60 966	0	0
Takausvastuut	1 684 447	1 684 447	1 684 447	1 684 447
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 305 650	1 119 969	819 939	576 029
Yhteensä	3 485 602	3 290 819	2 849 639	2 619 988

* 2015 vertailutietoa korjattu vuokravastuiden osalta

**PYSYVIIN VASTAAVIIN SISÄLTÄVIÄ AKTIVOITUJA PITKÄVAIKUTTEISIA
YMPÄRISTÖMENOJA**

	v.2016	v.2015
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Rantapolku		122 969
Muut pitkävaikutteiset menot		
Asemakaavamuutos/suunnittelu	11 299	
Osayleiskaava	39 512	
Hautaperän tekoaltaan rantojen kunnostus	30 103	
Niskanevanon riistakosteikon kunnostus	4 475	
Yhteensä	85 389	122 969
Keskeneräiset hankkeet		
Asemakaavamuutos/suunnittelu		11 299
Osayleiskaava		16 242
Konikujan teollisuusalueen asemakaava	46 098	19 067
Aholanjärven kunnostus	3 502	
Settijoen uoman raivaus	4 000	
Yhteensä	53 600	46 608

	v.2016	v.2015
Tilintarkastajan palkkiot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3 780,00	8 220,00
EU-hankkeiden tarkastus	0,00	0,00
Eriyispalvelut		
Tarkastuslautakunta	0,00	0,00
Muut palvelut		
Muut maksut		
Palkkiot yhteensä	3 780,00	8 220,00

Henkilöstön lukumäärä (sis.myös määräaik.,sijaiset,työll.)	v.2016	v.2015
Yleishallinto	9	8
Sivistyspalvelut	329	265
Tekniset palvelut	47	57
Yhteensä	385	330
Tilikauden palkat		
Käyttötalous		
Rahapalkat	11 085 843	9 369 949
Eläkkeet	355	852
Eläkevakuutusmaksut	3 080 546	2 933 451
Muut henkilösivukulut	583 930	507 694
Sv-ym. Korvaukset	-146 924	-87 570
Yhteensä	14 603 749	12 724 376
Luontoisedut	80 232	67 922
Käyttötalous yhteensä	14 683 981	12 792 297
Investoinnit		
Palkat	15 922	15 707
Eläkevakuutukset	2 242	2 397
Muut henkilöstökulut	1 045	974
Investoinnit yhteensä	19 209	19 078
Palkkakustannukset yhteensä		
Rahapalkat yht.	11 101 765	9 385 655
Eläkkeet yht.	355	852
Eläkevakuutukset yht.	3 082 787	2 935 848
Muut henkilösivukulut yht.	584 974	508 668
Sv-ym.korvaukset yht.	-146 924	-87 570
	14 622 957	12 743 453
Luontaisedut yht.	80 232	67 922
Yhteensä	14 703 190	12 811 375

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	v.2016	v.2015
Suomen Keskusta r.p./Hpj kunnallisjärjestö	1 716,35	1 888,30
Perussuomalaiset/Hpj Perussuomalaiset	355,50	384,00
Sosiaalidem.Puolue/Hpj Ty Sarastus	1 579,28	1 765,65
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 651,13	4 037,95

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparannuksen menot

Palautusvastuu ennen v.2008 hankittujen osalta 5 v

v.2008 ja jälkeen hankittujen osalta 10 v.

	Hankinnat v.2016	ALV- pal.vastuu v.2016	Hankinnat v.2015	ALV- pal.vastuu v.2015
v.2008				
Parkkilan koulu	167 453		167 453	
Karjalahden palv.kesk.keittiö	35 553		35 553	
Terveyskeskus	2 730		2 730	
Lukio	3 253		3 253	
Kumisevan koulu	3 039		3 039	
Martinmäen koulu	23 769		23 769	
Yhteensä	235 797		235 797	
AVL 22 % /pal. Vast. 10 %	51 875	5 188	51 875	10 375
v.2009				
Karjalahden palvelukeskus	72 895		72 895	
Karjalahden palvelutalo	2 400		2 400	
Terveyskeskus	4 804		4 804	
Satakieli	26 188		26 188	
Neuvola/virastotalo	68 949		68 949	
Parkkilan koulu	1 302 080		1 302 080	
Tiiton koulu	15 137		15 137	
Martinmäen esikoulu	1 541		1 541	
Oksavan koulu	5 923		5 923	
Yläaste	5 074		5 074	
Lukio	8 279		8 279	
Kumisevan koulu	19 215		19 215	
Yhteensä	1 532 485		1 532 485	
ALV 22% / pal. Vast. 20 %	337 146	67 429	337 146	101 144
v.2010				
Uimahalli	19 982		19 982	
Martinmäen koulu	713		713	
Oksavan koulu	98 419		98 419	
Satakieli	5 406		5 406	
Ryhmis	17 063		17 063	
Kukkaniemi	51 197		51 197	
Yhteensä	192 780		192 780	
ALV 22-23% / pal. Vast. 30 %	43 400	13 020	43 400	17 360
v.2011				
Lukio	11 442		11 442	
Ryhmis	1 806		1 806	
Karjalahden palvelukeskus	135 000		135 000	
Uimahalli	7 229		7 229	
Tiiton koulu	95 937		95 937	

Oksavan koulu	17 389		17 389	
Yhteensä	268 803		268 803	
ALV 23% / pal vast. 40%	61 824	24 730	61 824	30 912

v.2012				
Kirjasto-kulttuuritalo	72 200		72 200	
Monitoimitalo	24 120		24 120	
Tiiton koulu	75 933		75 933	
Yhteensä	172 253		172 253	
ALV 23-24% / pal. Vast. 50 %	39 612	19 806	39 612	23 767

v.2013				
Lukio	451 237		451 237	
Uimahalli	44 972		44 972	
Karjalahden palvelukeskus	45 253		45 253	
Yhteensä	541 462		541 462	
ALV 24 % pal.vast.60 %	129 950	77 970	129 950	90 965

v.2014				
Uimahalli	111 284		111 284	
Päivikoti Satakieli	1 109 312		1 109 312	
Yhteensä	1 220 596		1 220 596	
ALV 24 % pal.vast. 70 %	292 943	205 060	292 943	234 354

v.2015				
Uusi uimahalli Ronkaala	152 698		152 698	
Uimahalli	3 457		3 457	
Karjalahden palvelukeskus	122 118		122 118	
Monitoimitalo	32 615		32 615	
Yhteensä	310 888		310 888	
ALV 24 % pal.vast. 80 %	74 613	59 690	74 613	67 152

v.2016				
Uimahalli, Ronkaala	1 480 616			
Paloasema	31 628			
Martinmäki/esikoulu	55 762			
Kulttuuritalo	15 062			
Esikoulu	14 990			
Eläinlääkärin vastaanotto	8 638			
Yhteensä	1 606 696			
ALV 24 % pal.vast. 90 %	385 607	347 046		
ALV:n palautusvastuu Kaupunki	1 416 970	819 939	1 031 363	576 029

Alv-palautusvatuut Konserni	v.2016	v.2015		
Kehityskeskus		9 795		
Jedu	462 125	503 956		
Haapajärven Lämpö Oy	23 586	30 189		
	485 711	543 941		
Arvonlisäveron palautusvatuut Konserni				
yht.	1 305 650	1 119 970		

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
<p>Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj</p> <p>Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 4.12.2023</p> <p>Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 2 306 500,00</p> <p>Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) - 122 499,00</p>				
<p>Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj</p> <p>Koronvaihtosopimuksella Kuntarahoitus Oyj:n kanssa suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 19.9.2017. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen.</p> <p>Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 8 000 000,00</p> <p>Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) - 63 128,00</p>				
<p>Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj</p> <p>Vuonna 2019 voimaan tuleva koronvaihtosopimus suojaa koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus alkaa 1.1.2019 ja erääntyy 1.1.2029. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen.</p> <p>Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 5 000 000,00</p> <p>Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 117 663,00</p>				
<p>Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj</p> <p>Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021</p> <p>Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 165 000,00</p> <p>Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) - 7 784,57</p>				
<p>Koronvaihtosopimus Handelsbanken</p> <p>Koronvaihtosopimus Handelsbankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimukseen siältyy myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019.</p> <p>Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 77 343,75</p> <p>Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 907,34</p>				
<p>Korkokattosopimus SEB</p> <p>Korkokattosopimus Skandinaviska Enskilda Bankenin kanssa on tehty</p>				

yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkokattosopimuksella rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Sopimus eräännyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	77 343,75	103 125,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).	1 344,67	610,01		
Koronvaihtosopimus Danske Bank				
Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korkot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus eräännyy 31.12.2019				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	264 000,00	264 000,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).	- 4 315,68	- 2 720,76		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordean kanssa on tehty yksittäisen SEK- määräisen lainan korko- ja valuutariskin suojaamiseksi.				
Koron- ja valuutanvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot ja valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus päättyy 16.10.2020				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	44 344,08	52 800,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).	- 4 042,90	- 2 542,54		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimukset eräännyvät 2.3.2017, 3.3.2017 ja 30.6.2017.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	16 329,43			

Haapajärvellä maaliskuun 30. päivänä 2017

Työa Skylylä

Veikko Ekro

Piirto Hautakangas

[Signature]

Jari Wakkari

Harjo Oksa

Michle

Vera Pyntti

[Signature]
Juha Uusivirta
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Haapajärvellä 15. päivänä touko kuuta 2017

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Helena Järvenpää
Helena Järvenpää
HT, JHT

Luettelo käytetyistä tilikirjoista vuonna 2016:

Tasekirja

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Toteutumisvertailu
 - käyttötaloudesta
 - investoinneista
 - tuloslaskelmasta
 - rahoituslaskelmasta
 - toteutumayhteenveto
- Toimintakertomus
- Konsernitase
- Liitetiedot
 - kaupungin liitetiedot
 - konsernin liitetiedot

Päiväkirja

Pääkirja

- Tulostilierittely
- Tasetilierittely

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä vuonna 2016:

Tasekirja: Sidottuna, pysyvästi säilytettävä

Päiväkirja ja pääkirja:

Tulosteena, säilytys 10 vuotta

Säilytys: Kaupungin arkistossa

Luettelo käytetyistä tositelajeista vuonna 2016:

Tositelaji	ID	
100	10	Myyntireskontra
200	20	Ostolaskut
210	21	Ostolaskut/ Finvoice
220	22	Ostolaskut/ Projektitositteet
300	30	Ostoreskontran maksatus
310	31	Kassatositteet
320	32	Myyntireskontran suoritukset
400	40	Muistiotositteet
410	41	Varastosiirrot
600	60	Palkat
800	80	Käyttöomaisuus